

Programmabegroting 2016 – 2019 v1

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	5
Financieel overzicht.....	7
Leeswijzer	11
Kengetallen	12
Programma 1. Inwoners en bestuur	14
Programma 2. Samenleving	18
Programma 3. Dienstverlening	28
Programma 4. Ruimtelijke Ordening	31
Programma 5. Beheer.....	38
Programma 6. Economie, toerisme en cultuur.....	43
Programma 7. Middelen	48
Paragraaf A Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	53
Paragraaf B. Onderhoud kapitaalgoederen	60
Paragraaf C. Financiering	69
Paragraaf D Bedrijfsvoering.....	74
Paragraaf E Verbonden Partijen	75
Paragraaf F. Grondbeleid.....	90
Paragraaf G. Lokale heffingen	96
Paragraaf H. Decentralisaties	109

Bijlage 1. Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	112
Bijlage 2. Overzicht financiële vermogenspositie	113
Bijlage 3. Overzicht incidentele baten en lasten.....	116
Bijlage 4. Wijzigingen in investeringsplan 2015 - 2019	118
Bijlage 5. Investeringsplan 2016 - 2019	122
Bijlage 6. Recapitulatie baten & lasten	125
Bijlage 7. Stand meerjarig reserves en voorzieningen	131
Bijlage 8. Saldo ontwikkeling t/m 30-06-2015	134
Bijlage 9. Lijst van afkortingen.....	136
Bijlage 10. EMU saldo	137

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2016-2019. Hierin worden onder de titel van “*De gemeente zijn we samen!*” de beleidsuitgangspunten van de huidige coalitie KIES lokaal, D66, CDA en de PVDA uitgewerkt voor de komende jaren.

Dit beleid stoelt op vijf pijlers namelijk:

1. In onze gemeente is elke kern belangrijk. De kernen zijn vitaal en toekomstbestendig. In de behoefte van de kernen wordt waar mogelijk voorzien.
2. Samen met de inwoners vormen wij de gemeente. Wij gebruiken de ideeën en initiatieven uit de samenleving. Wij stimuleren de inbreng van de creativiteit en kennis van inwoners en ondernemers, zodat zij actief deelnemen aan onze samenleving.
3. Onze dienstverlening is dicht bij de inwoners.
4. We werken en communiceren op een open, transparante en begrijpelijke manier.
5. Wij zijn een krachtige partner in de regio. Vanuit die kracht en met behoud van onze eigenheid zetten wij in op het versterken van kwaliteit, het reduceren van kwetsbaarheid en het beheersen van kosten.

Binnen de programmabegroting zijn de beleidsdoelen uit de begroting vertaald in werkzaamheden voor de komende jaren. Daarnaast hebben wij blijvend aandacht voor een gezonde financiële positie van onze gemeente. Een sluitende begroting is voor het college een uitgangspunt.

Het huidig meerjarig begrotingssaldo laat een licht positief beeld zien. Onze financiën zijn op orde.

Onzekerheden die spelen in 2016 en verder zijn:

Invoering drie decentralisaties

De financiële gevolgen van de invoering van de drie decentralisaties zijn nog steeds onzeker. Dit komt vooral doordat de cijfers waar de gemeenten zich nu op moeten baseren voor wat betreft de te verwachte aantallen zorgvragers en de daarbij behorende indicaties voor de inkoop 2016 nog niet gecontroleerd kunnen worden op volledigheid en juistheid. Wel leidt de invoering van het objectiefverdeemodel¹ Jeugd en Wmo tot hogere inkomsten voor deze onderdelen. Of deze budgetten ook voldoende zijn wordt in de loop van 2016 duidelijk.

Planvorming grote projecten in 2016

De komende tijd wordt per project via een startnotitie aangegeven wat de bedoeling is en welk budget ervoor nodig is. De inschatting is nu dat als besloten wordt om met alle planvorming door te gaan er voor 2016 nog circa € 160.000,- aan extra plankosten nodig is. Dit betreft bijvoorbeeld de projecten in het centrum Schoorl, centrum Bergen en Egmond.

Fusieplannen Egmondse voetbalclubs

Indien de fusie doorgaat, leidt dit vanaf 2019 of 2020 afhankelijk van de planning en mogelijke bezwaren tot extra structurele kosten van minimaal € 300.000,-. Dit hangt onder andere af van de te kiezen uitvoeringsvariant.

Aanpassing onkruidbestrijding

De minister heeft bepaald dat vanaf 2016 geen chemische onkruidbestrijding meer mag plaatsvinden op verhardingen. Het is aannemelijk dat de kosten voor onkruidbestrijding op verharding

¹ Nieuwe rekenmethode van de rijksoverheid op basis waarvan beschikbare middelen onder gemeenten worden verdeeld.

(aanzienlijk) toe gaan nemen. De financiële gevolgen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk.

Voorbereiding ambtelijke fusie BUCH

De voorbereiding van de ambtelijke fusie voor de BUCH-gemeenten vraagt inspanning van de ambtelijke organisatie. Voorkomen zal worden dat de kwaliteit van werken hieronder zal leiden, maar enige invloed lijkt op de korte termijn onvermijdelijk.

Gezien vooral de bovenstaande financiële onzekerheden en het licht positief saldo en blijvende aandacht voor een gezonde financiële bedrijfsvoering en schuldenlast blijft het advies om terughoudend om te gaan met extra uitgaven of lastenverlichting.

Afsluitend

Het beeld van deze begroting is positief. De uitgaven en inkomsten zijn voldoende in balans, maar vooral zijn onze ambities afgestemd op deze uitgaven. Wij zullen met enthousiasme blijven werken aan de gemeentelijke taken, zorg voor de inwoners en zorg voor de omgeving. Wij blijven ons inzetten om samen met onze inwoners en ondernemers onze gemeente aantrekkelijk te houden.

Financieel overzicht

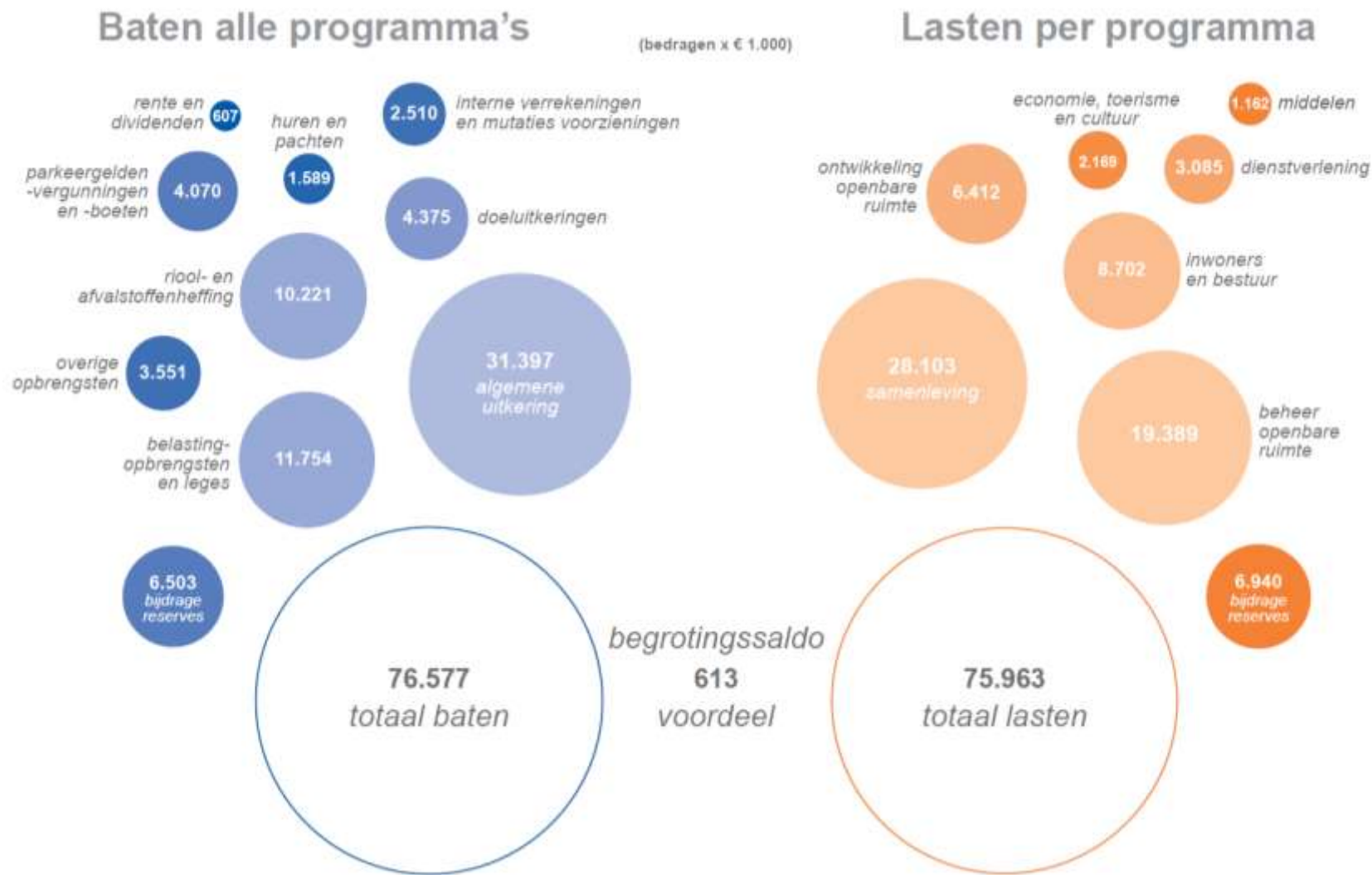
In dit onderdeel tonen wij de belangrijkste financiële informatie uit deze begroting.
Allereerst een overzicht van het te verwachte begrotingssaldo.

	2016	2017	2018	2019	
Begrotingssaldo na Raad 30-06-2015	917 V	814 V	898 V	653 V	
Aanpassen begrotingsposten Camperduin	6 V	21 V	17 V	17 V	B&W 14-07-15
Compensatie schoolzwemmen de Beeck wegens verlenging contract	7 N	0	0	0	B&W 18-08-15
Bijdrage voetpad Camperduin- Petten	9 N	2 V	2 V	2 V	B&W 01-09-15
Zonnepanelen Gemeentewerf Bergen	1 V	1 V	1 V	1 V	B&W 08-09-15
Begroting 2016 collegebevoegdheid	228 N	169 N	110 N	86 N	B&W 15-09-15
Verwacht begrotingssaldo na Raad 01-10-2015	680 V	669 V	808 V	587 V	
Financiële gevolgen septembercirculaire 2015 (volgt zsm)	0	0	0	0	
Begroting 2016 raadsdeel	66 N	90 N	87 N	50 N	Raad 29-10-15
Verwacht na bovenstaande Raad 29-10-2015	614 V	579 V	721 V	537 V	

Totaaloverzicht baten en lasten (2016)

Een totaaloverzicht voor 2016 van de baten en lasten wordt onderstaand gevisualiseerd:

Totaaloverzicht baten en lasten (2016 t/m 2019)

Meerjarig wordt het totaaloverzicht van de baten en lasten in onderstaande tabel weergegeven:

Baten alle programma's	(bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019
Rente en dividenden		607	540	506	495
Huren en pachten		1.589	1.554	1.548	1.556
Parkeergelden -vergunningen en -boeten		4.070	4.141	4.236	4.323
Riool- en afvalstoffenheffing		10.221	10.718	10.953	11.188
Overige opbrengsten		3.551	3.346	1.916	1.826
Belastingopbrengsten en leges		11.754	12.025	12.263	12.403
Algemene uitkering		31.397	31.456	31.361	31.520
Doeluitkeringen		4.375	4.214	4.195	4.243
Interne verrekeningen en mutaties voorzieningen		2.510	2.364	3.178	2.955
<i>Totaal baten programma's</i>		<i>70.073</i>	<i>70.358</i>	<i>70.155</i>	<i>70.509</i>
Bijdrage reserves		6.503	143	150	158
Totaal baten		76.577	70.502	70.305	70.667

Lasten per programma	(bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019
Inwoners en bestuur		8.702	8.513	8.338	8.481
Samenleving		28.103	28.351	28.475	28.654
Dienstverlening		3.085	3.064	3.078	2.992
Ontwikkeling openbare ruimte		6.412	5.868	5.106	4.875
Beheer openbare ruimte		19.389	19.920	20.224	20.625
Economie, toerisme en cultuur		2.169	2.049	2.052	2.056
Middelen		1.162	1.417	1.555	1.677
<i>Totaal lasten programma's</i>		<i>69.024</i>	<i>69.181</i>	<i>68.829</i>	<i>69.360</i>
Bijdrage reserves		6.940	745	758	771
Totaal lasten		75.963	69.926	69.587	70.131

Begrotingssaldo (+ = voordeel, - = nadeel)	613	575	718	536
---	------------	------------	------------	------------

*) Bedragen wijken iets af van saldo-overzicht op p. 7 door afrondingsverschillen.

Totaaloverzicht mutaties

Hieronder is het totaaloverzicht van mutaties weergegeven. Van de investeringen worden de kapitaallasten per jaarschijf weergegeven.

1 =1.000	korte omschrijving			2016	2017	2018	2019
aut	1	.1	Bijdrage Veiligheidsregio	156 N	135 N	67 N	67 N
aut	1	.2	Drie verkiezingen in 2019	0	0	0	55 N
nb	1	.3	Extra kosten rechtshulp	60 N	0	0	0
aut	2	.1	Extra bijdrage WNK	104 N	35 N	5 N	0
aut	2	.2	Bijstelling aantal uitkeringsgerechtigden WWB	135 V	31 N	121 N	111 N
aut	2	.3	Bijstelling aantal uitkeringsgerechtigden IOAW	28 V	27 V	26 V	25 V
aut	2	.4	Daling toekenningen woonvoorzieningen	52 V	52 V	52 V	52 V
aut	2	.5	Stelpost Wmo	83 V	166 V	166 V	166 V
aut	2	.6	Vervallen huurinkomsten Driehoek Egmond a/d Hoef	102 N	104 N	104 N	104 N
aut	2	.7	Kapitaallasten wijzigingen P2	0	0	0	1 N
aut	4	.1	Vervallen aframing voor Schoorl Klopt!	0	90 V	92 V	92 V
aut	4	.2	Aframing parkeergelden	177 N	180 N	183 N	170 N
aut	5	.1	Project handhaving permanente bewoning recreatiewoningen	50 N	50 N	50 N	50 N
aut	5	.2	Kapitaallasten wijzigingen P5	52 V	2 N	1 N	1 N

1 =1.000	korte omschrijving			2016	2017	2018	2019
aut	5	.3	Afval en riool doorbelasting hogere uitvoeringskosten	317 V	308 V	259 V	291 V
aut	7	.1	Stelpost prijsindexatie	104 V	35 V	5 V	0
aut	7	.2	BTW loonsom GR BUCH	0	130 N	130 N	130 N
aut	7	.3	OZB aanpassing in verband met verwacht inflatiepercentage	24 V	24 V	24 V	24 V
aut	7	.4	Toeristenbelasting aanpassing gemiddeld aantal overnachtingen	5 N	5 N	5 N	5 N
aut	7	.5	Kapitaallasten wijzigingen P7	0 V	1 V	1 V	1 V
aut	7	.6	Aanpassing kapitaallasten rentecomponent	21 N	2 N	2 N	1 N
aut	7	.7	Herberekenen renteomslag	85 N	19 N	56 V	93 V
aut	7	.8	Herberekening rentetoevoeging en structurele toevoeging Algemene reserve	0	0	0	0
nb	7	.9	Opheffen reserve weerstandsvermogen.	0	0	0	0
nb	7	.10	Beheersing netto schuldquote	100 N	100 N	100 N	100 N
Totaal wijzigingen				66 N	90 N	87 N	50 N

Leeswijzer

In deze begroting zijn verschillende mutaties opgenomen. Deze zijn per programma inhoudelijk toegelicht. Hiervoor vindt u een totaaloverzicht. Wij hebben onderscheid gemaakt in:

Autonome ontwikkelingen versus nieuw beleid

Dit zijn definities vanuit een financiële beoordeling van de mutaties. Een autonome ontwikkeling is onafwendbaar, onontkoombaar, onuitstelbaar of voortvloeiend uit eerder genomen besluiten. In de praktijk vloeien deze mutaties voort uit eerder vastgesteld beleid (veelal loon- en prijsontwikkelingen), taken die in medebewind worden uitgevoerd (aangescherpte regels of voorwaarden) of mutaties die voortkomen uit eerder door uw raad genomen besluiten.

Alle overige mutaties presenteren wij als nieuw beleid. Dit betekent dat hier een (nieuwe) bestuurlijke keus aan ten grondslag ligt. Deze zijn in het totaaloverzicht grijs gearceerd.

Exploitatie (expl) versus investering (inv)

Bedragen die in de exploitatie worden opgenomen worden jaarlijks in de staat van baten en lasten gepresenteerd. Van de investeringen is per programma het totaal van de jaarlijkse kapitaallasten in het overzicht opgenomen.

Bijlage 4 Wijzingen in het investeringsplan 2015-2019

In bijlage 4 vindt u een overzicht van de wijzigingen in de kredieten in het investeringsschema 2015-2019 inclusief de effecten op de kapitaallasten per mutatie in het investeringsplan.

Per nieuwe investering is aangegeven of het een vervangingsinvestering betreft of een nieuwe investering voortvloeiend uit nieuw beleid of uit een autonome ontwikkeling.

Vervangingsinvestering:

Dit beschouwen wij als autonome ontwikkeling omdat het bestaande actief vervangen moet worden om het bestaande beleid voort te zetten.

Nieuwe investering voortvloeiend uit nieuw beleid of autonome ontwikkeling

Een nieuwe investering voortvloeiend uit eerder genomen besluiten of wettelijke verplichtingen wordt als autonoom gezien. Overige nieuwe investeringen worden gepresenteerd als nieuw beleid.

Bijlage 8 saldo ontwikkeling t/m 30-06-2015

Hierin treft u de ontwikkeling van het begrotingssaldo vanaf de begroting 2015 t/m 30 juni 2015 zijnde de datum waarop de tussentijdse rapportage en perspectiefnota is vastgesteld. De stand van het begrotingssaldo per 30 juni 2015 is het vertrekpunt van het saldo voor de begroting 2016.

Incidenteel versus structureel (I/S)

Conform de definitie in het Besluit Begroten en Verantwoorden nemen wij alle inkomsten en uitgaven die 3 jaar of korter in de begroting staan op als incidenteel en alle overige posten als structureel.

Wijzigingen BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

In het Staatsblad van 15 mei 2015 is een wijziging van het BBV gepubliceerd. Dit betreft het opnemen van vijf nieuwe financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De BBV beoogt hiermee de raad in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en over de baten en de lasten.

Kengetallen

Inwoners

per 01/01/15

inwoners

15.510

vrouwen

14.496

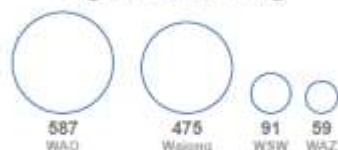
mannen

leeftijdsgroep

per 30/07/15 (totaal inwoners 29.967)

Algemene uitkering

Bijstand

265 totaal bijstandsontvangers < 65 jr.

Fysieke structuur

18.428
woonruimten

769

oppervlakte bebouwd terrein in ha. waarvan:

detailhandel
en horeca
30

openbare
voorzieningen
8

woonerrein
634

sociaal culturele
voorzieningen
73

bedrijventerrein
24

12.023
totaaloppervlakte in ha. waarvan:

oppervlakte buitenwater
(Noordzee)
2.225

oppervlakte land
9.712

oppervlakte binnenwater
(incl. recreatief)
86

Programma 1. Inwoners en bestuur

Portefeuillehouder(s): Hetty Hafkamp, Peter van Huissteden

Missie: *wij zijn er voor onze inwoners. Als lokaal bestuur zijn wij dienstbaar aan onze bevolking. Transparante besluitvorming en het betrekken van burgers bij het vormgeven van beleid dragen bij aan het vertrouwen in de politiek. Als uitgangspunt wordt bij elk beleidsvraagstuk gebruik gemaakt van participatie.*

Wij zetten in op het versterken en verbeteren van de kwaliteit van leven. Dit doen wij door het realiseren van een samenhangend aanbod van voorzieningen en een openbare ruimte waarin mensen graag willen verblijven.

Trends en ontwikkelingen

Werkorganisatie BUCH

Uw raad heeft op 24 juni 2015 aan ons college toestemming verleend om samen met de colleges van Uitgeest, Castricum en Heiloo de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkorganisatie BUCH aan te gaan.

Deze GR treedt op 1 januari 2017 in werking en vormt het juridisch fundament waarop we met elkaar gaan bouwen aan één kwalitatief hoogwaardige, robuuste ambtelijke organisatie. Een werkorganisatie die dienstbaar is aan de inwoners, ondernemers en instellingen van de vier gemeenten. Een omgeving waar medewerkers zich thuis voelen, kansen krijgen en kansen benutten en zich persoonlijk en professioneel verder ontwikkelen. Een organisatie die kostenbewust is en de vier individuele gemeentebesturen faciliteert in hun rol.

De komende 1,5 jaar wordt maximaal gebruik gemaakt van de kennis, kunde en capaciteit die binnen de vier ambtelijke organisaties aanwezig is. Die kennis wordt benut om de 'fijnstructuur' van Werkorganisatie BUCH uit te werken én alle activiteiten te verrichten die moeten worden doorlopen om op 1 januari 2017 een organisatie te hebben die helemaal klaar is voor de start.

De keuzen die samen tijdens de inrichtingsfase worden gemaakt, worden voortdurend getoetst aan de daarin afgesproken kaders. Belangrijk is dat bij de inrichting van de Werkorganisatie BUCH voortdurend de missie, visie en kernwaarden leidend zijn. De projectorganisatie heeft de verantwoordelijkheid Werkorganisatie BUCH voor te bereiden op de taken die zij gaat uitvoeren voor de inwoners, ondernemers en gemeentebesturen van de vier (autonome) gemeenten.

In dit proces worden ook de vier gemeenteraden betrokken via de klankbordgroep uit de raden en door de raden de besluiten die nodig zijn voor het in werking treden van de GR op 1 januari 2017 te laten nemen.

Veiligheid

In 2015 wordt een nieuwe gemeenschappelijke regeling vastgesteld met een nieuwe verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrages aan de Veiligheidsregio. Gestart is met de uitvoering van de bezuinigingstaakstelling van € 7,4 mln. Dit kan ook gevolgen hebben voor de basis brandweezorg. De wettelijke taken blijven hierbij buiten schot.

Reddingsbrigades

De hulpverleningspartners in Noord-Holland-Noord nemen samen de hulpverlening op en langs het water in de regio onder de loep. Ze brengen eerst in kaart welke incidenten, hoe vaak en waar voorkomen en hoe de hulpverlening nu is georganiseerd. Het uiteindelijke doel van het project is om een plan te maken waarin de samenwerking tussen de verschillende organisaties is beschreven, met bijpassende financiering.

De huidige dienstverleningsovereenkomst (dvo) loopt tot april 2016. Er wordt een nieuwe overeenkomst opgesteld. In de nieuwe overeenkomst wordt de taakstellende bezuiniging op de reddingsbrigade verwerkt.

Uitwerking

Dit deel werken we uit in de onderdelen:

- I Samenwerken met inwoners
- II Regionale samenwerking

Programmaonderdeel I: Samenwerken met inwoners

Wat we willen bereiken

De verschuiving van participerende inwoners naar een participerende gemeente. De gemeente bepaalt niet wat goed is, maar sluit daar waar mogelijk aan bij de wensen en behoeften van inwoners.

Twee speerpunten:

- In onze gemeente is elke kern belangrijk. De kernen zijn vitaal en toekomstbestendig. In de behoefte van de kernen wordt waar mogelijk voorzien.
- Samen met de inwoners vormen wij de gemeente. Wij gebruiken de ideeën en initiatieven uit de samenleving. Wij stimuleren de inbreng van de creativiteit en kennis van inwoners en ondernemers, zodat zij actief deelnemen aan onze samenleving

Wat gaan we daarvoor doen

- a. Als uitwerking van het beleidskader participatie is een pilot gestart in één van de dorpskernen waarin samen met inwoners gewerkt is aan een Visie op Maat. De pilot is gestart vanuit het idee om invulling te geven aan eigen kracht van onze inwoners en een faciliterende rol voor de gemeentelijke organisatie. Op basis van de opgedane ervaring met cocreatie, gebiedsregie en een dienende overheid, wordt in 2016 een vervolgtraject opgesteld.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Visie op maat voor een van de dorpskernen, opgesteld in cocreatie met inwoners.	Visie opgesteld door inwoners en bestuur.	Opstellen visie.	2016 en verder.
Inwoners, ondernemers en gemeente als gelijkwaardige partners.	Implementatie en doorwerking pilot structuurvisie.	Ervaring pilot verwerkt in beleidsnota.	2016

Programmaonderdeel II: regionale samenwerking

Wat we willen bereiken

De gemeente Bergen wil ook in de toekomst een krachtige gemeente zijn en een stevige partner in de regio. De rijksoverheid schrijft op sommige terreinen samenwerking voor om de kwetsbaarheid van gemeenten te verminderen. Er is een bedrijfsplan opgesteld voor ambtelijke samenwerking tussen de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo (BUCH-gemeenten) om naast een reductie van de kwetsbaarheid, ook de kwaliteit te kunnen garanderen en in de bedrijfsvoering de kosten te kunnen beheersen. Een bestuurlijk fusie is niet aan de orde in de bestuurperiode tot 2018.

Wat gaan we daarvoor doen

- Uitwerking raadsbesluit ambtelijke samenwerking BUCH.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Intensiveren regionale samenwerking.	Besluit gemeenteraden BUCH.	Uitwerking besluit gemeenteraden BUCH.	2015 en verder.
	Regionale samenwerking.	Implementatie uitwerking onderzoeksresultaten.	2016 en verder.

Wat gaat het programma kosten?

1 =1.000	korte omschrijving	2016	2017	2018	2019
aut 1 .1	Bijdrage Veiligheidsregio	156 N	135 N	67 N	67 N
aut 1 .2	Drie verkiezingen in 2019	0	0	0	55 N
nb 1 .3	Extra kosten rechtshulp	60 N	0	0	0
Totaal wijzigingen		216 N	135 N	67 N	122 N

1.1 Aanpassing bijdrage aan Veiligheidsregio

Dit betreft het gevolg van de begroting 2016 en de invoering van de nieuwe verdeelsleutel.

1.2 Drie verkiezingen in 2019

Op 20 maart Provinciale Staten en Waterschap en op 23 mei Europees Parlement. In eerdere begroting was rekening gehouden met één verkiezing. De extra kosten betreffen de twee andere verkiezingen. Per saldo is in 2019 € 55.000,- extra nodig.

1.3 Extra kosten rechtshulp

Betreft extra budget voor juridische ondersteuning.

Programma 2 Samenleving

Programma 2. Samenleving

Portefeuillehouder(s): Odile Rasch, Jan Mesu, Peter van Huissteden

Missie: we streven naar een maatschappij waarin onze burgers zelfredzaam zijn en zich bij elkaar betrokken voelen. Een maatschappij die de mogelijkheden biedt aan haar burgers om collectief en individueel tot ontplooiing te komen. Daar waar burgers kwetsbaar zijn faciliteert de gemeente dat burgers ondersteuning vinden zodat zij weer zelfredzaam worden en op eigen kracht mee kunnen doen in de samenleving.

Trends en ontwikkelingen

Demografische ontwikkelingen

Onze bevolking vergrijsd en ontgroent sneller dan het landelijk gemiddelde. Medio 2015 is een prognose opgesteld op basis van de bekende gegevens tot en met 2040, waaruit ook blijkt dat er, afwijkend van het regiobeeld, sprake is van een lichte krimp.

Naast de bevolkingsontwikkeling verandert de samenstelling van onze huishoudens de komende jaren ook sterk. Hierbij zijn wel verschillen per kern aan te wijzen, maar in veel gevallen is er een groeiende behoefte aan ruimte voor oudere eenpersoonshuishoudens.

De veranderende samenstelling van onze bevolking en huishoudens heeft tot gevolg dat wensen en behoeften veranderen. Daarmee verandert in de toekomst de vraag naar en behoefte aan onze voorzieningen en onze accommodaties.

Samenwerking BUCH-gemeenten

Met ingang van 1 januari 2015 zijn in alle BUCH gemeenten sociaal teams actief. De rode lijn die voor het totale Sociaal Domein geldt, is dat we er vanuit gaan dat, door te kijken naar de mogelijkheden, kansen en het netwerk van onze inwoners, we de dienstverlening passender, effectiever en efficiënter kunnen organiseren (kwaliteit, kwetsbaarheid, kosten).

We staan als gemeente voor een transformatie opgave. Sociaal teams worden doorontwikkeld, het aanbod algemene voorzieningen wordt vergroot en onze inwoners worden meer in hun eigen kracht gezet.

We ontwikkelen een integraal beleidskader drie decentralisaties en dit beleid moet in 2016 uitvoering krijgen. Dit leidt tot een verandering in de werkwijze van de gemeente en de samenwerking met onze lokale partners.

Samenwerking regio Alkmaar

De inkoop van de maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp zijn voor 2016 in de regio Alkmaar uitgevoerd. Met de raad wordt een discussie gevoerd over een mogelijk vervolg en uitgangspunten voor de inkoop vanaf 2017 en verder.

Op het gebied van werk en inkomen continueren de gemeenten in de regio Alkmaar de samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling WNK met als doel het begeleiden en detacheren van mensen met een beperkte loonwaarde.

Samenwerking bovenregionaal

Er is een aantal taken op het terrein van jeugdhulp dat bovenregionaal wordt opgepakt, hierbij gaat het bijvoorbeeld om de vormgeving van het Veilig Thuis (voormalig Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en kindermishandeling) en afspraken met de Jeugdhulp Plus voorzieningen.

Op het gebied van de Participatiewet wordt de samenwerking in de regio Noord Holland Noord steeds belangrijker. Deze vindt plaats in het regionaal Werkbedrijf, waar gemeenten in de lead zijn om tot afspraken te komen met partners als werkgevers- en werknemersorganisaties, UWV en onderwijs. Doel van deze afspraken is dat meer mensen met een arbeidshandicap op een reguliere werkplek aan de slag kunnen.

Uitwerking

Dit deel werken we uit in de onderdelen:

- I Toekomstvisie
- II Sociaal Domein
- III Voorzieningen

Programmaonderdeel I: Toekomstvisie

Wat we willen bereiken?

Om antwoord te hebben hoe we als gemeente onze aantrekkelijkheid behouden en versterken is gestart met het opstellen van onze Toekomstvisie. In 2015 is met de raad het vervolgtraject besproken. In dit vervolgtraject starten we met een pilot in Egmond Binnen.

Vanuit de door onze gemeente gehanteerde missie en uitgangspunten wordt per kern samen met onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en verenigingen een visie uitgewerkt. Deze werkzaamheden sluiten aan op het proces van participatie zoals beschreven in programma 1. In de visies wordt de

koers beschreven om de kernen zo aantrekkelijk mogelijk te houden voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Vanuit missie en uitgangspunten wordt per kern samen met inwoners en ondernemers een toekomstvisie opgesteld.
- Een basisonderdeel van de toekomstvisie, de demografische prognose, wordt elke drie jaar opnieuw uitgevoerd.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting	Jaar gereed
Toekomstvisie Bergen 2040.	Toekomstvisie.	Toekomstvisie per kern opgesteld.	2016 en verder
Demografische prognose.	Vernieuwde prognose.	Uitvoeren onderzoek.	2017

Programmaonderdeel II: Sociaal Domein

Programma II Sociaal Domein is uitgewerkt in de onderdelen Toegang, Maatschappelijke ondersteuning, Jeugdhulp en Werk en Inkomen.

A Toegang

Wat willen we bereiken?

In 2016 ligt onze focus op de doorontwikkeling van de sociaal teams binnen de transformatie in het sociaal domein. We hanteren de aanpak: één gezin, één plan en één vast contactpersoon. Daarbij richten we ons vooral op het benutten van de eigen kracht van zowel de inwoner als zijn omgeving. Aanvullend op wat inwoners en hun omgeving zelf kunnen, kan ondersteuning van het sociaal team en maatschappelijke organisaties in de 0e en 1e lijn worden afgesproken. Dat wat simpel kan, wordt ook simpel opgelost. We zijn in de buurt aanwezig. Ondersteuningsplannen zijn opgebouwd uit maatwerkvoorzieningen.

Met de vormgeving van één integrale toegang willen we bereiken dat de ondersteuningsvraag en het aanbod voor onze inwoners op elkaar wordt afgestemd en integraal wordt aangepakt. Sociaal teams ontwikkelen zich door in 2016. Een belangrijke opdracht is het afstemmen met maatschappelijke organisaties en zorgaanbieders. Vanaf 1 januari 2016 zijn de werkprocessen van de backoffice voor de BUCH-gemeenten op elkaar afgestemd. Via de wijkverpleegkundige vindt afstemming plaats tussen het sociaal team en de zorg.

Wat gaan we daar voor doen?

- Consulenten in de sociaal teams werken in de wijk en hebben daar een standplaats.
- De werkwijze van de sociaal teams is doorontwikkeld; het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is opgegaan in de sociaal teams.
- De wijkverpleegkundige is de verbinding tussen de sociaal teams en de zorg.
- Er is sprake van 1 BUCH website gericht op het sociale domein.
- Op 1 januari 2016 zijn alle werkprocessen van de backoffice op elkaar afgestemd. Er wordt gewerkt met één beleidsteam voor de BUCH en wordt er gewerkt met één team kwaliteit. De samenvoeging van de backoffice zal gelijklopen met de planning van de ambtelijke fusie.
- Er vindt onderzoek plaats naar een definitieve back- en front-office applicatie die per 1 januari 2017 uiterlijk in werking is.
- Er wordt gewerkt volgens een communicatiestrategie voor het sociaal team en het sociaal domein.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Actie 2016	Jaar gereed
Sociaal teams werken in de wijk.	Uitgangspunten voor het werken in de wijk zijn vastgesteld.	Er wordt door sociaal teams gewerkt vanuit een standplaats in de wijk.	2016
De werkwijze van de sociaal teams is doorontwikkeld.	Uitgangspunten voor het samengaan van het CJG netwerk met de sociaal teams zijn vastgesteld.	Het CJG is opgegaan in de sociaal teams.	2016
De werkwijze van de sociaal teams is doorontwikkeld.	De sociaal teams en wijkverpleegkundige versterken elkaar bij de ondersteuning van onze inwoners.	De samenwerking met de wijkverpleegkundige is doorontwikkeld.	2016
Informatie voor onze inwoners is beschikbaar conform het Click-Call-Contact principe).	Informatie op de BUCH websites is uniform.	Afstemmen en aanpassen van de webpagina's BUCH.	2016
In BUCH verband werken met één backoffice.	Uitgangspunten voor de realisatie van één backoffice BUCH zijn vastgesteld.	Realisatie van één backoffice BUCH.	2016
Er is een keuze gemaakt voor een back- en front-office applicatie.	Uitgangspunten voor de back- en front-office applicatie zijn vastgesteld.	Er vindt een aanbesteding plaats voor een back- en front-office applicatie.	2017
Uitvoering van de communicatiestrategie sociaal domein.	Er wordt uitvoering gegeven aan de communicatiestrategie.	Communicatie met onze inwoners en maatschappelijke partners over de activiteiten binnen het sociaal domein.	2016

B Maatschappelijke ondersteuning

Wat willen we bereiken?

In 2016 ligt onze focus op de transformatie van het maatschappelijk domein en de implementatie van de transformatie. Het sociaal team ondersteunt inwoners met een ondersteuningsvraag bij het oplossen van problemen die het meedoen in de samenleving en het voeren van een gestructureerd huishouden belemmeren. Daarvoor zetten we in op preventie en eigen kracht en gaan de algemene voorzieningen versterken. Door de inzet van eigen en gezamenlijke kracht willen we bereiken dat ons ondersteunings- en voorzieningenaanbod betaalbaar blijft, zodat ook in de toekomst inwoners die het niet meer zelfstandig redden een beroep kunnen blijven doen op het vangnet van de gemeente.

We stimuleren de inzet van vrijwilligers en gaan verder met het ontwikkelen van de aansturing van onze subsidierelaties op basis van de nieuwe wetgeving en de hieruit voortkomende nieuwe vraag voor ondersteuning.

Wat gaan we daar voor doen?

- Uitvoering geven aan de meerjarige integrale beleidsnota Sociaal Domein (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet) in BUCH-verband.
- Met ingang van 1 januari 2016 is huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening HH2 alleen beschikbaar voor inwoners die niet in staat zijn dit zelf te regelen of géén regie meer hebben op hun huishouden; voor degenen die dat nog wel kunnen, maar ondersteuning nodig hebben op het gebied van zelfredzaamheid, is een algemene voorziening beschikbaar.
- Afhankelijk van de vraag van de inwoner(s) worden nieuwe ondersteuningsarrangementen ontwikkeld.
- Er worden prestatieafspraken gemaakt met subsidierelaties afgestemd op de veranderde vraag door de nieuwe wetgeving en uitgaande van de situatie in de wijk.

- We stimuleren vrijwilligerswerving door vrijwilligerssteunpunten.
- Mantelzorgondersteuning wordt gecoördineerd vanuit één organisatie.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Actie 2016	Jaar gereed
Meerjarige integrale beleidsnota sociaal domein is vastgesteld.	De beleidsnota is uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.	Uitvoering geven aan de acties volgend uit de beleidsnota.	2016 en verder
De ondersteuning van de mantelzorg-, vrijwilligers en cliëntondersteuning is geregeld.	Activiteiten van maatschappelijke partners worden op elkaar afgestemd en aangepast aan de vraag.	Ontwikkelen van een integrale aanpak voor ondersteuning aan mantelzorgers.	2016
Er zijn (nieuwe) ondersteuningsarrangementen ontwikkeld.	De activiteiten die nodig zijn voor het aanbeiden van (nieuwe) ondersteuningsarrangementen zijn vastgesteld en kunnen worden uitgevoerd.	Op basis van de ondersteuningsbehoeften van onze inwoners worden (nieuwe) ondersteuningsarrangementen ontwikkeld.	2016 en verder

C Jeugdhulp

Wat willen we bereiken?

In 2016 ligt onze focus op de transformatie van het jeugddomein en ook de verdere implementatie blijft aandacht vragen. Benodigde hulp wordt snel en dichtbij gerealiseerd, hulp wordt zo kort en licht mogelijk ingezet en gezinnen/ jeugdigen worden gestimuleerd in hun zelfredzaamheid (naar vermogen).

De inkoop van jeugdhulp richt zich op zowel het beschikbaar houden van het benodigde aanbod als mede het stimuleren van innovatie gericht op de transformatie van het stelsel.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Met de betrokken doelgroep (ouders & jeugd) en organisaties gaan we op basis van praktijkervaringen het beleid doorontwikkelen gericht op de transformatie van de jeugdhulp. Dit als onderdeel van het integraal beleidsplan Sociaal domein BUCH.
- Samenwerking met het onderwijs wordt versterkt aan de hand van een samenwerkingsagenda en gezamenlijke beleidsuitgangspunten.
- Om tot een financieel duurzame situatie te komen wordt bekeken of en op welke schaal en wijze risicoverevening gerealiseerd moet worden voor de langere termijn.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Actie 2016	Jaar gereed
Het beleid voor de transformatie van de Jeugdhulp is vastgesteld.	De activiteiten voor het ontwikkelen van beleid voor de transformatie van de jeugdhulp zijn vastgesteld en worden uitgevoerd.	Op basis van ervaringen wordt het beleid van de transformatie van de jeugdhulp ontwikkeld.	2016
De toegang tot de jeugdhulp via de sociaal teams is doorontwikkeld.	De toegang tot de jeugdhulp via de sociaal teams is gerealiseerd.	De toegang tot de jeugdhulp via de sociaal teams wordt doorontwikkeld.	2016
Besluit over risicovervening voor 2016 en verder.	Verminderen financiële risico's.	Onderzoek mogelijkheden risicoverevening voor langere termijn binnen BUCH of eventueel Regio Alkmaar.	2016

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Actie 2016	Jaar gereed
Er is een integrale aanpak tussen Samenwerkingsverbanden Onderwijs en implementatie nieuwe jeugdstelsel.	Samenhang en ondersteuningsbehoefte wordt efficiënter en effectiever gerealiseerd zowel in onderwijs als binnen gemeentelijk domein.	Uitvoering transformatie agenda PO/ DJ.	2016 en verder

D Werk en Inkomen

Wat willen we bereiken?

We willen het mogelijk maken dat, binnen de financiële kaders, zoveel mogelijk mensen, participeren, het liefst op de reguliere arbeidsmarkt. Indien nodig ondersteunen we inwoners (tijdelijk), financieel of anderszins (in de vorm van begeleiding, werkplekaanpassing, loonkostensubsidie, uitkering, bijzondere bijstand etc.). Dit doen we vanuit het idee dat participatie een preventieve werking heeft op veel andere leefgebieden binnen het sociaal domein. We hebben bijzondere aandacht voor het ondersteunen van gezinnen met kinderen in armoede.

Per 1 januari 2016 geven we uitvoering aan de Wet taaleis. In de Wet taaleis Participatiewet is geregeld dat bijstandsgerechtigden moeten aantonen dat zij de Nederlandse taal voldoende beheersen. Als zij dit niet kunnen kan de gemeente de bijstandsuitkering verlagen.

In 2016 optimaliseren we (regionale) samenwerkingsafspraken op basis van de ervaringen in 2015. Dit geldt in ieder geval voor de samenwerking op het gebied van werkgeversdienstverlening, het werkgeversservicepunt Noord Holland Noord, de afspraken binnen het regionale werkbedrijf die leiden tot het realiseren van de garantiebanen en de inzet van instrumenten ter ondersteuning aan werkgevers, de samenwerkingsafspraken met WNK en de UWV.

Daarnaast zorgen we in 2016 voor het verder verbinden van de participatiewet met de overige beleidsvelden binnen het sociale domein. Dit doen we vanuit een integraal beleidskader 3 D's. Uitgangspunt is dat we in 2016 al ons beleid en zoveel mogelijk van onze samenwerkingsafspraken in het kader van de Participatiewet hebben afgestemd binnen de BUCH.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We voeren per 1 januari 2016 de Wet taaleis in. Hiervoor ontwikkelen we beleid en maken we uitvoeringsafspraken.
- We zorgen voor een adequate vorm van lokale werkgeversdienstverlening die passend is in de regio.
- We nemen actief deel aan het Werkgeversservicepunt Noord Holland Noord.
- We dragen actief bij aan de activiteiten binnen het Werkbedrijf, die onder andere tot doel hebben:
 - o Het realiseren van voldoende garantiebanen.
 - o Het afstemmen van ondersteunend werkgeversinstrumentarium (zoals loonkostensubsidie, no risk polis).
- Op basis van de ervaringen en resultaten van 2015 blijven we met zowel WNK als UWV in gesprek over het verbeteren van de samenwerkingsafspraken.
- Op basis van het integraal beleidskader 3 D's onderzoeken we of en hoe we bestaand beleid en samenwerkingsafspraken hieraan dienen aan te passen.
- Realiseren minimabeleid voor de BUCH gemeenten.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Actie 2016	Jaar gereed
Wet taaleis is ingevoerd.	Wet taaleis wordt correct uitgevoerd.	Uitvoering geven aan beleid en uitvoeringsafspraken Wet taaleis. Per 1 januari voor nieuwe bijstandsaanvragen, per 1 juli voor zittend bestand.	2016
Lokale werkgeversdienstverlening is effectief en sluit aan bij de aanpak in de regio.	Lokale werkgevers melden hun vacatures en weten waar ze terecht kunnen met vragen ten aanzien van het in dienst nemen van mensen in het kader van de P-wet.	Er wordt een plan van aanpak opgesteld op basis van evaluatie resultaten in BCH 2015 en deze aanpak wordt geïmplementeerd.	2016
We nemen actief deel aan het Werkgeversservicepunt NHN.	Het werkgeversservicepunt NHN realiseert matches op de vacaturemarkt voor werkzoekenden en werkgevers uit Bergen.	Samenwerkingsafspraken tussen de BUCH organisatie en het werkgeversservicepunt NHN worden geëvalueerd, verbeterd en verder geïmplementeerd.	2016
We nemen actief deel aan het regionaal Werkbedrijf.	Het realiseren van garantiebanen in de regio ligt op schema. Instrumentarium werkgevers is in regionaal afgestemd.	Actieve deelname aan en inzet voor het realiseren van de gemaakt afspraken binnen het Werkbedrijf.	2016
WNK zorgt voor zoveel mogelijk uitstroom, indien nodig met loonkostensubsidie, van de doelgroep met loonwaarde tussen 30-80% in ons bestand.	WNK komt gemaakte resultaatafspraken na en verantwoord over eventuele afwijkingen.	Op basis van evaluatie: Heldere en effectieve resultaat- en samenwerkingsafspraken maken met WNK. Indien nodig tussentijds bijsturen/aanpassen.	2017

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Actie 2016	Jaar gereed
Afspraken UWV zijn effectief en duidelijk.	UWV voert op een juiste en efficiënte manier zijn wettelijke taken in het kader van de Participatiewet uit.	Vastleggen en communiceren van taken van en samenwerkingsafspraken met UWV.	2016
Beleid in het kader van de Participatiewet staat niet op zich zelf maar wordt in samenhang met andere beleidsvelden van het sociaal domein opgesteld, geïmplementeerd en uitgevoerd.	Beleid en samenwerkingsafspraken in het kader van de Participatiewet zijn in overeenstemming met het beleidskader 3D's.	Onderzoeken van bestaand beleid en samenwerkingsafspraken en op basis van uitkomsten eventueel aanpassing hiervan.	2016
Minimabeleid	Minimabeleid voor de BUCH gemeenten	Vaststellen minimabeleid BUCH	2016

Programmaonderdeel III: Voorzieningen

Wat we willen bereiken?

Wij willen zorgen voor vitale en toekomstbestendige dorpen en kernen. Wij willen het gebruik van bestaande accommodaties optimaliseren. Onze inzet is gericht op het behouden van minimaal 5 basisvoorzieningen voor de kernen Bergen, Egmond en Schoorl.

Het betreft de volgende basisvoorzieningen:

- Sportgelegenheden;
- Een basisschool;
- Een afvalbrengvoorziening;
- Een plek voor de jeugd;
- Een bibliotheekvoorziening.

De basisvoorziening afvalbrengvoorziening wordt behandeld in Programma 5.

In overleg met de schoolbesturen wordt er voor alle kernen een scholenplan vastgesteld. Het uitgangspunt voor de gemeente is daarbij dat in alle dorpen minimaal één basisschool behouden blijft.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Accommodatiebeleid: in 2015 is gewerkt aan een actualisatie van de rapportage over de accommodaties in onze gemeente. De uitwerking van deze actualisatie wordt voorgelegd aan de raad en in 2016 en de daarop volgende jaren uitgevoerd. De rapportage geeft inzicht in de huidige situatie in de drie kernen, te weten De Egmond, Bergen en Schoorl. Met name ook gericht op bezetting en maatschappelijke ontwikkelingen. De rapportage biedt een doorkijk naar toekomstige ontwikkelingen en mogelijkheden om voorzieningen en bijbehorende accommodaties in de drie kernen te houden. De rapportage sluit aan op de vastgestelde visie op het sociaal domein (juni 2014).
- Scholenplan: in 2016 wordt getracht overeenstemming te bereiken met de betrokken schoolbesturen over een scholenplan voor de kern Bergen. Daarna wordt in 2017 ook een scholenplan ontwikkeld voor de Egmond. Hierbij is het uitgangspunt de Structuurvisie Egmond aan den Hoef, waarin de haalbaarheid van een brede school wordt onderzocht.
- Sportbeleid: het accommodatiebeleid omvat ook de sportaccommodaties. Daarnaast zullen wij in 2016 de Sportnota uit 2008 actualiseren, waarin met name het sportsubsidiebeleid zal worden omgebogen. Naast jeugd richt het beleid zich op sportdeelname door ouderen en gehandicapten.
- In 2016 wordt inzicht gegeven inzake het verschil maatschappelijke huur versus kostprijs.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Actie 2016	Jaar gereed
Actualisatie Accommodatiebeleid.	Rapportage accommodaties.	Implementatie uitwerking rapportage.	2016 en verder
Scholenplan kern Bergen.	Overeenstemming met schoolbesturen.	Ontwikkelen scholenplan.	2016
Scholenplan de Egmond.	Overeenstemming met schoolbesturen.	Ontwikkelen scholenplan.	2017
Sportbeleid.	Nieuwe Sportnota.	Ontwikkelen Sportnota.	2016
Wet Markt en Overheid.	Beleid Wet Markt en Overheid.	Inzicht in kostprijs maatschappelijke voorzieningen.	2016

Wat gaat het programma kosten?

1 = 1.000		korte omschrijving	2016	2017	2018	2019
aut	2 .1	Extra bijdrage WNK	104 N	35 N	5 N	0
aut	2 .2	Bijstelling aantal uitkeringsgerechtigden WWB	135 V	31 N	121 N	111 N
aut	2 .3	Bijstelling aantal uitkeringsgerechtigden IOAW	28 V	27 V	26 V	25 V
aut	2 .4	Daling toekenningen woonvoorzieningen	52 V	52 V	52 V	52 V
aut	2 .5	Stelpost Wmo	83 V	166 V	166 V	166 V
aut	2 .6	Vervallen huurinkomsten Driehoek Egmond a/d Hoef	102 N	104 N	104 N	104 N
aut	2 .7	Kapitaallasten wijzigingen P2	0	0	0	1 N
Totaal wijzigingen			92 V	74 V	13 V	27 V

2.1 Extra bijdrage WNK

In de begroting van het WNK wordt een gemeentelijke bijdrage voor 2016 gevraagd van € 42.000,- en een bijdrage in de transitiekosten van € 62.000,-. Bijdrage transitiekosten € 35.000,- in 2017 en € 5.000,- in 2018. In de PPN 2016 is het bedrag voor 2016 ten onrechte afgeraamd. De bedragen voor 2017 en 2018 betreffen doorgeschoven transitiekosten. Deze bedragen worden gedekt door inzet van de stelpost prijsindexatie zie p7 mutatie 7.1. Hierdoor saldoneutraal.

2.2 Bijstelling aantal uitkeringsgerechtigden WWB

Uitgangspunt is het aantal uitkeringsgerechtigden WWB van 249 ultimo juli 2015. Hierop wordt de jaarlijkse indexering toegepast, gecorrigeerd met -0,70% voor Bergen.

2.3 Bijstelling aantal uitkeringsgerechtigden IOAW

Uitgangspunt is het aantal uitkeringsgerechtigden IOAW van 16 ultimo juli 2015. Hierop wordt de jaarlijkse indexering toegepast, gecorrigeerd met -0,70% voor Bergen.

2.4 Daling toekenningen woonvoorzieningen

Door het invoeren van een eigen bijdrage is het aantal toegewezen woonvoorzieningen in 2014 en 2015 gedaald. Minder uitgaven € 64.500,- (V) en minder inkomsten uit eigen bijdrage € 12.900,- (N). Per saldo € 51.600,- (V).

2.5 Stelpost Wmo

In de meicirculaire is een stelpost opgenomen inzake de extra kosten die de gemeente maakt door de extramuralisering van de lage zorgzwaartepakketten. De ingezette ondersteuning door de sociale teams, de veranderingen in de huishoudelijke hulp en het maken van aanspraak op de eigen mogelijkheden van onze inwoners, maken dat de huidige begrote Wmo-budgetten voldoende zijn voor de te maken kosten.

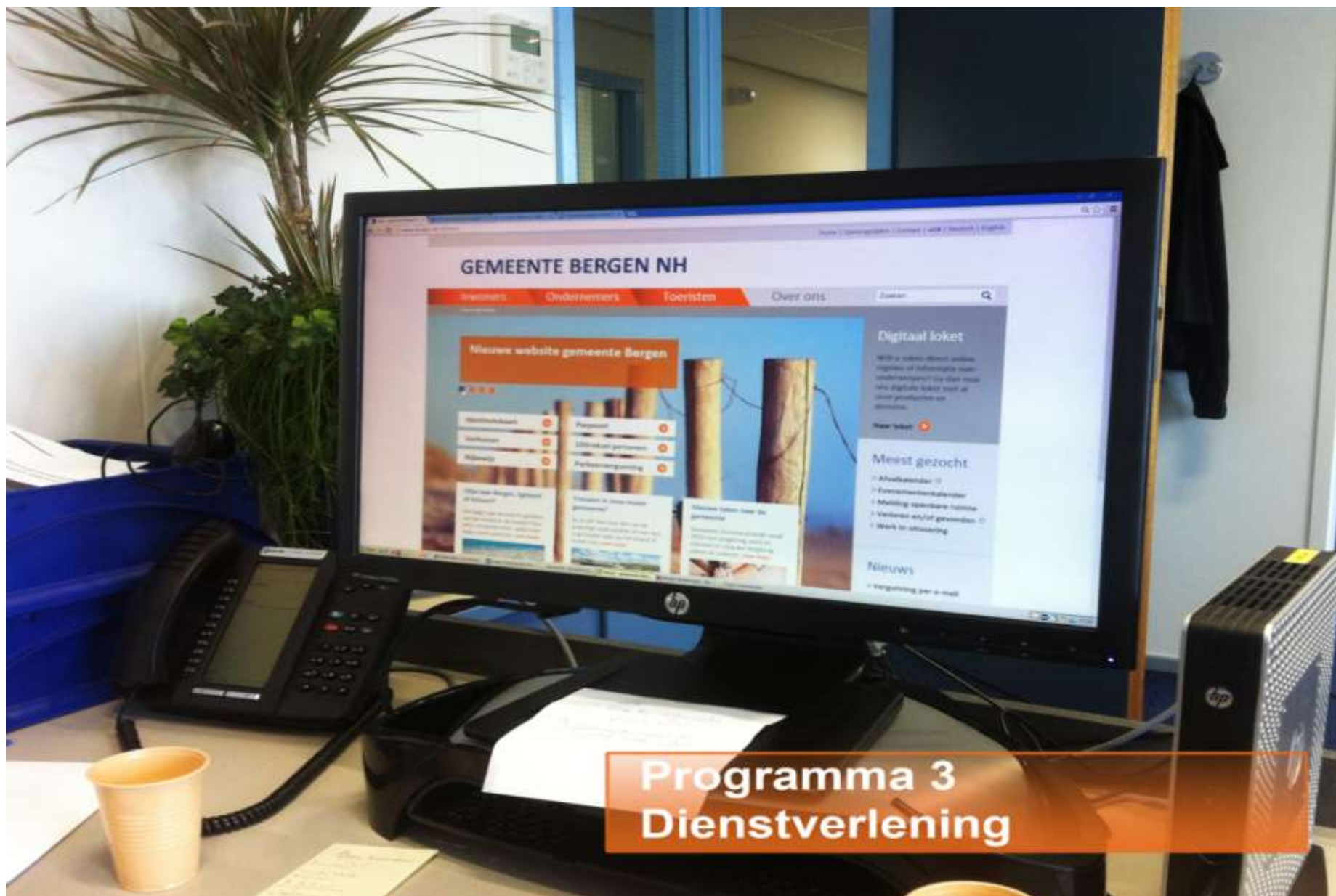
2.6 Vervallen huurinkomsten Driehoek Egmond a/d Hoef

Het voormalig bibliotheekgebouw in Egmond a/d Hoef staat in de verkoop. De begrote huurinkomsten worden hierdoor afgeraamd.

2.7 Kapitaallasten wijzigingen P2

Betreft de gevolgen voor de kapitaallasten van de mutaties in het investeringsschema voor dit programma.

Programma 3. Dienstverlening

Portefeuillehouder(s): Rob Zeeman, Odile Rasch

Missie: onze organisatie is dienstverlenend voor alle inwoners en andere belanghebbenden, binnen de grenzen van de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Een correcte en klantgerichte dienstverlening is voor ons het uitgangspunt. Wij zetten in op dienstverlening dicht bij de onze inwoners. Digitaal waar het kan en fysiek waar het moet.

Trends en ontwikkelingen

Digitalisering maatschappij

De samenleving verandert in hoog tempo en de manier waarop inwoners, ondernemers en overheden met elkaar communiceren verandert mee. Digitale communicatie heeft de afgelopen jaren een hoge vlucht genomen. Er is een ontwikkeling waarneembaar van een e(lektronische)-samenleving, waarin de nadruk lag op technische mogelijkheden, naar een i(nformatie)-samenleving, waarin informatiestromen van steeds groter belang zijn.

Digitalisering overheid

Bij de geschetste maatschappelijke ontwikkeling past een transparante overheid die de digitale mogelijkheden inzet voor betere dienstverlening en gegevensuitwisseling.

Één van de bouwstenen is het stelsel van basisregistraties, die onderling gegevens uitwisselen. Hierdoor ontstaat een beter bereikbare overheid met beter vindbare en toegankelijke informatie en een gemeente als dé herkenbare ingang van die overheid.

Operatie Basisregistratie Personen (BRP)

In het kader van de operatie BRP wordt de Basisregistratie Personen (voorheen GBA) gemoderniseerd. Deze ontwikkeling is landelijk al meerdere keren in de tijd opgeschoven. De verwachting is nu dat het een en ander zijn beslag krijgt in 2016/2017.

Dienstverlening in de gemeente Bergen

De trend/ontwikkeling waar het hier echt om gaat is dat we als gemeente klantgericht willen werken. Daar gebruiken we digitale mogelijkheden, maar daarnaast werken we aan een inwonergerichte houding en werkprocessen.

Wij gaan mee in de genoemde ontwikkelingen. Maatwerk is hierbij het kernbegrip, vanuit het principe digitaal als het kan, fysiek als het moet.

Vanaf 2015 wordt onze dienstverlening voortdurend gemonitord. Aan de hand daarvan wordt de dienstverlening geoptimaliseerd. Bijzondere aandacht is er voor de ontwikkeling van de digitale mogelijkheden en het stimuleren van het gebruik daarvan.

Uitwerking

Dit deel werken we uit in de onderdelen:

- I Top in dienstverlening
- II Digitalisering overheid

Programma Onderdeel I: Top in dienstverlening

Wat willen wij bereiken?

De in 2012 vastgestelde visie op dienstverlening, 'Gemeente Bergen op weg naar de top in dienstverlening' is de basis voor onze kwaliteitsverbetering. Deze visie biedt de randvoorwaarden waar onze dienstverlening aan moet voldoen. Wij willen dat onze inwoners en ondernemers eenvoudig en gemakkelijk toegang hebben tot de door hen gewenste (digitale) informatie, producten en diensten. Wij zetten in op correcte en klantgerichte dienstverlening, ongeacht via welk kanaal de dienstverlening verloopt. Verder zetten we in op het optimaal gebruik van beschikbare media en het werken vanuit de één-loket-gedachte.

Wat gaan we daarvoor doen

- a. Doorontwikkeling van de dienstverlening. Ook in 2016 ligt de focus op het inrichten van communicatiekanalen en de bijbehorende middelen. Hierbij maken we gebruik van meten, weten en continue verbeteren van kennis, kwaliteit, (lean) werkprocessen en systemen.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Top in dienstverlening.	Doelstellingen kwaliteitshandvest en klanttevredenheid.	Doorontwikkeling (digitale) dienstverlening.	2016 en verder

Programma Onderdeel II: De digitale overheid

Wat willen wij bereiken?

Onze burgers en bedrijven willen we op een eenvoudige en eenduidige wijze toegang bieden tot de door hen gewenste (digitale) informatie. Dit draagt bij aan de kwaliteit van onze dienstverlening.

Het doel is onze inwoners en ondernemers optimaal te voorzien van informatie en zoveel mogelijk zelfredzaam maken. In de komende jaren zetten we in op het optimaliseren van de digitale dienstverlening naar onze inwoners en ondernemers. Onze interne bedrijfsprocessen stemmen we daarop af. Basisregistraties verankeren we in onze processen en we werken aan een integrale ontsluiting van de informatie aan de voorkant.

Wat gaan wij daarvoor doen?

- a. Uitvoering Informatie beleidsplan.
- b. Digitalisering burgerlijke stand.
- c. Doorontwikkeling klantcontactcentrum.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
De digitale overheid.	Projectkalender van informatiebeleidsplan is uitgevoerd.	Uitvoering beleidsplan.	2016-2017*
	Digitaliseren aangifte geboorte en huwelijk.	Inrichten systemen.	2016
	Gebruiksvriendelijker en efficiënter maken van KCC.	Inrichten KCC.	2016

* Hierin zijn de I-NUP bouwstenen opgenomen

Wat gaat het programma kosten?

Er zijn geen mutaties binnen dit programma.

Programma 4 Ruimtelijke Ordening

Programma 4. Ruimtelijke Ordening

Portefeuillehouder(s): Rob Zeeman, Odile Rasch,
Peter van Huissteden

Missie: *wij staan voor een duurzame gemeente. Onze inzet is gericht op het behouden en versterken van onze (kern)kwaliteiten. Dit betreft onze landschaps- en natuurwaarden en de eigenheid en karakter van onze kernen.*

Trends en ontwikkelingen

Wonen

De vergrijzing en ontgroening van onze gemeente zet druk op de geschiktheid van de bestaande woningvoorraad. Dit geldt ook voor de door de rijksoverheid gewenste zelfstandigheid van onze inwoners. Door het afschaffen van verschillende vormen van zorg, is het noodzakelijk dat inwoners langer zelfstandig thuis blijven wonen. Dit vraagt zorgvuldigheid bij het invullen van huidige en toekomstige woonwensen. Dit vormt ook een onderdeel van de op te stellen lokale woonvisie. Deze woonvisie is de grondlegger voor de te maken keuzes vanaf 2016.

De gevolgen van de economische crisis resulteren nog steeds in stagnatie van de huidige woningmarkt. Hoe deze markt zich ontwikkeld is nog onvoldoende te voorspellen.

Nieuwe Woningwet 2015

De nieuwe woningwet die per 1 juli 2015 van kracht geworden is, creëert duidelijkheid op de woningmarkt door heldere spelregels voor sociale huur. Woningcorporaties keren terug naar hun kerntaak: het bouwen, verhuren en beheren van sociale huurwoningen aan mensen met een laag inkomen of aan mensen

die om andere redenen moeilijk passende huisvesting kunnen vinden.

De woningcorporatie wordt geacht naar redelijkheid bij te dragen aan de uitvoering van het gemeentelijke volkshuisvestingsbeleid. Wanneer een gemeente beschikt over actueel woonbeleid, dat is afgestemd met de regiogemeenten, is de woningcorporatie verplicht een 'bod' te doen en de gemeente uit te nodigen voor overleg om prestatieafspraken te maken. Huurdersorganisaties zijn een volwaardige partij bij het overleg daarover.

Met de nieuwe Woningwet 2015 krijgen gemeenten meer sturing ten opzichte van woningcorporaties en krijgen gemeenten meer informatie over en van de woningcorporaties.

Taakstelling huisvesting statushouders

De taakstelling voor de huisvesting van statushouders is sinds 2014 enorm toegenomen. Elke gemeente krijgt per half jaar een taakstelling voor het aantal te huisvesten statushouders naar inwonertal. Voor huisvesting maken we gebruik van sociale huurwoningen van Kennemer Wonen. De doorstroming bij Kennemer Wonen is klein en de vraag is enorm toegenomen. Ook voor 2016 is de verwachting dat de instroom onverminderd hoog blijft. In de regio Alkmaar is een plan van aanpak vastgesteld om oplossingen voor de korte en middellange termijn te onderzoeken om achterstanden weg te werken en in de toekomst te voorkomen.

Mantelzorg

De vergrijzing neemt de komende jaren fors toe en de rijksoverheid zet in op langer zelfstandig blijven wonen. Hiervoor is in onze gemeente de beleidsnotitie mantelzorgwonen opgesteld. Hierin

staat beschreven in welke situaties we planologisch meewerken bij de realisatie van mantelzorgwoningen.

Nieuwe omgevingswet

Het omgevingsrecht bestaat uit tientallen wetten en honderden regelingen voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. De wetgeving is daardoor (te) ingewikkeld geworden voor de mensen die ermee werken. Het kabinet wil het omgevingsrecht makkelijker maken en samenvoegen in een Omgevingswet. Inhoudelijk zal de wet niet leiden tot wijzigingen, gemeenten behouden hun eigen beleidsvrijheid. Wel heeft de wet naar alle waarschijnlijkheid gevolgen heeft voor de (interne) processen. In BUCH verband starten vanaf eind 2015 de eerste voorbereidingen om klaar te zijn voor de nieuwe wet. De wet zal op zijn vroegst in 2018 in werking treden.

Flexibiliteit bestemmingsplannen

De trend is dat steeds meer initiatiefnemers gebruik willen maken van flexibele bestemmingsplannen. Dit zijn bestemmingsplannen waarin niet meer exact wordt voorgeschreven wat wordt gebouwd, waar wordt gebouwd en hoe hoog wordt gebouwd. Een evenwicht moet worden gevonden tussen zoveel mogelijk vrijheid voor initiatiefnemers, rechtszekerheid voor omwonenden en het behoud van de waarden waarvoor de gemeente staat.

't Oude Hof

Het huidig gebruik van het Oude Hof is op onderdelen in strijd met de in het verleden gesloten erfpachtovereenkomst. Daarnaast genereert het huidig gebruik forse parkeeroverlast. Wensen en ambities worden vastgelegd in een nieuw bestemmingsplan dat in 2016 ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd.

Eeuwigelaan

Op 24 maart 2015 heeft het college besloten om de toekomst van de Eeuwigelaan projectmatig op te pakken. Eind 2015 wordt een

startnotitie opgesteld waarin het *waarom*, de *middelen* en een *tijdsplanning* wordt opgenomen.

Hierin is onder aandacht voor de inrichting voor wat betreft groen, bomen, wegen en fietspaden. Verwacht wordt dat er in 2016 budget nodig is voor extern advies voor het uitvoeren van onderzoeken (flora- en fauna onderzoek, verkeerskundig onderzoek) en opstellen van plannen en (schets) ontwerpen.

Wind op zee

Het kabinet heeft de ambitie het aantal windmolenparken op zee te vergroten. Dit kan gevolgen hebben voor het toerisme en de lokale economie in de kustgemeenten. Wij hebben een actief duurzaamheidsbeleid en zijn niet tegen het opwekken van windenergie op zee. Echter om een goede balans te vinden voor onze inwoners en ondernemers hebben we het kabinet te kennen gegeven dat wij de windmolens graag buiten de 12-mijlszone gesitueerd zien. Onze gemeente houdt een actieve rol in dit proces.

Uitwerking

Dit deel werken we uit in de onderdelen:

- I Wonen
- II Investeren in de leefomgeving
- III Bestemmingsplannen
- IV Mobiliteitsbeleid
- V Groenstructuur en open groengebied
- VI Milieu en duurzaamheid

Programmaonderdeel I: Wonen

Wat we willen bereiken

Wij streven naar een kwalitatief goed en gedifferentieerd woningaanbod dat aansluit op de vraag van haar huidige en toekomstige inwoners. Verder willen we dat verschillende doelgroepen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en een wooncarrière kunnen maken binnen de gemeente. Hierbij zijn de demografische ontwikkelingen een gegeven.

Wat gaan we daarvoor doen

- Lokale woonvisie vaststellen
- Nieuwe prestatieafspraken maken met de woningcorporatie.
- Als uitwerking van de regionale woonvisie regionaal beleid ontwikkelen op levensloopbestendig wonen en domotica. Domotica is integratie van technologie en diensten, ten behoeve van een betere kwaliteit van wonen en leven (definitie uit regionale woonvisie).
- Het faciliteren in de vorm van ambtelijke bijstand bij Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) bij woningbouw.
- Mogelijkheden zoeken voor de huisvesting van de toegenomen stroom statushouders.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling.	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Prestatieafspraken.	Vaststelling beleid.	Vaststellen beleid.	2016
Woonvisie	Vaststelling beleid.	Vaststelling beleid.	2016
Uitwerking regionale woonvisie.	Uitvoeren projecten.	Uitvoeren projecten.	nrb
CPO.	Uitvoeren pilotproject.	Locatie onderzoek Watertorenterrein voor CPO.	2016
Huisvesting statushouders.	Taakstelling.	Achterstand taakstelling zoveel mogelijk beperkt houden of wegwerken.	nrb 2016

Programmaonderdeel II: Investeren in de leefomgeving

Wat we willen bereiken

Wij willen zorgen voor het versterken en verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

Grote projecten:

Kern Bergen

Op 29 januari 2015 heeft de raad de structuurvisie Mooi Bergen 2.0 vastgesteld. Binnen de kaders van deze visie kunnen eigenaren en ondernemers plannen ontwikkelen. Ter verfijning van deze structuurvisie, wordt aan de raad op 1 oktober 2015 de stedenbouwkundige contourenkaart ter vaststelling voorgelegd. Wij richten ons met name op de uitwerking van het openbaar gebied.

Schoorl

Op 12 mei 2015 heeft de raad besloten het project Schoorl Klopt te beëindigen in de vorm en opzet zoals het oorspronkelijk was bedoeld. Voor de plandelen Groene Hart, de voormalig Rabobank locatie, het dorpshart Schoorl en de verkeersstructuur volgen in 2016 aparte projectvoorstellen.

Egmond

Op 9 april 2015 heeft de raad het besluit genomen om het project Dorp en Duin te ontvlechten. De diverse ruimtelijke ontwikkelingen in Egmond aan Zee en Egmond aan den Hoef worden als solitaire projecten opgepakt.

Het gaat hierbij om woningbouw op het Delverspad in Egmond aan den Hoef, het zoeken naar een geschikte fusielocatie voor de drie Egmondse voetbalclubs, de herontwikkeling van het Watertorenterrein inclusief de herbouw van de sporthal, CPO-locatieonderzoek en woningbouw.

Herbestemming van de gemeentelijke panden binnen het slotkwartier in Egmond aan den Hoef wordt ingezet om het gebied een impuls te geven.

Wat gaan we daarvoor doen

- Uitvoeren structuurvisie Mooi Bergen.
- Planvorming deellocaties Schoorl.
- Impuls leefomgeving Egmond met onder andere structuurvisie Egmond aan den Hoef, CPO, herbestemming Slotkwartier.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Bergen.	Opstellen bestemmingsplannen.	Vaststellen bestemmingsplannen.	2016 e.v.
Schoorl.	Opstellen visie.	Opstellen projectvoorstellen.	2016.
Egmond.	Impuls leefomgeving.	CPO onderzoek, onderzoek herbestemming Slotkwartier, locatiebesluit fusie voetbalclubs, structuurvisie Egmond aan den Hoef.	2016.

Programmaonderdeel III: Bestemmingsplannen

Wat we willen bereiken

Wij werken aan het actualiseren van de bestemmingsplannen binnen onze gemeente. Dit wordt in 2016 en verdere jaren voortgezet. Daarnaast worden op basis van particulier initiatief (postzegel)bestemmingsplannen opgesteld.

Om het regionaal dierentehuis mogelijk te maken willen we meewerken aan aanpassing van het bestemmingsplan. Dit doen wij indien de dierenbescherming daartoe een verzoek indient. De dierenbescherming heeft laten weten de plannen om een nieuw regionaal dierentehuis te bouwen aan de Kanaaldijk voorlopig stop te zetten. Op dit moment is vanuit onze kant geen actie nodig.

Als uitwerking van de structuurvisie Mooi Bergen 2.0 wordt voor elk plandeel een apart bestemmingsplan opgesteld.

Als uitwerking van de planvorming rond het Oude Hof wordt een bestemmingsplan opgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen

- Bestemmingsplanprocedure Oude Hof.
- Nieuwe bestemmingsplannen opstellen, onder andere Bergen Noord, Herziening LG Zuid en Bergen Centrum overig.
- Postzegelplannen.
- Bestemmingsplan Mooi Bergen.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Oude Hof.	Vastgesteld bestemmingsplan.	Opstellen bestemmingsplan.	2016.
Mooi Bergen.	Vastgesteld bestemmingsplan.	Opstellen bestemmingsplan.	2016.
Postzegelplannen.	Vastgestelde plannen.	Opstellen postzegelplannen.	Doorlopend.
Nieuwe bestemmingsplannen.	Vastgestelde plannen.	Opstellen plannen.	Doorlopend.

Programmaonderdeel IV: Mobiliteitsbeleid

Wat we willen bereiken

Wij willen een aantrekkelijke en bereikbare gemeente zijn. Wij willen sluisverkeer voorkomen. Dit betreft met name het mogelijke sluisverkeer bij Egmond Binnen bij realisatie van de afrit op de A9 bij Heiloo.

Wat gaan we daarvoor doen

- a. Overleg Heiloo beperken sluisverkeer vanaf A9.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Afspraken maken met Heiloo.	Tegengaan sluisverkeer Egmond Binnen.	Afspraken Heiloo.	2016

Programmaonderdeel V: Groenstructuur

Wat we willen bereiken

De huidige groenstructuurplannen zijn verouderd. Ontwikkelingen op het gebied van chemievrije onkruidbestrijding, ecologisch bermbeheer, beeldkwaliteit en bewonersparticipatie vragen om actualisatie van het groenbeleid. Een nieuw groenbeleidsplan gaat de basis vormen voor de groenstructuur en biedt een actueel kader voor het groenbeheer.

Het huidige gebruik van het Oude Hof in Bergen voldoet niet (geheel) aan de uitgangspunten uit het verleden. In samenspraak met de gebruikers van het gebied en overige betrokken partijen wordt een oplossing voor het parkeerprobleem gerealiseerd. Een beheerplan en een voorstel om de renovatie voort te zetten moeten de kwaliteiten van het gebied verder versterken. Afspraken zullen worden vastgelegd in een nieuw bestemmingsplan.

Wat gaan we daarvoor doen

- a. Opstellen Groenbeleidsplan.
- b. Toekomstplan Oude Hof.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Actueel groenbeleid.	Nieuw groenbeleid.	Groenbeleidsplan opstellen.	2016
Heldere afspraken over toekomst Oude Hof.	Nieuw beheerplan.	Opstellen renovatie en beheerplan.	2016

Programmaonderdeel VI: Milieu en duurzaamheid

Wat we willen bereiken

Wij streven er naar om in 2030 een energieneutrale gemeente te zijn. Wij zetten daarom in op het reduceren van de energieconsumptie en groei van duurzame energieproductie. Onze ambities gaan verder dan energiebesparing en het stimuleren van duurzame energie. Daarnaast zijn onze inspanningen gericht op duurzame ruimtelijke ontwikkeling, maatschappelijk verantwoord ondernemen bij bedrijven en duurzame mobiliteit.

Wat gaan we daarvoor doen

- a. Evalueren van het Duurzaamheidsbeleid 2012-2016 Natuurlijk Duurzaam Bergen!
- b. Opstellen jaarlijkse Duurzaamheidsagenda.
- c. Uitvoering geven aan jaarlijks vastgestelde Duurzaamheidsagenda.
- d. Opstellen Duurzaamheidsbeleid 2016-2020.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Evaluatie Duurzaamheidsbeleid.	Evaluatie.	Uitvoeren evaluatie duurzaamheidsbeleid 2012-2016.	2016
Duurzaamheidsagenda 2016.	Uitvoeren agenda 2016.	Opstellen en uitvoeren agenda 2016.	2016
Duurzaamheidsbeleid 2016-2020.	Vastgesteld duurzaamheidsbeleid 2016-2020.	Opstellen duurzaamheidsbeleid 2016-2020 op basis van uitkomsten evaluatie.	2016

Wat gaat het programma kosten?

1 =1.000	korte omschrijving	2016	2017	2018	2019
aut 4 .1	Vervallen aframing voor Schoorl Klopt!	0	90 V	92 V	92 V
aut 4 .2	Aframing parkeergelden	177 N	180 N	183 N	170 N
Totaal wijzigingen		177 N	90 N	91 N	78 N

4.1 Vervallen aframing parkeerinkomsten Schoorl Klopt!

Voor het dorpshart Schoorl worden nieuwe plannen ontwikkeld, de parkeergarage die daar naar verwachting in wordt opgenomen is alleen voor de toevoeging van de benodigde parkeerplaatsen in verband met het nieuwe bouwvolume. Als er door de nieuwe ontwikkeling openbare parkeerplaatsen vervallen, is het primair de bedoeling dat deze parkeerplaatsen in het parkeerterrein in het Groene Hart worden gecompenseerd. Per saldo zal het aantal openbare parkeerplaatsen dan niet afnemen en zullen de parkeerinkomsten niet minder worden. Indien compensatie in het Groene Hart (om bijvoorbeeld landschappelijke overwegingen) niet haalbaar of wenselijk is, en het ruimtelijk gezien mogelijk is dat de betreffende parkeerplaatsen in de te realiseren parkeergarage worden opgenomen, moet er rekening mee gehouden worden dat dit ten laste van de parkeerinkomsten gaat.

4.2 Parkeergelden aframing

Uit de jaarlijkse actualisatie van het aantal parkeeruren is gebleken dat het gemiddelde aantal uren met bijna 70.000 uur is gedaald. Deze daling wordt veroorzaakt door onder andere de invoering van de dagkaart en het belparkeren. Verder was eerder de doorbetaling van circa € 50.000,- aan Staatsbosbeheer voor het parkeerterrein in Schoorl abusievelijk niet opgenomen.

Programma 5 Beheer

Programma 5. Beheer

Portefeuillehouder(s): Hetty Hafkamp, Rob Zeeman, Peter van Huissteden

Missie: *Het beheer en de inrichting van de openbare ruimten (strand, groen en wegen) in onze gemeente is gericht op een schone, aantrekkelijke en veilige fysieke leefomgeving. Wij streven duurzame ontwikkeling na.*

Trends en ontwikkelingen

Klimaatverandering

De verandering van het klimaat zorgt voor grotere pieken in de neerslag met kans op wateroverlast tot gevolg. De gemeente en het hoogheemraadschap hebben het afgelopen decennium flink geïnvesteerd om het watersysteem toekomstbestendiger te maken. In het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan wordt deze ontwikkeling voortgezet.

Beëindiging chemische onkruidbestrijding op verhardingen

De minister heeft bepaald dat vanaf 2016 geen chemische onkruidbestrijding meer mag plaatsvinden op verhardingen. In 2015 loopt er in Bergen een proef met alternatieve onkruidbestrijdingsmethoden en wordt in BUCH-verband gesproken over een nieuwe aanpak. Het is aannemelijk dat de kosten voor onkruidbestrijding op verharding (aanzienlijk) toe gaan nemen.

Vervanging parkeerautomaten

Met het afschaffen van de chipknip is een betaalmogelijkheid bij betaald parkeren verdwenen. Inmiddels zijn negen parkeerautomaten geschikt gemaakt voor betaling met pinpas. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van betalen voor parkeren volgen elkaar snel op (belparkeren, dip & go).

Er wordt daarom niet ingezet op volledige vervanging van alle 140 automaten, maar op gefaseerde vervanging, waarbij de marktontwikkelingen nauwlettend worden gevolgd. Digitale betaalmogelijkheden hebben daarbij de voorkeur.

Optimaliseren afvalscheiding

In het kader van het Nationaal afvalbeleid VANG (Van Afval Naar Grondstof) is het belangrijk dat inwoners hun afval gescheiden kunnen aanbieden. VANG zet in op een scheidingspercentage van 75%. Om dit te realiseren wil de gemeente inzetten op nog beter scheiden bij de bron.

Herstel na zomerstorm

Door de zomerstorm 2015 zijn circa 100 bomen omgewaaid in de gemeente. Waar uitval is in straat- en laanbeplantingen wordt waar mogelijk herplant.

Uitwerking

Dit deel werken we uit in de onderdelen:

- I Openbare ruimte
- II Afvalbeheer

Programmaonderdeel I: Openbare ruimte

Wat we willen bereiken

Wij willen zorgen voor een aantrekkelijke en functionele woon- en verblijfsomgeving.

Investerings openbare ruimte

Jaarlijks vinden grote investeringen plaats in de openbare ruimte. Wegen worden gerenoveerd en riolering wordt vervangen. Vervanging van riolering en wegrenovatie gaan vaak gelijk op om kostenefficiënt te werk te gaan. Meestal krijgt dan ook het groen in een wijk een opknapbeurt en worden lichtmasten vervangen. De investeringen hiervoor zijn opgenomen in een meerjareninvesteringsplan civiele werken dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Klimaatadaptatie

Naast reguliere vervanging hebben de rioolwerkzaamheden tot doel het afvalwatersysteem aan te passen aan toekomstige klimaatsomstandigheden en te laten voldoen aan duurzaamheidsprincipes, zoals afkoppeling van schoon regenwater. Het vernieuwde Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geeft hier richting aan.

Om tijdig maatregelen te kunnen nemen bij overlast door de eikenprocessierups wordt een protocol opgesteld, waarin maatregelen worden uitgewerkt.

Ruimte voor de fiets

Het Fietsbeleidsplan dat in 2015 is opgesteld, zet in op het stimuleren van het fietsgebruik voor alle leeftijden en het verbeteren van de positie van de fietser. Dit geldt zowel voor onze bewoners als voor de bezoekers van onze gemeente. De fiets is, naast de auto, het meest gebruikte vervoermiddel voor dagelijkse verplaatsingen. Vooral voor de korte afstanden speelt de fiets een belangrijke rol. Daarnaast wordt de fiets in onze gemeente veel gebruikt voor recreatieve doeleinden. In een uitvoeringsprogramma bij het Fietsbeleidsplan zijn diverse maatregelen benoemd die vanaf 2016 worden uitgewerkt.

Actualisatie beleid begraafplaatsen

Het Begraafplaatsenbeleid uit 2007 is toe aan vernieuwing. De vraag is in hoeverre de begraafplaatsen in de toekomst kunnen voorzien in de lokale vraag naar 'begraafruimte' in samenhang met de (veranderende) behoeften ten aanzien van de wijze waarop er begraven wordt.

Vitaal bomenbestand

In het Bomenbeleidsplan dat in 2015 is vastgesteld, zijn diverse maatregelen benoemd om het bomenbestand vitaal te houden. In het openbaar groen zijn in het verleden op meerdere locaties kastanjes aangeplant. Deze bomen zijn gevoelig voor de kastanjeziekte. Jaarlijks gaan bomen dood aan deze ziekte. Beplantingen met kastanjes zoals rond het Hertenkamp zijn zeer beeldbepalend en waardevol. Om de gezondheid van deze kastanjabomen op peil te houden worden extra maatregelen genomen. Verder vindt herplant plaats van bomen die tijdens de zomerstorm in 2015 zijn omgewaaid.

Wat gaan we daarvoor doen

- a. Civieltechnische werken. Uitvoering meerjareninvesteringsprogramma. In dit programma zijn de jaarlijkse investeringen in het gemeentelijk wegennet opgenomen.
- b. Uitvoeringsprogramma bomenbeleidsplan
- c. Uitvoeringsprogramma fietsbeleidsplan. In het uitvoeringsprogramma van het fietsbeleidsplan zijn concrete maatregelen opgenomen om het fietsverkeer te stimuleren en te optimaliseren, zoals het verbreden van fietspaden, onderhoud aan belangrijke fietsroutes en het beveiligen van schoolroutes. Bij de behandeling van de beleidsnotitie door college en raad wordt een concreet voorstel voor de financiering ingebracht.
- d. Actualisatie beleid begraafplaatsen. In een nieuw beleidsplan wordt aan de hand van een actuele capaciteitsberekening nieuw beleid geformuleerd met betrekking tot het in drie lagen diep begraven en de instandhouding van historische graven.
- e. Alternatieve aanpak onkruidbestrijding
- f. Protocol bestrijding eikenprocessierups
- g. Herplant bomen als gevolg zomerstorm 2015.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Aantrekkelijke en functionele openbare ruimte.	Voldoen aan kwaliteitsnormen uit Wegenbeleidsplan.	Realisatie uitvoeringsjaar 2016.	2016 en verder
Vitaal bomenbestand	Behandeling kastanjabomen Hertenkamp	Uitvoeren maatregelen	2016 en verder
Ruimte voor de fiets	Start uitvoeringsprogramma	Realisatie volgens planning	2016-2018
Actueel beleid begraafplaatsen	Nieuwe beleidsnota begraafplaatsen	Opstellen beleidsnota	2016
Alternatieve aanpak onkruidbestrijding	Onkruidbestrijding zonder chemische middelen	Realisatie	2016
Voorkomen overlast eikenprocessierups	Protocol eikenprocessierups	Opstellen protocol	2016
Herstel na zomerstorm	Herplant bomen	Realisatie aanplant	2016

Programmaonderdeel II: Afvalbeheer

Wat we willen bereiken

Wij willen een kostenefficiënte en adequate wijze van afvalbeheer. In 2016 worden de resultaten van het onderzoek naar mogelijkheden voor afvalbrengstations aan de raad voorgelegd. Uitwerking en implementatie van de keuze van de raad vindt in de daarop volgende jaren plaats.

Daarnaast moeten we voldoen aan wettelijke normen voor afvalscheiding. Om het percentage restafval te verlagen wordt ingezet op een verbeterde inzameling van kunststofverpakkingen en oud papier.

Wat gaan we daarvoor doen

- a. Uitvoeren onderzoek mogelijkheden afvalbrengstations.
- b. Verbeteren afvalscheidingmogelijkheden.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Kostenefficiënt en wijze afvalbeheer.	Voldoen aan activiteitenbesluit.	Onderzoek mogelijkheden afvalbrengstations.	2016
Verbeteren afvalscheiding.	Hoger scheidingspercentage afval.	Onderzoek en maatregelen verbeterde inzameling.	2016

Wat gaat het programma kosten?

1 = 1.000	korte omschrijving	2016	2017	2018	2019
aut 5 .1	Project handhaving permanente bewoning recreatiewoningen	50 N	50 N	50 N	50 N
aut 5 .2	Kapitaallasten wijzigingen P5	52 V	2 N	1 N	1 N
aut 5 .3	Afval en riool doorbelasting hogere uitvoeringskosten	317 V	308 V	259 V	291 V
Totaal wijzigingen		319 V	256 V	208 V	240 V

5.1 Project handhaving permanente bewoning recreatiewoningen

De raad heeft de afgelopen drie jaar incidenteel geld toegekend om invulling te geven aan de wettelijke verplichting tot uitvoering van het beleid permanente bewoning recreatiewoningen. Handhaving blijft noodzakelijk omdat in onze gemeente een groot aantal objecten staan die mogelijk voor permanente bewoning worden gebruikt en waarbij vanwege de aard van die objecten geen mogelijkheid tot woonbestemming bestaat. Om jaarlijks de noodzakelijke werkzaamheden te kunnen verrichten wordt structureel € 50.000,- opgenomen.

5.2 Kapitaallasten wijzigingen P5

Betreft de gevolgen voor de kapitaallasten van de mutaties in het investeringsschema voor dit programma.

5.3 Afval en riool doorbelasting hogere uitvoeringskosten

De uitvoeringsorganisatie Cocensus, die voor ons de inning van de heffingen en belastingen uitvoert, heeft aangegeven welk deel hiervan als kosten moet worden doorbelast aan riool en afval. Kostendekkendheid houdt in dat de uitgaven voor afval en riool in evenwicht zijn met de inkomsten. Dit leidt tot een voordeel voor het begrotingssaldo.

Programma 6. Economie, toerisme en cultuur

Portefeuillehouder(s): Odile Rasch

Missie: Wij streven naar een duurzame impuls voor onze economie. Wij zetten in op het versterken en uitbreiden van aanbod en activiteiten die bijdragen aan onze identiteit en ons onderscheidend vermogen.

Trends en ontwikkelingen

Economisch klimaat

Het economisch vooruitzicht is nog niet rooskleurig. De detailhandel staat nog steeds onder druk. Het bestedingspatroon van consumenten verandert. Internetbestedingen nemen toe. De recreatieve behoeften veranderen en de toeristische sector kent veel oudere ondernemers. Mogelijkheden voor bedrijfsopvolging en nieuwe investeerders worden door de terughoudendheid van banken steeds moeilijker.

Regionale toeristische visie

De gemeenten binnen de Regio Alkmaar hebben begin 2015 een regionale toeristische visie opgesteld. Hierin is ook een uitvoeringsagenda opgenomen.

Gemeentelijke visie op recreatie, toerisme en economie

De regionale toeristische visie is de basis voor uitwerking en verfijning van het toeristisch-recreatieve beleid op gemeentelijk niveau.

In onze gemeente is er behoefte aan een totaalvisie op recreatie, toerisme en economie. Dit stuk kan als parapluvisie dienen voor deelbeleid op het gebied van bijvoorbeeld evenementen, horeca, terrassen, strand, kamperen, detailhandel et cetera en heeft

samenhang met beleid op het gebied van kunst en cultuur en subsidiering op de genoemde beleidsvelden.

Een startnotitie over het te volgen proces om te komen tot deze visie is in 2015 aan de raad aangeboden. De totaalvisie wordt in 2016 vastgesteld.

Kwaliteitskeurmerken

Onze gemeente zet in op het internationale keurmerk ECO XXI (duurzaamheidprogramma voor gemeenten). Keurmerken die daaraan ondersteunend, zijn Green Key en Blauwe Vlag.

Wij hebben voor al onze stranden de Blauwe Vlag erkenning en beschikken daarnaast over het keurmerk Fairtrade.

Green Key wordt gestimuleerd bij bedrijven.

Kunst en Cultuur

De culturele sector is steeds meer betrokken bij het ondersteunen en vormgeven van de participatiemaatschappij. Voorbeelden hierin zijn het meer betrekken van verenigingen en vrijwilligers bij het versterken van de sociale netwerken.

Daarnaast vindt vanuit gemeenten ook steeds meer samenwerking plaats.

Uitwerking

Dit deel werken we uit in de onderdelen:

- I Economie
- II Strand
- III Kunst en cultuur

Programmaonderdeel I: Economie

Wat we willen bereiken

Wij willen een gezond ondernemersklimaat. Om dit te behouden en te versterken willen wij inspelen op ontwikkelingen en veranderingen. Dat betekent dat wij samen met onze ondernemers willen kijken wat nodig is om te zorgen voor een toekomstbestendige ontwikkeling.

Wij willen door sterkere verbanden tussen cultuur, kunst en recreatie en toerisme de aantrekkelijkheid van de gemeente vergroten. Op deze manier kan de economische waarde worden versterkt. De op te stellen lokale toeristische visie gaat daarbij helpen. Hieraan gekoppeld wordt het regionale actieplan om de recreatieve waarden beter te vermarkten.

Wij willen de communicatie met ondernemers in de gemeente en potentiële nieuwe ondernemers versterken door onze dienstverlening te optimaliseren. Regionaal wordt ingezet op het versterken van het toeristisch imago zodat meer bezoekers en toeristen worden aangetrokken. Door het innovatie- en toerismefonds biedt de gemeente de mogelijkheid voor ondersteuning bij innovatieve projecten die het imago van de gemeente en de lokale economie kunnen versterken.

Wat gaan we daarvoor doen

- a. In samenwerking met stakeholders en marktpartijen stellen wij een economische visie op. Onze visie op recreatie en toerisme vormt hierin een belangrijk onderdeel. In de visie wordt per kern ingegaan op het versterken van het ondernemers- en toeristisch klimaat. Een ander belangrijk element in de visie is de detailhandel. Met de visie maken we onze bestaande beleidskaders toekomstbestendig.

- b. Wij gaan met gebruik van regiomarketing, destinationmarketing en lokaal gerichte activiteiten, Bergen en de regio op de kaart zetten.
- c. Met de markt kijken naar samenwerkingsmogelijkheden tussen gemeente en ondernemers.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Verbeteren ondernemers-klimaat	Economische visie.	Start opstellen visie.	2016
Door middel van regiomarketing, destinationmarketing en lokaal gerichte activiteiten Bergen en de regio op de kaart zetten	Meer toeristen, bezoekers, meer bestedingen, langer verblijf, vaker bezoek.	Destinationmarketing op basis van economische en toeristische visie.	2016
Met de markt kijken naar samenwerkings-mogelijkheden tussen gemeente en ondernemers	Verbeterde relatie gemeente – ondernemers, informatievoor-ziening voor ondernemers verbeterd.	Ondernemers worden betrokken bij opstellen visies.	2016 en verder
Voorkomen leegstand, invulling detailhandel	Versterken vestigingsklimaat, tegengaan leegstand.	Uitwerken economische visie.	2016 en verder

Programmaonderdeel II: Strand

Wat we willen bereiken

Wij willen zorgen voor veilige, bereikbare en mooie stranden voor iedereen, door de mogelijkheden die onze stranden bieden, te benutten.

De evaluatie van het strandbeleid is afgerond, op overnachten op het strand na. Dit onderwerp wordt meegenomen in de op te stellen lokale toeristische visie. Uitkomsten voor overnachten op het strand worden meegenomen in onze beleidskaders.

Daarnaast evalueren wij de ontwikkelingen volgend uit het nieuwe strand bij Camperduin. In deze evaluatie is aandacht voor verkeersontwikkelingen, economisch potentieel van het strand, ontwikkelingen van functies op het strand en het gewenst gebruik.

Wat gaan we daarvoor doen

- a. Invulling nieuwe strand Camperduin.
- b. Evaluatie strand Camperduin (onderdelen onder andere; gebruik, functies, veiligheid, aantrekkelijkheid, en verkeersaantrekkende werking).
- c. Onderzoek mogelijkheden en voorwaarden overnachten op het strand.
- d. Inzet op behoud keurmerk Blauwe Vlag voor onze stranden.
- e. Lobbyen voor duurzame kustverdediging.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Aantrekkelijk strand Camperduin.	Invulling strand Camperduin.	Overleg betrokken partijen.	2016 en verder.
Evaluatie strand Camperduin.	Behoud aantrekkelijkheid strand.	Jaarlijkse evaluatie.	2016 en verder.
Uitbreiding toeristisch potentieel.	Overnachten strand.	Onderzoek mogelijkheden en voorwaarden.	2016.
Keurmerk inzet Blauwe Vlag.	Behoud keurmerk.	Onderzoek gevolgen stranduitbreiding.	2016.
Zorgen voor een goed, veilig en aantrekkelijk strand.	Een goed, veilig en aantrekkelijk strand.	Overleg met RWS en HHNK.	2016 en verder.

Programmaonderdeel III: Kunst en cultuur

Wat we willen bereiken

Kunst en cultuur zijn een essentieel onderdeel van onze maatschappij. Het is een uiting van onze identiteit en een wezenlijk onderdeel van ons onderwijs, onze economie, toerisme en welzijn. In 2015 is de nota Kunst en Cultuur opgesteld. Deze ambitie is opgenomen en vertaald in concrete werkzaamheden voor de komende jaren.

Wat gaan we daarvoor doen

- Wij gaan de faciliterende en ondersteunende rol van de gemeente invullen.
- Wij zetten in op het stimuleren eigen kracht organisaties.
- Wij zorgen voor verbinding met de regio en het beleidsveld toerisme & recreatie.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken

Prestatie doelstelling	Prestatie indicator	Begroting 2016	Jaar gereed
Faciliterende en ondersteunende rol gemeente invullen.	Vervulling rol.	Uitvoerings-programma nota Kunst en Cultuur.	2016 en verder
Stimuleren eigen kracht organisatie.	Ondersteuning organisaties om eigen rol in te vullen.	Uitvoerings-programma nota Kunst en Cultuur.	2016 en verder
Verbinding leggen met de regio en het veld toerisme & recreatie.	Platform en interne ontschotting.	Uitvoerings-programma nota Kunst en Cultuur.	2016 en verder

Wat gaat het programma kosten?

Er zijn geen mutaties binnen dit programma.

Programma 7. Middelen

Portefeuillehouder(s): Hetty Hafkamp, Rob Zeeman, Odile Rasch, Jan Mesu, Peter van Huissteden

Missie: *Wij streven naar een sluitende begroting. Onze ambitie is gericht op het realiseren van een gezond financieel fundament. Daarnaast willen we de lokale lasten zo laag mogelijk houden. Heffingen en leges dienen kostendekkend te zijn.*

Uitwerking

Dit werken we uit in het onderdeel Begroting

Programma onderdeel: Begroting

Lokale lasten

‘Zorgvuldige afwegingen voorkomen lastenverzwaring’

Dit vraagt om zorgvuldige afwegingen op financieel gebied. Jaarlijks bekijken we of en op welke wijze we de stijging van de heffing Onroerende Zaakbelasting (OZB) en van de tarieven voor de Afvalstoffenheffing en het Rioolheffing zo laag mogelijk kunnen houden.

Rioolheffing

Om tot een kostendekkend tarief te komen en een positieve voorziening te houden is er ondanks het dempend effect van de verlaging van de omslagrente en verlaging van de investeringsbedragen in 2016 en 2017 een stijging van 7,0 % van het tarief noodzakelijk. Vanaf 2018 kan met een jaarlijkse stijging van circa 1,5% worden volstaan.

In de afgelopen jaren is veel achterstallig rioolonderhoud ingelopen. Daarbij is tevens voldaan aan de plicht om hemelwater af te koppelen. Wij lopen hiermee voor op de meeste gemeenten in de regio. Nadat de grote nu lopende of in voorbereiding zijnde projecten zijn afgerond is de piek aan vervangingen voorbij. De verwachting is dat alle achterstalligheid in 2022 geheel is ingelopen en we aan de afkoppel verplichting hebben voldaan. Daarna blijven alleen reguliere vervangingsinvesteringen nodig.

Afvalstoffenheffing

Rekening houdend met de aanpassing van de doorbelasting van de uitvoeringskosten en de stand van de voorziening is het nodig om in 2016 en 2017 het tarief met circa 2% te laten stijgen en vanaf 2018 met circa 3%.

OZB 2016

De opbrengsten van de OZB stijgen niet verder dan het verwachte inflatiepercentage. Op het moment van opmaken van dit document is het verwachte inflatie percentage 2016 in de verwachting van het CPB (juni 2015) 1,2 % terwijl in de PPN voor 2016 0,9% is begroot. Dit betekent een 0,3% hogere stijging van de opbrengsten dan nu begroot voor 2016.

Invoering Vennootschapsbelasting

De gemeenten hebben vanaf 1 januari 2016 belastingplicht voor de Vennootschapsbelasting. Wij hebben met ondersteuning van onze belastingadviseur op basis van de begroting 2015 onderzocht en geïnventariseerd of de gemeente activiteiten heeft waarbij er risico bestaat dat vennootschapsbelasting moet worden afgedragen. Op grond van dit onderzoek verwachten wij geen activiteiten te hebben waarover wij vennootschapsbelasting moeten betalen.

Wat we willen bereiken

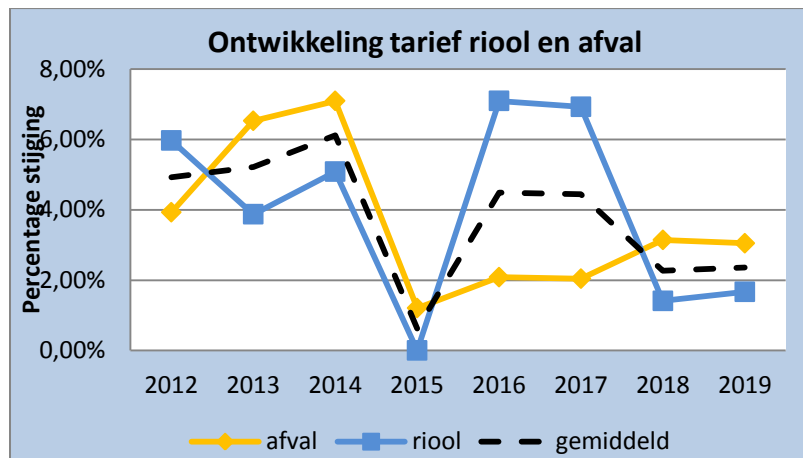
- A Een sluitende meerjarenbegroting.
- B Zo laag mogelijke lokale lasten.
- C Zo laag mogelijke netto schuldquote.

Wat gaan we daarvoor doen

A Jaarlijkse heroverweging van niet wettelijke taken, uitgaven en inkomsten.

B Blijvende aandacht voor het zoveel mogelijk faseren van investeringen en inzet vanuit de voorziening.

Onderstaand een overzicht van de te verwachte jaarlijks indexatieontwikkeling afval en riool in % stijging ten opzichte van het jaar ervoor.

C Beheersing netto schuldquote.

Er zijn maar een paar mogelijkheden om de netto schuldquote zo laag mogelijk te houden.

1. Extra sparen in algemene reserve (ar)
 - a. door uitgaven verminderen en toevoegen aan ar.

- b. door inkomsten te verhogen en toevoegen aan ar.
2. Verlagen structurele investeringsbedragen.
 - a. Vermindering investeringen wegen.
 - b. Vermindering investeringen riool.
 - c. Vermindering incidentele uitgaven.

1a Er zou gekozen kunnen worden om naast rentevrijval door uitnamen uit de algemene reserve en de opbrengsten uit verkoop van gemeentelijke panden en gronden ook structureel een deel van het positieve begrotingssaldo aan de algemene reserve toe te voegen. Vanaf 2016 wordt structureel € 100.000,- aan de algemene reserve toegevoegd.

1b Er vindt op dit moment een onderzoek plaats naar invoering van precariobelasting op kabels en leidingen met ingang van 2016. Mocht hiertoe worden besloten dan wordt ter vermindering van de netto schuldquote voorgesteld om de extra inkomsten die daarmee worden gegenereerd geheel toe te voegen aan de algemene reserve. Dit totdat de netto schuldquote tot 100% is verlaagd. Daarna wordt heroverwogen of de schuldquote verder verminderd wordt of de inkomsten (deels) aan het begrotingssaldo worden toegevoegd.

2a Er is nogmaals onderzocht of het structurele investeringsbudget voor wegenonderhoud van € 3.200.000,- per jaar verder teruggebracht kan worden. Uitkomst is dat de investeringen voor het wegenonderhoud al maximaal zijn gespreid over de jaren. Verder terugbrengen van de investeringen is de eerste jaren niet verantwoord. Dit zou leiden tot meer achterstalligheid en daardoor hogere kosten.

2b Er is nogmaals onderzocht of het meerjarig investeringsbudget voor riolering verder teruggebracht kan worden. Op dit moment lopen er een aantal grote projecten om achterstallige rioolvervangingen in te lopen. Daarbij wordt tevens de verplichting

tot afkoppelen van hemelwater meegenomen. Het niet uitvoeren van deze vervangingen geeft het risico op instorten van de riolen en zal tevens (riool)wateroverlast tot gevolg hebben. Ten gevolge van de klimaatverandering en het drangwater uit de duinen wordt de vraag van inwoners om stabilisering van het grondwaterpijl steeds groter. Met de rioolvervangingen worden deze problemen tevens meegenomen. Uit onderzoek dat gedaan is voor het nieuwe GRP blijkt dat de investeringen deze begrotingsperiode niet verder afgebouwd kunnen worden dan nu in de begroting is opgenomen. Vanaf 2020 kan het niveau aan rioolinvesteringen verder omlaag.

2c Verder is het van belang dat bij iedere incidentele investering zoals Mooi Bergen, fusies van voetbalclubs cq bouw sporthal er gekeken wordt of dit noodzakelijk/wenselijk is en hoe dit tegen zo laag mogelijke kosten kan gebeuren.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

- A. Een door de provinciale toezichthouder goedgekeurde begroting en repressief toezicht.
- B. De ontwikkeling van de lokale lasten.
- C. De ontwikkeling van de netto schuldquote.

Wat gaat het programma kosten?

1 =1.000			korte omschrijving	2016	2017	2018	2019
aut	7	.1	Stelpost prijsindexatie	104 V	35 V	5 V	0
aut	7	.2	BTW loonsom GR BUCH	0	130 N	130 N	130 N
aut	7	.3	OZB aanpassing in verband met verwacht inflatiepercentage	24 V	24 V	24 V	24 V
aut	7	.4	Toeristenbelasting aanpassing gemiddeld aantal overnachtingen	5 N	5 N	5 N	5 N
aut	7	.5	Kapitaallasten wijzigingen P7	0 V	1 V	1 V	1 V

1 =1.000			korte omschrijving	2016	2017	2018	2019
aut	7	.6	Aanpassing kapitaallasten rentecomponent	21 N	2 N	2 N	1 N
aut	7	.7	Herberekenen renteomslag	85 N	19 N	56 V	93 V
aut	7	.8	Herberekening rentetoevoeging en structurele toevoeging Algemene reserve	0	0	0	0
nb	7	.9	Opheffen reserve weerstandsvermogen.	0	0	0	0
nb	7	.10	Beheersing netto schuldquote	100 N	100 N	100 N	100 N
Totaal wijzigingen				83 N	196 N	151 N	117 N

7.1 Stelpost prijsindexatie

Inzetten voor prijsindexatie zoals dekking WNK transitiekosten 2016 t/m 2018 zie P2 mutatie 2.1.

7.2 BTW loonsom GR BUCH

Na de vorming van de GR BUCH zijn voor de fiscus de vanuit de werkorganisatie doorbelaste loonkosten minder compensabel voor de BTW. De gemeente sluit aan bij de landelijke werkgroep die samen met het ministerie onderzoekt op welke wijze met dit fiscaal nadeel voor ambtelijke fusies kan worden omgegaan.

7.3 OZB

In de perspectiefnota 2016-2019 is de opbrengst OZB voor 2016 verhoogd in overeenstemming met het verwachte inflatiepercentage cijfer van 0,9% voor 2016 zoals in maart gepubliceerd door het CPB. Het CPB heeft deze verwachting in de publicatie van juni bijgesteld naar 1,2%. Extra opbrengsten eigenaren woningen € 17.000,-, eigenaren niet woningen € 4.000,- en gebruikers niet woningen € 3.000,-, totaal € 24.000,- (V).

7.4 Toeristenbelasting

Verhoging gemiddeld aantal overnachtingen vanaf 2015. Bij de berekening van de opbrengsten in de programmabegroting wordt uitgegaan van het gemiddelde aantal overnachtingen van de 3 voorgaande afgesloten belastingjaren. Tot en met belastingjaar was dit gebaseerd op de jaren 2010 t/m 2012 en gemiddeld 1.259.000 overnachtingen. Inmiddels is belastingjaar 2013 afgesloten zodat het gemiddelde gebaseerd kan worden op de jaren 2011 t/m 2013. Dit gemiddelde is 1.273.000 overnachtingen. Als gevolg van het in 2015 uitgevoerde areaalonderzoek wordt daarbij een structurele verhoging van het aantal overnachtingen verwacht van 29.000. Uitgaande van deze aantallen wordt vanaf 2015 uitgegaan van gemiddeld van $1.273.000 + 29.000 = 1.302.000$ overnachtingen.

Op initiatief van de raad is de opbrengst per 2016 eerder verhoogd met € 125.000,-. Deze verhoging was gebaseerd op de verwachte toename van het areaal als gevolg van verscherpte controle en handhaving. Het recente onderzoek naar ontbrekend areaal toont aan dat deze verwachting te hoog is geweest omdat hier uit maximaal € 50.000,- kan worden verwacht. Het hierdoor ontstane tekort wordt grotendeels gedekt uit de stijging van het gemiddeld aantal overnachtingen in het bestaande areaal. Uitgaande van de verhoging van het gemiddelde aantal overnachtingen en een stijging van het tarief van € 1,75 naar € 1,80 (+2% afgerond) resteert een structureel nadeel van € 5.000,-.

7.5 Kapitaallasten wijzigingen P7

Betreft de gevolgen voor de kapitaallasten van de mutaties in het investeringschema voor dit programma.

7.6 Aanpassing kapitaallasten rentecomponent

De kapitaallasten als gevolg van de wijzigingen in het investeringschema bestaan uit rente en afschrijvingslasten. Met deze boeking worden alle rentelasten van de investeringen per programma saldoneutraal gemaakt. De hieruit voortvloeiende voor cq nadelen op de rentelasten maken onderdeel uit van de herberekening renteomslag.

7.7 Herberekening renteomslag

Dit betreft de gevolgen voor de te betalen rente in verband met de herijking van de financieringsbehoefte. De herijking vindt plaats in verband met de mutaties op de exploitatie, de investeringen en leningen.

7.8 Herberekening rentetoevoeging Algemene reserve

Betreft verschuiving van € 19.700,- rentetoevoeging naar structurele toevoeging door de actualisatie van de stand algemene reserve per 01-01-2016. Per saldo neutraal voor begrotingssaldo.

7.9 Opheffen reserve weerstandsvermogen

Voorgesteld wordt om de reserve weerstandsvermogen die onderdeel is van de algemene reserve op te heffen.

In de paragraaf A Weerstandvermogen en risicobeheersing wordt het benodigd weerstandsvermogen berekend. Zolang de algemene reserve groter is dan het daar berekende bedrag is dit voldoende. Er is geen aparte reserve nodig. Per saldo neutraal voor begrotingssaldo.

7.10 Beheersing netto schuldquote

In verband met het zoveel mogelijk terugdringen van de netto schuldquote wordt € 100.000,- structureel aan de algemene reserve toegevoegd.

Paragraaf A Weerstandsvermogen

Paragraaf A Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Aanleiding en achtergrond

Wij hebben de risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's wordt de gemeente in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend.

Nieuw in deze paragraaf is dat de BBV voorschrijft vijf financiële kengetallen op te nemen:

“Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Naast de kengetallen is een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. Doelstelling is dat de kengetallen en de beoordeling gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht geven aan de raad over de financiële positie van de gemeente.”

Deze nieuwe kengetallen zijn opgenomen in onderdeel 5.

2. Risicoprofiel

Om de risico's van onze gemeente in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de afdelingen in totaal 70 risico's in beeld gebracht met een mogelijk financieel gevolg, waarbij wij voor deze Programmabegroting geselecteerd hebben op het jaar 2016 en verder. In het volgende overzicht worden de 10 risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel 1: Top 10 financiële risico's

Nr.	Risico's	Kans	Max. finan. gevolg €	Invloed
R313	(Milieu)vergunningaanvraag voor de brengdepots wordt afgekeurd of gestelde eisen worden zwaarder.	50%	€ 500.000	8.48%
R329	Stijging van de lange- en kortlopende rente	50%	€ 365.000	6.28%
R358	Ophogen velden Egmondia in verband met de wateroverlast	30%	€ 350.000	6.15%
R72	Mislopen van parkeerinkomsten (parkeergelden en/of boetes)	50%	€ 350.000	5.99%
R366	Taakstelling huisvesting verblijfsgerechtigden	80%	€ 200.000	5.49%
R375	Aanbesteding vastgoed valt hoger uit dan begroot.	90%	€ 100.000	4.61%
R242	De decentralisaties AwbZ/Wmo, Jeugdzorg, Participatie gaan gepaard met enorme bezuinigingen vanuit het Rijk.	30%	€ 400.000	4.13%
R149	Toename in het aantal (aanvragen) uitkeringsgerechtigden	30%	€ 360.000	3.74%
R326	De aan stichtingen met een professioneel bestuur verstrekte leningen moeten worden afgewaardeerd	1%	€ 10.690.000	3.73%
R362	In de vastgoedportefeuille zijn een aantal vastgoedobjecten als af te stoten aangemerkt. Voor 2016 tot en met 2019 zijn deze onderhoudskosten niet meer begroot ervan uitgaande dat de panden dan verkocht zijn.	70%	€ 100.000	3.60%

Totaal grote risico's: € 13.415.000

Overige risico's: € 36.281.034

Totaal alle risico's: € 49.696.034

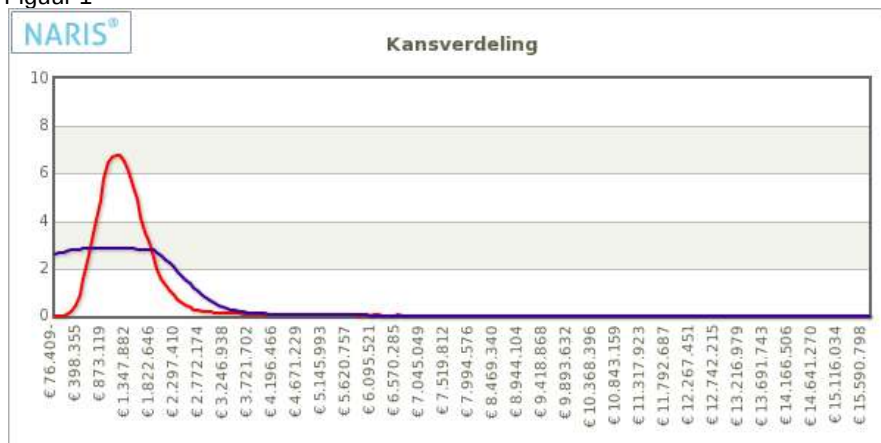

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie (ook wel Monte Carlo simulatie genoemd) uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 49.696.034,- zie hierboven) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Figuur 1 toont de resultaten van de risicosimulatie. De horizontale as bevat schattingen van de totale schadelast van alle risico's, de verticale as geeft weer hoe groot de kans is dat de op de horizontale as vermelde bedragen voorkomen (het gaat hier om percentages).

De rode lijn in de grafiek geeft de daadwerkelijke uitkomsten aan van de Monte Carlo simulatie. De blauwe lijn is de trendlijn die de extreme pieken uit de rode lijn haalt.

Figuur 1

Uit onderstaande tabel is af te lezen dat het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 2.046.317,- (benodigde weerstandscapaciteit).

Wij hebben de risico's ook beoordeeld op de middellange termijn. Op basis van de huidige ingevulde risico's volstaat ook dan een weerstandscapaciteit van rond de € 2,0 miljoen.

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit

Zekerheidsperc.	Bedrag in €
5%	€ 603.454
10%	€ 723.589
15%	€ 809.907
20%	€ 884.036
25%	€ 950.272
30%	€ 1.009.657
35%	€ 1.069.108
40%	€ 1.127.578
45%	€ 1.185.120
50%	€ 1.243.662
55%	€ 1.304.775
60%	€ 1.368.965
65%	€ 1.437.421
70%	€ 1.512.266
75%	€ 1.597.982
80%	€ 1.701.033
85%	€ 1.834.513
90%	€ 2.046.317
95%	€ 2.604.040

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

- I. Reserves
- II. Onbenutte belastingcapaciteit
- III. Post onvoorzien

Ad. I Reserves

De reserves zijn in twee typen onder te verdelen: de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene reserve

Van de reserves vormt de algemene reserve het deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door uw raad een bepaalde bestemming is gegeven. Uw raad zou kunnen besluiten om deze bestemming te wijzigen en deze reserves ook in te zetten ter dekking van opgetreden risico's. Daarnaast nemen we de risicoreserve grote projecten niet mee omdat die volgt uit een aparte risicosimulatie. Dit geeft een meer reëel beeld.

Ad. II Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de mate waarin de belastingen maximaal verhoogd kunnen worden. Dit betreft dan met name het OZB-tarief. Landelijk is afgesproken dat de macro-opbrengst van de OZB (dus de opbrengst in alle gemeenten samen) niet meer mag stijgen dan de zogenaamde macronorm. Voor de OZB wordt 1,2% opbrengstenstijging geraamd. De macronorm OZB is geëvalueerd en wordt waarschijnlijk vervangen door een nieuwe norm. Er is momenteel nog geen zicht op een ingangsdatum en daarom gaan we uit van de OZB macronorm van 3% (2015). Dit betekent een onbenutte belastingcapaciteit van € 148.000,-. Als zich tegenvallers

voordoen, kan de onbenutte belastingcapaciteit niet zonder slag of stoot worden ingezet, maar dit is wel één van de mogelijkheden.

Uiteraard zijn er andere belastingen, zoals de toeristenbelasting en de parkeerbelasting, die door verhoging van de tarieven tot een meeropbrengst en verbetering van de weerstandscapaciteit kunnen leiden. Hiervoor bestaat geen wettelijk maximum, waardoor wij geen indicatie kunnen geven van de maximale omvang van deze ruimte.

Wat de gemeentelijke leges betreft wordt zoveel mogelijk kostendekkendheid nagestreefd. Zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing zijn in Bergen in principe 100% kostendekkend. Deze heffingen hebben geen onbenutte capaciteit.

Ad. III Post onvoorzien

Deze bedraagt structureel € 40.000,- en kan via een raadsbegrotingswijziging incidenteel worden ingezet als dekking.

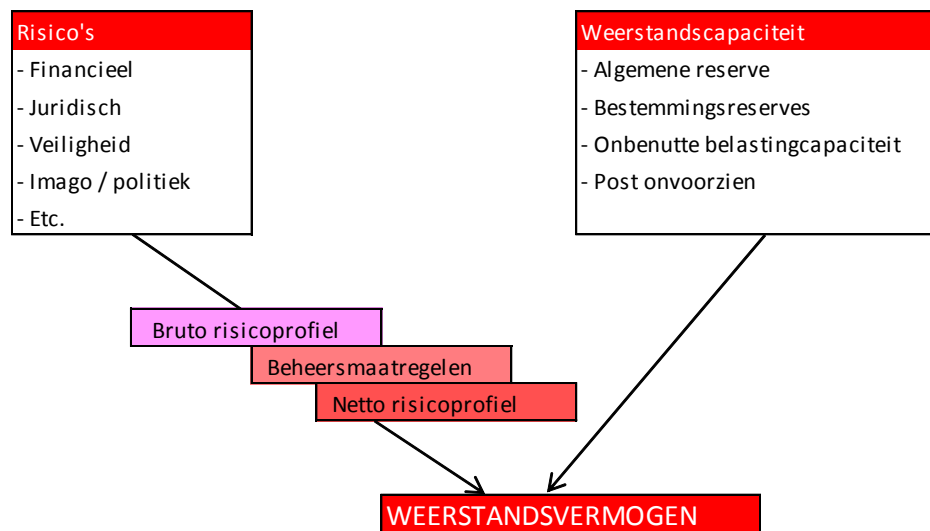
Het totaal per 1 januari 2016 van de hiervoor genoemde, in te zetten opties ter afdekking van incidentele risico's blijkt uit de volgende tabel:

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	Startcapaciteit in €
Algemene reserve	13.501.555
Bestemmingsreserves excl. risicoreserve grote projecten	2.085.655
Onbenutte belastingcapaciteit	148.000
Post onvoorzien	40.000
Totale weerstandscapaciteit	15.775.210

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Ratio weerstands- = $\frac{\text{Beschikbare weerstandscap}}{\text{Benodigde weerstandscap}} = \frac{€ 15,7 \text{ mln.}}{€ 2,0 \text{ mln.}} = 7,7$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	uitstekend
B	1,4-2,0	ruim voldoende
C	1,0-1,4	voldoende
D	0,8-1,0	matig
E	0,6-0,8	onvoldoende
F	<0,6	ruim onvoldoende

Het ratio valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen. Deze goede kwalificatie moet in samenhang worden beoordeeld met de nieuw opgenomen kengetallen. Deze worden hierna behandeld.

5. Kengetallen

Doelstelling van de nieuwe kengetallen en bijbehorende beoordeling is om op eenvoudige wijze inzicht geven over de financiële positie van de gemeente.

1a. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Tabel 5: Netto schuldquote (x € 1.000)	2014	2015	2016
A Netto schuld	77.567	82.868	82.886
B Totale baten (excl. mutaties reserves)	67.551	70.825	70.073
C Netto schuldquote (A/B) x 100%	115%	117%	118%

De netto schuldquote loopt verder op naar 122% in 2019. De VNG normen kwalificeren een netto schuldquote tussen de 100% en 130% als oranje. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om de gevolgen van financiële tegenvallers door bijvoorbeeld een

economische recessie op te vangen. Hierbij is nog geen rekening gehouden met doorgeleende gelden (zie hieronder).

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De gemeente Bergen heeft gelden uitgeleend aan met name de woningcorporatie en ambtenaren. Voor beide geldt dat geen nieuwe leningen meer worden verstrekt. Na correctie van de verstrekte leningen ontstaat het volgende beeld:

Tabel 6: Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen			
	2014	2015	2016
A Netto schuld	59.266	66.819	69.475
B Totale baten (excl. mutaties reserves)	67.551	70.825	70.073
C Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A/B) x 100%	88%	94%	99%

Na de correcties bedraagt de netto schuldquote 99% in 2016. Dit nuanceert de kwalificatie oranje behoorlijk. Wel is de ontwikkeling dat de verstrekte leningen aan de woningcorporatie verder worden afgelost, waardoor het percentage in 2019 op 106% uitkomt.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen:

Tabel 7: Solvabiliteitsratio			
	2014	2015	2016
A Eigen vermogen	24.878	16.296	16.763
B Balanstotaal	126.332	122.599	122.234
C Solvabiliteit (A/B) x 100%	20%	13%	14%

Volgens de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) normen Houdbare gemeentefinanciën betekent een schuldratio van meer dan 80% en dus een solvabiliteitsratio lager dan 20% de kwalificatie

rood, wat inhoudt dat de gemeente zijn bezittingen zeer zwaar belast heeft met schulden. Bij deze kwalificatie zijn de volgende kanttekeningen te maken:

- In de VNG norm wordt de voorziening bij het eigen vermogen opgeteld. De solvabiliteitsratio inclusief voorziening bedraagt circa 18%.
- De solvabiliteit is verslechterd door grote onttrekkingen uit de reserve in 2015 voor de ARH school en de extra afschrijving maatschappelijk nut. Voor de ARH school wordt de vrijgefallen lasten weer toegevoegd aan de reserve. De extra afschrijving maatschappelijk nut zorgt voor een optische verslechtering van circa 5%, maar heeft geen invloed op de netto schuldquote.

We formuleren geen doelstelling voor het solvabiliteitsratio. De netto schuldquote geeft meer inzicht in de financiële situatie van een gemeente.

3. Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar bij de herijking of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. In dit kengetal wordt

de waarde van de bouwgrond gerelateerd aan de totale baten. Zie onderstaande tabel:

Tabel 8: Grondexploitatie		2014	2015	2016
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden	2.532	2.750	1.966
B	Bouwgronden in exploitatie	0	0	0
C	Totale baten (excl. mutaties reserves)	67.551	70.825	70.073
D	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	3,7%	3,9%	2,8%

Zoals uit de vorige tabel blijkt, heeft de gemeente Bergen met een percentage van 2,8% in 2016 een zeer kleine positie en is het risico hiervan gering.

4. Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen. Dit levert het volgende beeld op:

Tabel 9: Structurele exploitatieruimte		2014	2015	2016
A	Totale structurele lasten	64.945	61.153	62.390
B	Totale structurele baten	65.726	52.164	63.653
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	0	81	720
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	150	130	136
E	Totale baten (excl. mutaties reserves)	67.551	70.825	70.073
F	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	1,4%	-12,6%	1,0%

In 2016 heeft de gemeente een structurele exploitatieruimte van 1,0%. Hiermee bestaat een beperkte ruimte om tegenvallers op te

vangen, voordat de reserves aangesproken moeten worden.

De structurele exploitatie ruimte in 2016 bestaat uit:

- Een positief saldo van € 1,3 mln. (structurele baten minus structurele lasten)
- Een negatief saldo van € 0,6 mln. van de onttrekkingen/toevoeging aan de reserves. We voegen dus per saldo meer toe aan de reserves. Dit laatste beperkt de ruimte in de exploitatie, maar heeft een positief effect op het verlagen van de netto schuldquote.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage. De (ongewogen) gemiddelde woonlasten van gemeenten in 2015 - op basis van de cijfers van het Coelo - bedragen € 716,-. Het gemiddelde voor de jaren 2013 en 2014 is respectievelijk € 697,- en € 704,-. Voor de gemeente Bergen wordt dit weergegeven in de volgende tabel:

Tabel 10: Belastingcapaciteit Woonlasten meerpersoonshuishouden		2014	2015	2016
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	346	344	348
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	310	310	332
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	332	336	343
D	Eventuele heffingskorting	0	0	0
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	1.001	1.005	1.036
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	697	704	716
G	Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	144%	143%	145%

De woonlasten in de gemeente Bergen zijn hoger dan het landelijk gemiddelde. Zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing zijn 100% kostendekkend. Deze heffingen hebben geen onbenutte capaciteit. Voor de OZB wordt 1,2% opbrengstenstijging geraamd. Er vanuit gaande dat de OZB macro norm op 3% wordt vastgesteld betekend dit een onbenutte belastingcapaciteit van € 148.000,-

Oordeel Provincie

Ook onze toezichthouder -de provincie - velt een oordeel over de financiële positie van de gemeente. De provincie gaat er vanuit dat wij financiële tegenslagen adequaat kunnen opvangen. De laatste kwalificatie van de provincie over onze financiële situatie is van april 2014 met als kwalificatie "goed".

6. Ontwikkelingen

Grote projecten

Voor de risico's rondom de grote projecten is een aparte risicoreserve opgenomen op basis van een hercalculatie begin 2015 voor een bedrag van € 709.000. Dit bedrag is ook gebaseerd op een risicosimulatie welke jaarlijks opnieuw plaats vindt.

Risico assessment verbonden partijen

Op ambtelijk niveau is vanuit de regio Alkmaar is een initiatief gestart om de risico's van verbonden partijen op een gestructureerde wijze in kaart te brengen. Dit betekent dat voor de verbonden partijen een risico score wordt bepaald. Dit is gebaseerd op een gestandaardiseerde vragenlijst, zodat de risico's van de verbonden partijen beter met elkaar kunnen worden vergeleken.

7. Conclusie

We hebben berekend dat bij een weerstandscapaciteit van ca € 2,0 mln. het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt. Ten opzichte van de beschikbare weerstandscapaciteit van € 15,8 mln. levert dat een uitstekende ratio op. Deze goede kwalificatie betekent niet dat het eigen vermogen van de gemeente aan de hoge kant is. Het eigen vermogen van de gemeente Bergen bestaat immers niet uit geld op een bankrekening, maar zit vast in de bezittingen als wegen, riolering en gebouwen.

Voor een compleet beeld van de vermogenspositie moet ook naar de nieuwe kengetallen worden gekeken. Hierbij geven de netto schuldquote (voor correctie doorleningen) en het solvabiliteitsratio aan dat de schuld van de gemeente relatief hoog is. Gecorrigeerd voor de verstrekte leningen is de netto schuldquote weliswaar een stuk lager, maar deze stijgt wel.

Paragraaf B. Onderhoud kapitaalgoederen

1. Algemeen

De gemeente is verantwoordelijk voor de openbare ruimte. In deze openbare ruimte wordt onder andere gewerkt, gewoond en gerecreëerd. Voor deze activiteiten wordt gebruik gemaakt van kapitaalgoederen die bestaan uit de volgende onderdelen:

- Infrastructuur (wegen, water, riolering);
- Voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten);
- Gebouwen (gemeentelijke vastgoedportefeuille).

Om deze kapitaalgoederen zo lang en duurzaam mogelijk in stand te houden, is het een taak van de gemeente om deze te onderhouden waarbij de beperking vooral zit in de beschikbaarheid van menskracht en financiële middelen.

De feitelijke totale omvang van de materiële activa, vastgesteld in de Jaarrekening 2014, bedraagt per 31 december 2014 € 90 mln. De onderverdeling is als volgt:

Omschrijving	bedragen (x €1.000)
Gronden en terreinen	916
Woonruimten	2
Bedrijfsgebouwen	21.257
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	62.989
Vervoermiddelen	749
Machines en installaties	1.272
Overige materiële vaste activa	2.912
Totaal	90.097

In 2016 worden de totale uitgaven voor het beheer van de openbare ruimte geraamd op € 3.651.000,- (exclusief investeringen). De totale omvang van de investeringen bedraagt in 2016 € 8.200.000,-. De volgende tabel laat zien hoe deze bedragen zijn opgebouwd.

Omschrijving	Exploitatie 2016 (x €1.000)	Investeringen 2016 (x €1.000)
Onderhoud wegen	1.085	4.210
Onderhoud straatmeubilair	48	-
Onderhoud openbare verlichting	169	-
Baggeren en onderhoud beschoeiingen	173	-
Beheren bomen en plantsoenen/bosbeheer	429	-
Onderhoud riolering	478	2.968
Speelplaatsen	20	38
Gebouwen	722	-
Onderwijshuisvesting	66	-
Sportaccommodaties	396	690
Onderhoud begraafplaats	35	30
Reddingsbrigades	30	265
Totaal	3.651	8.200

2. Onze beleids- en beheerplannen

Onderhoud en instandhouding van de gemeentelijke kapitaalgoederen vindt plaats aan de hand van de beheerplannen die daarvoor zijn opgesteld. In 2015 is een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld en is een start gemaakt met het opstellen van een beleidsplan begraafplaatsen. In 2016 wordt nieuw groenbeleid opgesteld.

Beheerplan	Aanwezig	d.d.
Wegen	Ja	2008 (vaststelling nieuw plan in 2015)
Baggerplan	Ja	2014
Riool (GRP)	Ja	2011-2015
Openbare Verlichting	nee	vaststelling 2016
Speelplaatsen	Ja	2013-2022
Groen	Ja	2005
Begraafplaatsen	Ja	2008
Sportaccommodaties	nee	onderhoud volgens bestek
Gebouwen en woningen	Ja	2014
Reddingsbrigades	Ja	2013
Onderwijshuisvesting (huisvestingsplan)	Ja	2014

Wegen

Doel

De kwaliteit van de wegen wordt getoetst aan de eisen die zijn geformuleerd in het Wegenbeleidsplan. Op basis daarvan wordt jaarlijks uitgewerkt maatregelen noodzakelijk zijn om aan de eisen te kunnen voldoen. Het meerjarig doel is het achterstallig onderhoud van diverse wegen weg te werken en in de toekomst te komen tot een evenwichtig beheer van het onderhoud. Dit alles om het gewenste onderhoudsniveau R(basis) te behouden.

Actueel beleid

Het nieuwe Beleidsplan Wegen 2015-2019 vormt een actuele basis voor het wegonderhoud. Iedere twee jaar worden de wegen opnieuw geïnspecteerd. De resultaten hiervan worden verwerkt in het wegbeheersysteem.

Herziening

De laatste wegininspectie vond begin van de zomer 2015 plaats. De resultaten hiervan zijn op het moment van het maken van deze begroting nog niet bekend. We hebben daarom hier de resultaten van de wegininspectie van 2013 aangehouden. Uit de resultaten van 2013 bleek dat de onderhoudsachterstand 12% was. Door het in 2013, 2014 en 2015 uitgevoerde onderhoud wordt verwacht dat de gecorrigeerde onderhoudsachterstand verder is teruggelopen. De uitkomsten van de wegininspectie worden verwerkt in de meerjarenbegroting. De resultaten van de inspectie van 2015 vormen de basis voor het wegenbeleidsplan 2015-2019. Dit wordt eind 2015 aan uw raad worden voorgelegd.

Financiën

Uit de tweejaarlijkse wegininspecties blijkt dat het oorspronkelijke doel om de achterstallige onderhoudstoestand in 2011 weggewerkt te hebben nog niet gehaald is. Weliswaar is er een afname van het achterstallig onderhoud waarneembaar, maar het einddoel zal later gehaald worden.

In de begroting 2016 is een bedrag van € 1.085.000,- opgenomen voor onderhoud/aankoop materialen wegbeheer en een totaalbedrag aan investeringen volgens het nieuwe investeringsschema van € 4.210.000,-.

Meerjarige exploitatiekosten doorgewerkt in begroting:

expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
1.085.000	1.085.000	1.085.000	1.085.000

Stand van zaken planuitvoering

In de jaarrekening wordt inzage gegeven in de gerealiseerde planning.

Programma begrotingsjaar

Zie investeringsplan 2016-2019 programma 5.

Waterwegen (baggerplan)

Doel

Zowel binnen stedelijk gebied, als in het buitengebied van de gemeente, is een open waterstelsel aanwezig voor een adequate afvoer van overtollig regenwater. Dit stelsel is in eigendom en beheer van de gemeente, particulieren of het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Om de goede staat van dit stelsel te kunnen waarborgen worden jaarlijks onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het watersysteem wordt periodiek op de juiste diepte en afmetingen gecontroleerd. De uitgangspunten voor het onderhoud zijn vastgelegd in de Keur van het hoogheemraadschap.

Baggerplan

Voor het onderhoud van de juiste profielen en afmetingen van waterlopen binnen het stedelijk gebied heeft de gemeente een baggerplan. In dit plan is een meerjaren uitvoeringsprogramma

opgenomen, waarin het onderhoud van alle gemeentelijke waterlopen zijn opgenomen.

Inmiddels heeft het hoogheemraadschap aangegeven dat zij op termijn (verwachting per 1 januari 2017) het beheer en onderhoud van het openbaar water binnen het stedelijk gebied over willen nemen. De gevolgen hiervan worden in 2016 in beeld gebracht.

Financiën

In de exploitatie 2016 is een bedrag van € 173.000,- opgenomen voor baggeren, de jaarlijkse schouwwerkzaamheden en onderhoud aan de beschoeiingen.

Meerjarige exploitatiekosten doorgewerkt in begroting:

expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
173.000	269.000	173.000	269.000

Stand van zaken planuitvoering

Uitvoering conform baggerplan.

Programma begrotingsjaar

In 2016 wordt gebaggerd conform het Baggerplan 2014-2023. In 2016 wordt het baggerwerk voor 2017 voorbereid.

Riool (GRP)

Doel

Een goed rioolstelsel is nodig voor de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. Het rioolstelsel zorgt er voor dat het afvalwater en het overtollige regenwater en drainagewater uit de woonomgeving worden afgevoerd.

Beleidskader

De aanleg en het in stand houden van het rioolstelsel is een gemeentelijke taak die voortvloeit uit de Wet Milieubeheer (Wm). In deze wet is vastgelegd dat de invulling van de zorgplicht inzichtelijk gemaakt moet worden. Hiervoor is een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld.

Financiën

In de exploitatie 2016 is een bedrag van € 478.000,- opgenomen voor onderhoud en beheer van het riool. Aan investeringen is voor 2016 een bedrag opgenomen van € 2.968.000,-.

Meerjarige exploitatiekosten doorgewerkt in begroting.

expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
478.000	469.000	476.000	483.000

Stand van zaken planuitvoering

Het nieuwe GRP 2016-2020 geeft de kaders aan voor zowel de financiering als de activiteiten die voortvloeien uit de gemeentelijke zorgplicht.

Programma begrotingsjaar

De beheers-, vervangings- en verbeteringsmaatregelen voor de riolering worden na afstemming met de meerjaren investeringsplanning civiele werken en uitgevoerd binnen de kaders van het GRP.

Openbare Verlichting

Doel

Een goed functionerende openbare verlichting. Daar waar riolerings- of andere werkzaamheden verricht worden, wordt zo mogelijk het ondergrondse en het bovengrondse gedeelte van de openbare verlichting meegenomen.

Actueel beleid

In 2016 wordt een nieuw beleidsplan openbare verlichting vastgesteld.

Financiën

Er is jaarlijks een bedrag van € 169.000,- beschikbaar. Dit bedrag is bestemd voor het onderhoud aan de openbare verlichting en de vervanging van lichtmasten en armaturen met energiezuinige LED verlichting.

Meerjarige exploitatiekosten doorgewerkt in begroting:

expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
169.000	169.000	169.000	169.000

Stand van zaken planuitvoering

Vanaf 2012 is er begonnen met het daadwerkelijk vervangen van de kwalitatief slechte lichtmasten en niet zuinige verlichting. Van 2013 tot en met 2022 worden er jaarlijks circa 100 oude lichtmasten met armaturen vervangen voor nieuwe lichtmasten met bijbehorende energie zuinige LED verlichting.

Er wordt sinds 2015 geen preventief onderhoud meer uitgevoerd. Er vindt een wekelijkse reparatieronde plaats aan de hand van de door inwoners opgegeven storingen.

Programma begrotingsjaar

In 2015 is in samenwerking met de gemeenten Alkmaar, Heerhugowaard en Langedijk het onderhoudsbestek aanbesteed. De gunning is voor een periode van twee jaar, met een optie op verlenging met nogmaals twee jaar.

Groen

Doel

Het sober en doelmatig onderhouden van bomen, bossen, groenvoorzieningen, parken en dierenparken. Daarbij moet met het onderhoud gekeken worden naar de technische kwaliteit die van belang is voor de duurzaamheid. En vanuit de bevolking moet er worden gekeken naar de belevingswaarde en wensen. Daarin moet met renovatie een tussenweg worden gekozen. Een goed voorbeeld daarvan is de aanleg van de wijk Saenegheest.

Actualisatie groenbeleid

Het huidige groenbeheerplan is in 2005 voor tien jaar goedgekeurd. In 2016 gaat een actualisatie van het groenbeleid plaatsvinden.

Financiën

In de exploitatie 2016 is een bedrag van € 429.000,- opgenomen voor onderhoud en beheer van bomen en plantsoenen. Dat is voldoende om de huidige kosten die aan het groen besteed worden te dekken. Het gaat hierbij over kleine renovaties van het groen en diverse uitbestede werken. Vanaf 2017 wordt € 30.000,- extra bijgeraamd in de begroting in verband met intensivering van het groenonderhoud in Plan Oost.

Meerjarige exploitatiekosten doorgewerkt in begroting:

expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
429.000	459.000	459.000	459.000

Stand van zaken planuitvoering

De afgelopen jaren heeft een inventarisatie van het gehele groenareaal plaatsgevonden. De resultaten hiervan zijn verwerkt in het groenbeheersysteem dat de basis vormt voor de planning van het groenonderhoud.

Programma begrotingsjaar

Onderhoud conform planning. Jaarlijks ondergaat een deel van het bomenbestand een visueel tree assesment (VTA). Doel hiervan is de vitaliteit van het bomenbestand beoordelen, waardoor risico's op calamiteiten door afvallende takken e.d. verkleind worden.

Door de zomerstorm in juli 2015 is schade toegebracht aan bomen en beplantingen. Herstel hiervan brengt extra werkzaamheden met zich mee.

Speelplaatsen

Doel

Het onderhouden en veilig houden van de speelplaatsen. Jaarlijks worden de speeltoestellen gekeurd volgens de eisen van het Attractiebesluit speeltoestellen van de Voedsel en Waren Autoriteit. Aan de hand van deze keuring wordt het onderhoud bepaald.

Beleidskader

In 2013 is het speelplaatsbeleidsplan vastgesteld door uw raad. Het beleidsplan is de leidraad voor de vervanging van speeltoestellen. De beleidskaders zijn gericht op het in stand houden van de bestaande speelplaatsen. Het Speelplaatsenbeleidsplan zet in op behoud van de kwaliteit en speelwaarde van speelplaatsen. Als een speeltoestel wordt vervangen is er altijd overleg met de omwonenden en wijkverenigingen.

Financiën

In het beleidsplan staan veel aanbevelingen om nieuwe en bestaande speelplaatsen aan te leggen en op te knappen. Deze aanbevelingen over bestaande speelplaatsen worden uitgevoerd binnen bestaande budgetten. In de exploitatie 2016 is een bedrag van € 20.000 opgenomen voor onderhoud en beheer van speelplaatsen en een bedrag aan investeringen van € 38.000,-.

Meerjarige exploitatiekosten doorgewerkt in begroting.

expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
20.000	20.000	21.000	21.000

Stand van zaken planuitvoering

De in de planning voor 2016 tot en met 2019 opgenomen speelplaatsen worden onderhouden.

Programma begrotingsjaar

Onderhoud en beheer van speeltoestellen wordt conform planning uitgevoerd.

Sportaccommodaties

Doel

Het onderhouden en in stand houden van de bestaande sportaccommodaties.

Herziening

Het onderhouden van de sportvelden is tot eind 2015 in onderhoud gegeven bij de WNK. Omdat de WNK vanaf 2016 geen zelfstandige aannemer meer is, worden de sportvelden vanaf 2016 aan Alkmaar Sport. Alkmaar Sport zal vanaf 2016 het onderhoud van de velden uitvoeren met dezelfde medewerkers van de oude WNK.

Het bestek is kwalitatief zo opgebouwd dat de velden langer mee gaan en de bespeelbaarheid van de velden op niveau blijft. Gemeentelijke gebouwen worden om de twee jaar geïnspecteerd. Hieruit volgt een meerjaren onderhoudsplanung.

Financiën

In de exploitatie 2016 is een bedrag van € 396.000,- opgenomen voor onderhoud en beheer van groene sportvelden, Multifunctioneel sportcentrum De Beeck en Sporthal De Watertoren.

Het onderhoud aan de gemeentelijke sportaccommodaties wordt deels begroot via de egalisatievoorziening. Sporthal De Watertoren en Multifunctioneel sportcentrum De Beeck worden gezien als aparte producten.

Aan investeringen is voor 2016 een bedrag opgenomen van € 690.000,- voor De Beeck.

Meerjarige exploitatiekosten doorgewerkt in begroting:

expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
396.000	396.000	396.000	386.000

Stand van zaken planuitvoering

Het onderhoud van de sportvelden wordt vanaf 2016 uitbesteed aan Alkmaar Sport. Die zorgen ook voor de inkoop van de materialen zoals graszaden en meststoffen. In het huidige bestek is ook ruimte om velden die meer onderhoud nodig hebben op een doelmatige manier aan te pakken.

Door de onzekere toekomst van sporthal De Watertoren wordt het onderhoudsbudget ieder jaar bekeken. Het onderhoud aan De Beeck wordt op basis van de meerjarenonderhoudsplanung begroot.

Programma begrotingsjaar

Het onderhouden en bespeelbaar houden van de bestaande sportvelden.

Begraafplaatsen

Doel

Het beleid is gericht op voldoende ruimte voor begraven in de komende 40 jaar, een zoveel mogelijk kostendekkende exploitatie

van de begraafplaatsen, een aantrekkelijke entourage en een planmatig beheer.

Beleidskader

In het beleidsplan Begraafplaatsen is het volgende vastgesteld:

- dat er voor de komende 40 jaar voldoende ruimte is per dorpskern voor het begraven en het bijzetten van urnen.
- dat alle begraafplaatsen dezelfde faciliteiten bieden.
- dat het beheer van de begraafplaatsen bij alle drie de begraafplaatsen hetzelfde is en aansluit bij de groenstructuurplannen.

Financiën

In de exploitatie 2016 is een bedrag van € 35.000,- opgenomen voor onderhoud van de begraafplaatsen. Dit is voldoende om de begraafplaats op een nette manier te onderhouden. Er is staat voor € 30.000,- aan investeringen opgenomen in 2016.

Meerjarige exploitatiekosten doorgewerkt in begroting:

expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
35.000	35.000	35.000	35.000

Stand van zaken planuitvoering

De begraafplaatsen voldoen aan de beleidsdoelstellingen.

Programma begrotingsjaar

In 2016 wordt een nieuwe capaciteitsberekening uitgevoerd en wordt het beleid geactualiseerd.

Gebouwen gemeentelijke vastgoedportefeuille

Doel

In de Nota Vastgoed Portefeuille Management heeft uw raad het onderhoudsniveau van het gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Hieruit voortvloeiend wordt in een meerjarenonderhoudsplanning inzicht gegeven in de te verwachten onderhoudsuitgaven. Voor een groot deel van de portefeuille wordt gewerkt met een egalisatievoorziening. Niet alle gebouwen worden hierin meegenomen. De Watertoren, De Beeck, Jan Ligthartstraat 4 en strategische verwervingen binnen het project Mooi Bergen worden gezien als aparte producten. Objecten die aangemerkt zijn als af te stoten vastgoed waren tot medio 2014 opgenomen in de voorziening met de verwachting dat deze panden zouden zijn afgestoten. Indien dat niet het geval is en het onderhoud niet kan worden uitgesteld wordt er incidenteel geld bijgeraamd in de lopende jaarschijf.

Beleidskader

Eind 2013 heeft de raad de nota Vastgoed Portefeuille Management vastgesteld waarin onder andere wordt voorgesteld om de samenstelling en het onderhoudsniveau van de vastgoedportefeuille te herijken. Het gewenste onderhoudsniveau wordt conform de NEN 2767 standaard begroot. Hierin onderscheiden we de volgende onderhoudsniveaus:

- 1. Het object dient in nieuwstaat te worden gehouden;
- 2. Het object dient in goede conditie te worden gehouden;
- 3. Het object dient in een redelijke conditie te worden gehouden;
- 4. Het object dient in matige conditie te worden gehouden;
- 5. Er wordt alleen onderhoud uitgevoerd als er problemen zijn;
- 6. Er is opdracht gegeven voor sloop.

Voor de meeste operationele objecten van de gemeente is het onderhoudsniveau 3 of 4 van toepassing. Bij niveau 3 mag enige veroudering wordt geaccepteerd, dit mag echter nooit het gebruik beperken.

Meerjarenplanning

Meerjarenonderhoudsplanningen worden op basis van 2-jaarlijkse inspecties geactualiseerd.

Financiën

Jaarlijks wordt een bedrag toegevoegd aan de voorziening 'onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen'. Voor 2016 is dat een bedrag van € 414.000,-.

Meerjarige exploitatiekosten doorgewerkt in begroting:

	expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
Dotatie	414.000	418.000	415.000	415.000
Onttrekking	647.000	511.000	435.000	514.000
Klein onderhoud	75.000	76.000	76.000	76.000

In het meerjarig overzicht is er van uitgegaan dat de objecten die zijn aangemerkt als af te stoten vastgoed, vanaf medio 2014 geen onderdeel meer uit maken van de vastgoedportefeuille. Voor de af te stoten objecten is in de jaarschijf 2014 nog een deel onderhoud opgenomen in de begroting.

De dotatie aan de voorziening wordt gefaseerd verhoogd naar het gemiddelde van de onttrekkingen van € 550.000,- in 2022. We werken dan toe naar een voorziening die neutraal uitkomt: we doteren jaarlijks evenveel als we onttrekken.

Stand van zaken planuitvoering

Het onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed dat is opgenomen in de egalisatievoorziening wordt conform planning uitgevoerd.

Programma begrotingsjaar

Jaarlijks worden ondermeer de navolgende onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke gebouwen gepland:

- het buitenschilderwerk;
- de vervanging van technische installaties;
- bouwtechnische werkzaamheden om de gebouwen in een adequate onderhoudstoestand te houden;
- het preventief onderhoud;
- klachtenafhandeling.

Onderwijshuisvesting

Doel

Sinds 2015 is de decentralisatie van onderwijshuisvesting (speciaal) basisonderwijs van toepassing. De schoolbesturen krijgen nu direct financiële middelen van het ministerie voor het onderhouden en aanpassen van de schoolgebouwen. De rol van de gemeente blijft beperkt tot het bekostigen van nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreidingen, herstel constructiefouten en schade.

Kader

Verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs gemeente Bergen NH 2015, Wpo, Wec en Wvo. Jaarlijks wordt het onderwijshuisvestingsprogramma geactualiseerd.

Financiën

Door daling van het aantal leerlingen zijn er in de toekomst minder middelen nodig voor uitbreiding. Door herschikking van scholen in het kader van scholenplannen kunnen investeringen in vervangende nieuwbouw nog noodzakelijk zijn.

Door het besluit tot aankoop van het schoolgebouw van de Adriaan Roland Holtschool V.O. is het totale exploitatiebudget ten opzichte van voorgaande jaren sterk verlaagd.

Meerjarige exploitatiekosten doorgewerkt in begroting:

expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
66.000	67.000	68.000	68.000

Programma begrotingsjaar

Jaarlijks wordt een nieuw programma onderwijshuisvesting opgesteld.

Reddingbrigades

Doel

De reddingsbrigades hebben verschillende taken. Hun primaire taak is het bewaken van het strand in het hoogseizoen en er voor te zorgen dat bezoekers veilig kunnen zwemmen. De neventaken op het strand die uitgevoerd worden zijn: EHBO en opvang van zoekgeraakte kinderen. Naast de taken op het strand hebben de reddingsbrigades ook de taak om de ambulance te assisteren in het duingebied op plaatsen waar een normale ambulance niet kan komen, zoekgeraakte personen in het duin te zoeken en de

brandweer te assisteren bij duinbranden. Al deze taken worden zo professioneel mogelijk en worden grotendeels op vrijwillige basis uitgevoerd.

Dienstverleningsovereenkomst

Afspraken tussen de gemeente en de reddingsbrigaden zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. Het doel van deze overeenkomst is de veiligheid op de stranden te waarborgen, kwaliteit van de strandbewaking en efficiëntie bij de reddingsbrigaden na te streven. In 2016 wordt een nieuwe DVO afgesloten.

Financiën

Om de veiligheid op het strand en het duin te waarborgen zijn er bedragen in de begroting opgenomen om gebouwen te onderhouden en auto's en varend materieel te vervangen.

In de exploitatie 2016 is een bedrag van € 30.000,- voor het onderhoud opgenomen voor de reddingsbrigades, dit is exclusief de kosten voor onderhoud van de gebouwen die uit de voorziening onderhoud gebouwen wordt gedekt. Met de huidige middelen en vrijwilligers is het mogelijk de stranden rond de hoofdingangen veilig te houden en alle taken in het duin zo goed mogelijk uit te voeren. Aan investeringen is voor 2016 een bedrag opgenomen van € 265.000,-.

expl 2016	expl 2017	expl 2018	expl 2019
30.000	30.000	30.000	30.000

Paragraaf C. Financiering

1. Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's. De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido) en het treasurystatuut. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de toekomstige financieringsbehoefte en de bijbehorende renteverwachting. Daarna worden de verschillende risico's en de beheersing hiervan behandeld.

2. Financiering

2.1 Markontwikkelingen en rentevisie

De basis voor de rentevisie vormen de analyses van de 'grootbanken' (Rabobank, ING en ABN AMRO) en de BNG. Als vertrekpunt voor de toekomstige renteniveaus zijn de BNG rentestanden van 20-8-2015 genomen. Alle genoemde banken verwachten een vlakke ontwikkeling van de korte rente en een lichte stijging van de lange rente (+0,86% per eind 2016). Dit betekent het volgende voor de gehanteerde rentepercentages voor toekomstige financiering:

- Rekening-courant (korte rente): 0,35%. De gemeente Bergen heeft een limiet van € 5,5 mln. en het streven is om deze ruimte zo veel mogelijk te benutten, omdat de korte rente doorgaans lager is dan de lange rente. Een streefwaarde van € 4 mln. debet is het uitgangspunt.
- Lange leningen: 2,0% voor het aantrekken van een nieuwe lening medio 2016 met een looptijd van 20 jaar. We gaan er vanuit dat de rente verder geleidelijk oploopt naar 3,5% in 2019. Bij het aantrekken van nieuwe leningen wordt

aansluiting gezocht bij de gemiddelde gewogen looptijd van de investeringen. De looptijd van investeringen lopen uiteen van 5 jaar (bijvoorbeeld software) tot 60 jaar (riolering).

2.2 Financieringspositie

Voor de financiering van de investeringen passen wij totaal financiering toe. Dit betekent dat voor iedere investering niet 1-op-1 een lening wordt aangetrokken, maar voor de investeringen maken wij gebruik van meerdere financieringsbronnen. Deze bronnen zijn primair het eigen vermogen en de langlopende schulden.

Voor de programmabegroting is een liquiditeitsprognose opgesteld. Op basis hiervan is bepaald voor welke bedragen leningen moeten worden aangetrokken en welke gevolgen dit heeft voor de rentekosten. In de liquiditeitsprognose is de aanname gedaan dat de begrote investeringen niet altijd volledig worden gerealiseerd in het jaar dat deze zijn begroot. Voor 2016 is een realisatiepercentage gehanteerd van 75%, oplopend naar 80% in de jaren 2017 en verder. Dit resulteert in onderstaande prognose:

Liquiditeitsprognose (x € 1.000)		2016	2017	2018	2019
(1)	Kasstroom operationele activiteiten	7.243	7.887	7.694	7.919
(2)	Kasstroom investeringsactiviteiten	-7.972	-9.321	-7.769	-6.220
(3)	Kasstroom financieringsactiviteiten	773	1.489	-42	-1.613
(4)	Netto kasstroom = (1) + (2) + (3)	44	54	-117	86
(5)	Beginsaldo rekening-courant	-3.986	-3.942	-3.888	-4.005
(4)	Netto Kasstroom	44	54	-117	86
(6)	Eindsaldo (5) + (4)	-3.942	-3.888	-4.005	-3.920

Dit leidt tot de volgende aan te trekken nieuwe leningen en bijbehorende rentepercentages voor de periode 2016 t/m 2019:

Financieringsbehoefte	2016	2017	2018	2019
Nieuwe leningen (x € 1.000)	9.100	10.200	9.200	8.600
Rente %	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%

Ontwikkeling netto schuldquote

Rekening houdend met de bovenstaande nieuwe leningen bedraagt de totale verwachte schuld (bruto schuld ²) circa € 100 mln. per ultimo 2016. In deze bruto schuld is geen rekening gehouden met een aantal posten die een dempend effect hebben op de schuld. Na aftrek van deze posten resulteert dit in een netto schuld ³ van circa € 83 mln.

Om te bepalen hoeveel schuld een gemeente kan dragen, vormt de hoogte van het inkomen van een gemeente een belangrijke rol. Een kengetal dat hierin inzicht geeft, is de netto schuld als aandeel van de inkomsten (voor bestemming reserves): de netto schuldquote. De netto schuldquote voor 2016 wordt als volgt berekend:

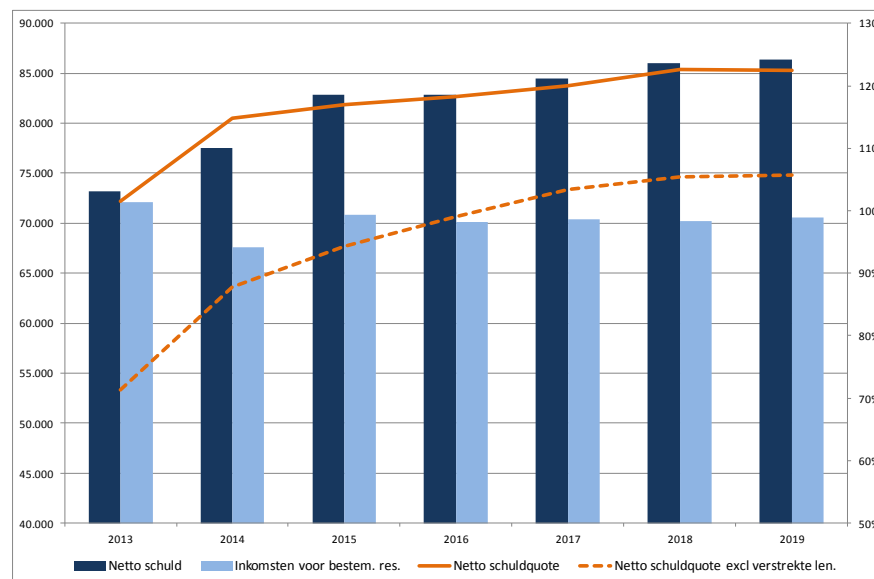
$$\frac{\text{Netto schuld}}{\text{Inkomsten voor bestem. res.}} = \frac{\text{€ 82,9 mln.}}{\text{€ 70,1 mln.}} = 118\%$$

De netto schuldquote is ook opgenomen als 1 van de 5 nieuwe kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen. De VNG normen kwalificeren een netto schuldquote tussen de 100% en 130% als oranje. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om de gevolgen van financiële tegenvallers door bijvoorbeeld een economische recessie op te vangen.

² Bruto schuld = langlopende schulden + kortlopende schulden + crediteuren + overlopende passiva

³ Netto schuld = bruto schuld – (langlopende uitzettingen + kortlopende vorderingen + liquide middelen + overlopende activa)

Na 2016 is de verwachting dat de netto schuldquote oploopt naar 122% in 2019. Een meerjarig beeld (vanaf 2013) wordt weergegeven in onderstaande grafiek:

Kanttekening is dat bovenstaande netto schuldquote geen rekening met de uitgeleende gelden van in totaal € 13 mln. eind 2016. Na vermindering van deze verstrekte leningen bedraagt de netto schuldquote 99% in 2016 en loopt op tot 106% in 2019.

EMU-saldo

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (hof) bevat de bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren (maximaal 3% tekort van bruto binnenlands product). Dit wordt gemonitord via het zogenaamde EMU-saldo. Dit is gebaseerd op werkelijke kasstromen en niet op baten en lasten.

Voor ons resulteert dit in het volgende overzicht:

EMU saldo (x € 1.000)	2016	2017	2018	2019
(1) Berekend EMU saldo	-3.357	-1.105	-3.095	370
(2) Referentiewaarde	-3.200	-3.200	-3.200	-3.200
(3) Tekort (-), Overschot (+) = (1) - (2)	-157	2.095	105	3.570

Alleen in 2016 zitten we net boven de referentiewaarde. De individuele EMU-referentiewaarde betreft overigens geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente op basis van zijn begrotingstotaal in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

3. Risicobeheer

3.1 Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Teneinde een grens te stellen aan de korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. In de volgende tabel wordt de ontwikkeling van de kasgeldlimiet over de jaren 2016 tot en met 2019 weergegeven:

Toets kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019
Omvang begroting	69.024	69.181	68.829	69.360
1. Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedrag	5.867	5.880	5.850	5.896
2. Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Schuld in rekening courant	3.942	3.888	4.005	3.920
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
Totale omvang van de vlottende schuld	3.942	3.888	4.005	3.920
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	10	10	10	10
Tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Totale omvang van de vlottende middelen	10	10	10	10
4. Totaal netto vlottende schuld (2) - (3)	3.932	3.878	3.995	3.910
Toegestane kasgeldlimiet (1)	5.867	5.880	5.850	5.896
Ruimte (+) Overschrijding (-) = (1) - (4)	1.935	2.002	1.855	1.986

Uitgangspunt in de begroting is het streven dat de rekening-courant gemiddeld circa € 4 mln. debet staat. Hiermee blijven we ruimschoots binnen de toegestane kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet wordt ieder kwartaal gerapporteerd aan en bewaakt in de treasury-commissie.

3.2 Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm is ingesteld om de rentegevoeligheid van de leningportefeuille met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar te beperken. De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage (20%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.

In de volgende tabel wordt de renterisiconorm vergeleken met het renterisico:

Renterisiconorm bedragen x €1.000	2016	2017	2018	2019
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
1 Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
2 Te betalen aflossingen	9.082	8.622	7.610	8.507
3 Renterisico (1 + 2)	9.082	8.622	7.610	8.507
4 Renterisiconorm	13.805	13.836	13.766	13.872
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	4.723	5.214	6.156	5.365
5b Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	0	0	0	0
Renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal	69.024	69.181	68.829	69.360
4b Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage van de totale begroting	20%	20%	20%	20%
4 Rente risiconorm	13.805	13.836	13.766	13.872

We hebben geen renteherzieningen in de periode 2016 t/m 2019. Het totaal aan aflossingen blijft meerjarig ruim binnen de renterisiconorm en in de treasurycommissie wordt deze norm bewaakt.

3.3 Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen en dus aan de gemeente zijn verstrekte lening niet terugbetaalt. In de volgende tabel worden de verwachte bedragen van de verstrekte leningen gepresenteerd:

Verstrekte leningen ultimo (x € 1.000)	2016	2017	2018	2019
Woningcorporaties	5.163	3.462	3.298	3.127
Overige toegestane instel.	2.868	2.828	2.765	2.688
Verstrekkings aan ambtenaren	5.380	5.369	5.359	5.348
Totaal	13.411	11.659	11.422	11.163

De meeste leningen van onze gemeente zijn verstrekt onder hypothecaire zekerheid en het risico is daarom beperkt.

Garanties

Waarborgen en garanties (x € 1.000)	2016	2017	2018	2019
Woningstichting	65.144	61.697	55.506	52.198
Overigen *)	14.525	14.075	12.757	12.385
Hypotheek particulier / HVO	9.918	9.765	9.621	9.496
Totaal	89.587	85.537	77.884	74.079

*) Overigen betreft met name HVC (€ 9,8 mln.), Magenta Zorg (2,2 mln.) en MCA (1,3 mln.).

Het grootste deel van de garantie heeft betrekking op de woningcorporatie Kennemer Wonen. Als het misgaat met een woningcorporatie (bijvoorbeeld rente en aflossing worden niet meer betaald en de borg dreigt te worden aangesproken), zijn er verschillende vangnetten en buffers in het garantiestelsel:

- Primaire zekerheid: De financiële middelen van de corporatie
- Secundaire zekerheid: de borgstellingsreserve van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

- Tertiaire zekerheid: de achtervangpositie van Rijk en gemeenten. Alleen indien voorgaande zekerheden ontoereikend zijn, moeten Rijk en gemeenten op verzoek van WSW renteloze leningen aan WSW verstrekken

De kans dat onze gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijzonder klein.

3.4 Samenstelling en resultaat beleggingen

Opbrengst (x € 1.000)	Aantal aandelen	2016	2017	2018	2019
Alliander	283	215	215	215	215
BNG	149.994	85	85	85	85
Totaal		300	300	300	300

3.5 Schatkistbankieren

Volgens de wet schatkistbankieren mag de gemeente maar beperkt eigen overtollige middelen op haar eigen bankrekening houden. Boven een drempelbedrag moet de gemeente dit storten op een rekening van het rijk. Conform de liquiditeitsprognose is de verwachting dat we nagenoeg geen overtollige middelen hebben en niet boven het drempelbedrag zullen uitkomen van ca € 5,2 mln.

Paragraaf D Bedrijfsvoering

Ambtelijke fusie BUCH

Op 24 juni 2015 hebben de raden van de vier BUCH gemeenten een definitief besloten tot de ambtelijke fusie tussen de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo. Het oprichten van en vorm geven aan van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie BUCH is hiermee gestart.

In 2016 wordt de Werkorganisatie BUCH ingericht om per 1 januari 2017 te starten. Voor de bedrijfsdomeinen zijn kwartiermakers, en voor de ambtelijke organisatie is een concerncontroller aangesteld. Om het proces naar één ambtelijke organisatie te begeleiden is een projectleider ingehuurd en een projectorganisatie opgezet.

Digitale Overheid

Het jaar 2016 staat op het gebied van het Programma Digitale Overheid vooral in het teken van het verbeteren van de kwaliteit van gegevens en informatie (o.a. door het gebruik van basisregistraties en zaakgericht werken) en verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening.

Het harmoniseren van de processen en daarmee samenhangend het applicatielandschap bepaalt daarnaast voor een belangrijk deel de I&A-BUCH agenda voor de komende jaren.

Een aantal projecten van Digitale Overheid zijn al in BUCH verband opgepakt omdat de samenwerking BUCH-I&A al in 2014 is gestart. Halverwege 2015 is het informatiebeleidsplan 2020 voor de BUCH vastgesteld. Hierin staan op hoofdlijnen de ambities uit het programma Digitale Overheid beschreven.

Ziekteverzuim

Voor 2016 streven we naar een verdere daling van het ziekteverzuimpercentage naar 3,5%. De verzuimfrequentie willen we laten dalen naar 0,9.

Het gemiddelde verzuimpercentage van het afgelopen jaar (01-07-2014 t/m 30-06-2015) van 3,83% laat al een daling zien. De verzuimfrequentie is stabiel gebleven op 1,16. Voor een gemeente tussen 20.000 en 50.000 inwoners is een verzuimpercentage van gemiddeld 4,8% vastgesteld. De verzuimfrequentie 1,11.

Bedrijfsarts in gemeentehuis

Het spreekuur in huis door de bedrijfsarts, ingevoerd in 2014, verloopt naar tevredenheid. Na evaluatie van deze manier van werken is besloten dat we het contract met Van Altena & De Jongh ook in 2016 voortzetten.

Paragraaf E Verbonden Partijen

De gemeente Bergen heeft een groot aantal publieke taken die verschillend van aard en omvang zijn. Voor een optimale uitvoering worden sommige van deze taken gemeenschappelijk met andere (regio) partijen uitgevoerd. Dit is vaak efficiënter, effectiever, er is meer expertise en een grotere bestuurlijke kracht. Met deze partijen treft onze gemeente gemeenschappelijke regelingen of neemt deel in naamloze of besloten vennootschappen. Dit zijn de verbonden partijen, publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisaties, waar onze gemeente zowel een financieel belang in heeft als bestuurlijke zeggenschap over heeft.

Er is sprake van een financieel belang wanneer de gemeente geen verhaalsmogelijkheden heeft als de partij failliet gaat of wanneer de gemeente aansprakelijk wordt gesteld als de partij haar verplichtingen niet nakomt. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de gemeente zitting heeft of vertegenwoordigd is in het bestuur van de organisatie dan wel daarvan aandeelhouder is.

Publiekrechtelijke verbonden partijen

Hierbij gaat het voornamelijk om de participatie in gemeenschappelijke regelingen in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Onze gemeente is aan de volgende partijen verbonden:

1. Gemeenschappelijke regeling Cocensus.
2. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
3. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD).
4. Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland (WNK).
5. Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN).
6. Recreatiegebied Geestmerambacht.
7. Regionaal Historisch Centrum (RHC).

Privaatrechtelijke verbonden partijen

Dit betreft deelname aan rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen. Onze gemeente neemt deel aan de volgende partijen:

8. Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB).
9. Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord (SOVON).
10. Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar e.o. (VVI)
11. Bank Nederlandse Gemeenten NV.(BNG).
12. NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord-Holland (GKNH).
13. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord.

In deze paragraaf wordt uw raad gerapporteerd over de volgende aspecten van de verbonden partijen. Door nieuwe richtlijnen van de rijksoverheid worden met ingang van 2015 ook het begroot resultaat en de begrote gemeentelijke bijdrage aan uw raad gerapporteerd.

- de naam en de vestigingsplaats;
- het programmanummer waaronder de verbonden partij in de begroting is opgenomen;
- het openbaar belang;
- de deelnemende partijen;
- het bestuurlijk belang;
- het financieel belang;
- de ontwikkelingen;
- de financiële gegevens: het eigen en vreemd vermogen aan het begin en aan het eind van de boekjaren 2014 en 2013 en het financiële resultaat over die jaren en het financiële resultaat over die jaren.

1. Gemeenschappelijke Regeling Cocensus

Programma: 5. Beheer openbare ruimte en 7. Middelen

Openbaar belang

Het efficiënt uitvoeren van de Wet WOZ en de gemeentelijke heffingen door middel van een samenwerkingsverband. GR Cocensus verzorgt de heffing en inning van onroerende-zaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting, forensenbelasting, precariobelasting en naheffing parkeerbelasting. Tevens verzorgt Cocensus de uitvoering van de Wet WOZ en de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Partijen

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling (GR) welke op 1 januari 2007 is opgericht. Vanaf 1 januari 2015 bestaat de regeling uit de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan en Wormerland, Alkmaar, Bergen, Den Helder, Heerhugowaard en Langedijk.

Vestigingsplaats: Hoofdvestiging in Hoofddorp en dependance in Alkmaar.

Bestuurlijk belang

Aan het hoofd van Cocensus staat het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kent vanuit iedere gemeente één lid vanuit het college. Voor gemeente Bergen is dat de wethouder financiën R. Zeeman.

Financieel belang

Cocensus heeft in beginsel geen weerstandsvermogen. De deelnemende gemeenten staan garant bij onverwachte, niet beïnvloedbare kosten. Bij de berekening van de individuele

bijdragen per gemeente is gebruik gemaakt van een model waarin de belangrijkste factoren zijn; het aantal objecten gesplitst naar woningen en niet-woningen, en de specifieke heffingen per gemeente.

Ontwikkelingen

Per 2015 zijn ook de uitvoering van de toeristen- en forensenbelasting en de invordering van de naheffingsaanslagen parkeerbelastingen aan Cocensus overgedragen. De extra bijdragen hiervoor worden per 2016 geïncorporeerd in de totale bijdrage waarvoor een taakstelling is vastgelegd. De bijdrage voor Bergen is in de begroting 2016 geraamd op € 714.000,-. Bij het toetreden tot de reeds bestaande GR is een jaarlijkse taakstelling van 2% besparing in de gemeentelijke bijdragen tot en met 2018 afgesproken. Exclusief stijging van loonkosten en materiële kosten. Geconstateerd is dat bij de deelnemende gemeenten een diversiteit aan richtlijnen wordt gehanteerd. Om deze reden heeft het AB van Cocensus een eigen begrotingsrichtlijn 2016 opgesteld. De richtlijn is zoveel mogelijk gebaseerd op gegevens van het Centraal Planbureau (CPB).

Financiële risico's

Het resultaat over 2015 is positief en de begroting over 2016 is sluitend. Er is geen aanleiding om een financieel risico op te nemen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	-84	-5
Vreemd vermogen	7.737	7.133
Resultaat over boekjaar	-79	-1
Begroet resultaat voor 2016	0	
Bijdrage Bergen voor 2016	714	

2. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Openbaar belang

Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. Werkzaamheden voortvloeiend uit de Wet veiligheidsregio's worden uitgevoerd en de gemeenschappelijke meldkamer voor de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, de ambulancezorg en de politietaak wordt in stand gehouden. Daarnaast voert het lichaam taken uit op het gebied van de integrale veiligheid.

Partijen

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is een gemeenschappelijke regeling. De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Koggenland, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel maken deel uit van de regeling.

Bestuurlijk belang

Aan het hoofd van de VRNHN staat het algemeen bestuur. Dit bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Als plaatsvervangend lid van burgemeester Hafkamp is loco-burgemeester Jan Mesu aangewezen.

Financieel belang

De deelnemers dragen er zorg voor dat het lichaam over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. De bijdragen van een deelnemer worden bepaald naar rato van het aantal inwoners.

Ontwikkelingen

De Veiligheidsregio moet de komende jaren 7,4 miljoen euro bezuinigen. Deze bezuiniging wordt de komende jaren gefaseerd doorgevoerd. Daarnaast wordt de verdeelsleutel van de gemeentelijke bijdrage gewijzigd. Een onafhankelijke commissie heeft hiervoor een voorstel uitgewerkt dat uit gaat van een bijdrage gebaseerd op de OOV component en op de belastingcapaciteit. De nieuwe bijdrage van Bergen komt hiermee iets hoger uit op 5,34% van de begroting van de Veiligheidsregio ten opzichte van de huidige verdeling op inwoneraantal van 4,77%.

De wijziging van de verdeelsleutel is opgenomen in een voorstel van de gemeenschappelijke regeling VRNHN. Aangezien de Wet Gemeenschappelijke Regelingen in 2015 is veranderd, wordt de wijziging gemeenschappelijke regeling VRNHN inclusief de verdeelsleutel in één voorstel voorgelegd aan gemeenten.

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	1.370	1.563
Vreemd vermogen	63.370	61.690
Resultaat over boekjaar	-146	-326
Begroot resultaat voor 2016	0	
Bijdrage Bergen voor 2016	2.097	

3. Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

Programma: 2. Samenleving.

Openbaar belang

Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De GGD Hollands Noorden voert in opdracht van ons het basispakket gezondheidszorg uit dat is vastgelegd in de Wet publieke gezondheid.

Partijen

Alle regio Noord-Holland Noord gemeenten.

Vestigingsplaats: meerdere adressen, postadres Alkmaar

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiger als lid in het algemeen bestuur is wethouder J. Mesu. Plaatsvervangend lid is wethouder O. Rasch. Er is 4 keer per jaar bestuurlijk overleg.

Financieel belang

Voor het betalen van rente en aflossing van geldleningen en in rekening-courant opgenomen gelden staan de deelnemers garant voor zover door andere overheidsorganen geen garantie is verstrekt. De deelnemers nemen aan de garantie deel in de verhouding van het aantal inwoners op 1 januari van het jaar voorafgaande aan dat waarin de garantie is verleend.

Ontwikkelingen

In 2014 is verder invulling gegeven aan de bezuinigingsopdracht uit 2011. In 2015 heeft de GGD een onderzoek laten uitvoeren naar gevolgen die verdere bezuinigingen zal hebben voor de organisatie. De organisatie heeft al diverse maatregelen genomen, zoals het inleveren van verlofdagen, de uitloopschaal is afgeschaft en de reiskostenregeling is versoerd. Daarnaast is de GGD verhuisd naar een nieuw hoofdkantoor, waardoor ook wordt bezuinigd op huisvesting. Toch blijft de financiële situatie van de GGD precair, met name door de hoge personeelskosten.

In 2014 is de GGD verantwoordelijk geworden voor Veilig Thuis, de opvolger van het AMHK. In 2015 wordt verder invulling gegeven aan de implementatie hiervan. Daarnaast is middels een aanbesteding een nieuw burgerdossier ingekocht. Door een GGD Support Centrum op te richten kunnen andere GGD-en meeliften op de aanbesteding, waardoor ook de kosten kunnen worden verdeeld.

Financiële risico's

De GGD heeft 2014 afgesloten met een positief resultaat van € 285.000. Echter, dit wordt gedeeltelijk bereikt door projecten door te schuiven met als gevolg dat de herziene begroting een negatief resultaat laat zien van € 294.000. Ook de meerjarenbegroting laat negatieve resultaten zien.

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	744	497
Vreemd vermogen	3.616	3.299
Resultaat over boekjaar	285	361
Begroot resultaat voor 2016	0	
Bijdrage Bergen voor 2016	857	

4. Gemeenschappelijke regeling (WNK) Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland

Openbaar belang

Het werkvoorzieningschap heeft tot doel in haar rechtsgebied de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit te voeren. De uitvoering van de Wsw is een wettelijke taak voor gemeenten. De verplichtingen en bevoegdheden uit de Wsw zijn overgedragen aan het werkvoorzieningschap.

Partijen

De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo en Langedijk.

Vestigingsplaats: Alkmaar

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiger als lid in het algemeen bestuur is wethouder J. Mesu. Als plaatsvervangend lid is wethouder O. Rasch aangewezen. Het algemeen bestuur vergadert maandelijks.

Financieel belang

WNK is van 2014-2018 in transitie. De kosten hiervan worden geschat op €3,6 miljoen totaal. Doordat WNK zelf onvoldoende middelen heeft worden deze transitiekosten door de gemeenten voldaan. Ons aandeel hierin is gebaseerd op het aantal inwoners dat deelneemt aan de SW (op dit moment ongeveer 7,5%) en bedraagt voor 2015 €118.800,- en voor 2016 €61.800,-. Daarnaast betalen de deelnemende gemeenten een gemeentelijke bijdrage (voor Bergen in 2015 ongeveer €90.000,- en voor 2016 42.000,-) die naar 2017 wordt afgebouwd naar € 0,-.

Ontwikkelingen

Sinds 2014 is WNK in transitie (beschreven in het Bedrijfsplan WNK 2014-2018). WNK bouwt zoveel mogelijk eigen productiecapaciteit af en gaat in plaats daarvan personeelsdiensten leveren, zoals ook een uitzendbureau dat doet. Dit is in lijn met de nieuwe Participatiewet, waarmee wordt beoogd zoveel mogelijk mensen (dus ook die met een beperking) bij reguliere werkgevers aan de slag te krijgen. Een belangrijk onderdeel van die nieuwe wet is de afbouw van de sociale werkvoorziening. In de komende decennia moet het aantal mensen dat gebruik maakt van de huidige Wsw (90.000 plaatsen landelijk) volledig worden afgebouwd. Dat gebeurt door natuurlijk verloop van huidige Wsw-ers. Tegelijkertijd zal een nieuwe voorziening beschut werken worden opgebouwd voor 30.000 plaatsen (landelijk). Om de transitie te realiseren verstrekken de deelnemende gemeente een transitiebudget aan WNK.

Financiële risico's

Het resultaat over 2014 is positief en het weerstandsvermogen van WNK is opgebouwd naar €155.000. De begroting over 2015 is sluitend.

Er is geen aanleiding om een financieel risico op te nemen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	533	225
Vreemd vermogen	5.759	6.337
Resultaat over boekjaar	378	155
Begroot resultaat voor 2016	113	
Bijdrage Bergen voor 2016	104	(gemeentelijke bijdrage plus transitiebudget)

5. Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN)

Openbaar belang

Het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor minimaal de basistaken door samenwerking tussen de bevoegde overheden (inclusief OM, politie, waterschappen).

Partijen

De RUD NHN wordt gevormd door de provincie Noord-Holland en 17 gemeenten. Het gebied is hetzelfde als die van de Veiligheidsregio NHN.

Vestigingsplaats: Hoorn

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiger in het Algemeen bestuur is wethouder O. Rasch. Als plaatsvervangend lid is wethouder J. Mesu aangewezen. Het algemeen bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal en voorts zo vaak als het daartoe beslist.

Financieel belang

Alle gemeenten en de provincie hebben de verplichte basistaken ondergebracht bij de RUD NHN. Voor de extra aanvullend gefinancierde taken hebben de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo aparte afspraken gemaakt die in een intentieovereenkomst tussen deze gemeenten en de RUD NHN zijn vastgelegd.

Ontwikkelingen

Per 1 januari 2014 is de RUD NHN volledig operationeel. 2014 stond in het teken van bouwen en inrichten. Belangrijke opdracht aan de RUD NHN is het harmoniseren en uniformeren van de werkwijze. Dit is noodzakelijk om de organisatie steeds efficiënter

en effectiever te laten functioneren. Om tot goede afstemming te komen is ambtelijk overleg tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers (OGON) gestart. In dit OGON zijn alle deelnemers en de RUD NHN vertegenwoordigd. Diverse werkgroepen streven naar harmonisatie en uniformering van afspraken over werkprocessen en inhoud.

Financiële risico's

In 2014 is de MRA ontbonden en overgegaan in de RUD NHN. De financiële vertaling van dit risico is opgenomen in de benodigde weerstandscapaciteit voor een bedrag van maximaal € 100.000,- met een kans van 10%.

De RUD NHN heeft 2014 met een sluitende rekening afgesloten. De gevraagde bestemmingsreserves uit het batig saldo 2014 komen beschikbaar. Hierover is op 2 juli 2015 in het AB beslist. De taakstelling, ten behoeve van compensatie van deelnemers voor hun bijdrage in de oprichtingskosten, worden gerealiseerd. De extra bezuinigingen als gevolg van de nullijn in 2014 worden gerealiseerd.

Financiële gegevens RUD NHN

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	1030	223
Vreemd vermogen	3.763	3.705
Resultaat over boekjaar	991	0
Begroot resultaat voor 2016	0	
Bijdrage Bergen voor 2016	559	

6. Gemeenschappelijke regeling Recreatiegebied Geestmerambacht

Programma: 5. Beheer openbare ruimte.

Openbaar belang

Binnen een gebied, als aangegeven op de bij deze gemeenschappelijke regeling behorende en als zodanig gewaarmerkte plattegrond:

- het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie;
- het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
- het tot stand brengen en onderhouden van een landschap.

Partijen

Provincie Noord-Holland en de gemeenten Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard, Schagen en Langedijk.

Vestigingsplaats: Noord-Scharwoude

Bestuurlijk belang

Adviserend lid in het algemeen bestuur is wethouder O. Rasch. Er is 2 keer per jaar bestuurlijk overleg. Gemeente Bergen heeft geen zeggenschap.

Financieel belang

Voor dekking van de exploitatie van het Recreatieschap wordt de volgende verdeelsleutel gehanteerd Alkmaar 36%, Bergen 1,1%, Heerhugowaard 18%, Langedijk 9,6% en de provincie NH 35,3%. Daarbij is op te merken dat de gemeente Bergen geen stemrecht heeft en derhalve ook niet aansprakelijk is voor over- of onderschrijdingen van de begroting.

Het recreatieschap voert het beheer en uitvoering over het bestaand gebied, Geestmerambacht, de uitbreidingsgebieden en het nieuwe recreatiegebied Park van Luna. De gemeente Bergen draagt alleen bij aan de exploitatie van het bestaande recreatiegebied Geestmerambacht.

Ontwikkelingen

De provincie heeft eind 2013 bij het recreatieschap Geestmerambacht aangegeven dat zij uit deze gemeenschappelijke regeling wil treden. Volgens de gemeenschappelijke regeling stellen de overblijvende gemeenten de voorwaarden waaronder uitreden kan plaatsvinden. Het recreatieschap is in gesprek met de Provincie en ook gemeente Schagen over uittreding.. Gemeente Bergen heeft binnen Geestmerambacht geen stemrecht en geen financieel belang. We zijn geen risicodragers en alleen gebonden aan een vaste kleine jaarlijkse bijdrage van circa € 7.000,-.

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000		
Eigen vermogen 2014	6382	7.003
Vreemd vermogen 2014	2227	2.911
Resultaat over boekjaar	0	0
Begroot resultaat voor 2016	2835	
Bijdrage Bergen voor 2016	6,3	

7. Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHC)

Programma: 7. Middelen.

Openbaar belang

We hebben de wettelijk verplichte taak tot het beheer van het gemeentearchief.

Partijen

De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Vestigingsplaats: Alkmaar

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiger als lid in het algemeen bestuur is wethouder O. Rasch. Plaatsvervangend lid is wethouder J. Mesu. Er is 1 à 2 keer per jaar bestuurlijk overleg.

Financieel belang

De partijen staan garant voor het betalen van rente en aflossing van geldleningen en in rekening-courant opgenomen gelden voor zover terzake door andere overheidsorganen geen garantie is verstrekt. De partijen nemen aan de garantie deel in de verhouding tot de bijdragen als bedoeld in artikel 29 lid 2 van de gemeenschappelijke regeling.

Ontwikkelingen

Het RHCA heeft de afgelopen jaren de nadruk gelegd op regionalisering, samenwerking en digitalisering. De structurele samenwerking met partners als gemeenten, historische verenigingen, bibliotheken, erfgoedinstellingen en het onderwijs

werpen hun vruchten af. De verdere ontwikkeling van de publieksfunctie is een belangrijk speerpunt, hiermee wordt ingespeeld op de groeiende vraag van het publiek en de samenwerkingspartners.

Het Regionaal Archief zet zich in de komende jaren in op publieksparticipatie, zowel in het pand als via internet. Op deze manier ontwikkelt het RHCA zich als een 'historische werkplaats'. Het aantal strekkende meters archief neemt behoorlijk toe door de uitgestelde overbrenging van bouwvergunningen.

Door de veranderingen in het interbestuurlijk toezicht wordt de rol van de gemeentelijke archiefinspectie verzwaaard. Ook de digitale ontwikkelingen bij de gemeentelijke administratie vragen extra aandacht van de inspectie. Deze ontwikkelingen bij gemeenten hebben tot gevolg dat in de nabije toekomst het archief in digitale vorm wordt overgedragen. Om hierop voorbereid te zijn is het Regionaal Archief gestart met de voorbereidingen voor een e-depot. Dit zal de komende jaren veel aandacht vergen.

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	284	328
Vreemd vermogen	435	390
Resultaat over boekjaar	-27	-179
Begroot resultaat voor 2016	0	
Bijdrage Bergen voor 2016	105	

Privaatrechtelijke verbonden partijen

8. Gemeenschappelijk Orgaan Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB)

Programma: 2. Samenleving.

Openbaar belang

De ISOB coördineert en oefent de bevoegdheden van de gemeenteraad uit als bedoeld in artikel 48 Wet op het Primaire Onderwijs en als genoemd in de statuten van de stichting, met uitzondering van de opheffing van de school/scholen, de wijziging van de statuten of de ontbinding van de stichting of de terugvordering van de school/scholen. Deze laatste bevoegdheden blijven een bevoegdheid van de gemeenteraad. De ISOB-raad benoemt en houdt toezicht op de Raad van Toezicht van de ISOB. De rechten en plichten van de ISOB-raad staan beschreven in de ISOB-raad regeling en de statuten zoals vastgesteld door uw raad op 11 oktober 2011.

Partijen

Gemeenten Bergen, Castricum, Heiloo, Uitgeest en Alkmaar (voor wat betreft de scholen in Graft-De Rijp en Schermer).

Vestigingsplaats: Castricum

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiger van de gemeente in de ISOB-raad is wethouder J. Mesu. Plaatsvervangend lid is wethouder O. Rasch. Voorzitter van de ISOB-raad is onze wethouder J. Mesu. De ISOB-raad vergadert twee keer per jaar, in juni en in november.

Financieel belang

Bij ernstige structurele financiële problemen dienen de gezamenlijke gemeenten bij te dragen.

Door daling van het aantal leerlingen zijn de inkomsten van het rijk snel afgenomen. ISOB heeft daarom tekorten opgelopen. Vanwege de structurele tekorten zijn er nu bezuinigingen doorgevoerd en is de begrotingsdiscipline opgevoerd.

Financiële gegevens (voor 2014 voorlopige cijfers)

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	5.515	5.936
Vreemd vermogen	1.935	1.935
Resultaat over boekjaar	- 421	675

Wij doen geen jaarlijkse bijdrage aan deze stichting, de meerjarenbegroting is sluitend.

9. Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord (SOVON)

Programma: 2. Samenleving.

Openbaar belang

De SOVON houdt op basis van artikel 42b van de Wet op het voortgezet onderwijs openbare scholen voor voortgezet onderwijs in stand in Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard en Wieringermeer. In Bergen is dat de Berger Scholengemeenschap (BSG). Deze stichting heeft een college van bestuur en een raad van toezicht. De leden van de raad van toezicht bestaat uit 5 leden, die door de gemeenteraad van Alkmaar worden benoemd. Het college van bestuur is bevoegd de statuten te wijzigen, maar moet dit eerst voor goedkeuring voorleggen aan de raad van toezicht en vervolgens aan de gemeenteraad van Alkmaar. De raad van Alkmaar neemt pas het besluit tot goedkeuring van een statutenwijziging nadat hij zich ervan vergewist heeft dat geen van de andere raden van de betrokken gemeenten bezwaar hebben. Dit geldt ook voor het besluit tot ontbinding van de stichting.

Partijen

Gemeente Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard en Hollandsche Kroon (Wieringermeer).

Vestigingsplaats: Alkmaar

Bestuurlijk belang

Gemeente Alkmaar behartigt het bestuurlijke belang namens de betrokken gemeenten. Bij statutenwijzigingen en ontbinding van de stichting raadpleegt Alkmaar onze gemeenteraad.

Financieel belang

Bij ernstige structurele financiële problemen dienen de gezamenlijke gemeenten bij te dragen.

Ontwikkelingen

Het totaal aantal leerlingen op de scholen van de SOVON is een aantal jaren stabiel gebleven, maar is sinds 2012 gegroeid, ook bij de BSG.

Het jaar 2014 is goed afgesloten met een positief resultaat van ruim € 1 miljoen. Dit komt vooral door lagere lasten.

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	12.657	11.623
Vreemd vermogen	10.140	8.705
Resultaat over boekjaar	1.034	1.927

Wij doen geen jaarlijkse bijdrage aan deze stichting, de meerjarenbegroting is sluitend.

10. Gemeenschappelijke regeling Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

Programma: 5. Beheer Openbare Ruimte

Openbaar belang

De verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Wet Milieubeheer verkregen afvalstoffen.

Partijen

Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Schagen, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Hollands Kroon, Schermer, Uitgeest en Wormerland.

Vestigingsplaats: Alkmaar

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiger in het algemeen bestuur is wethouder P. van Huissteden. Als plaatsvervangend lid is wethouder R. Zeeman aangewezen. Er is 3 keer per jaar bestuurlijk overleg.

Financieel belang

De deelnemende gemeenten staan gezamenlijk garant voor de betaling van rente en aflossing van de door het lichaam gesloten leningen en opname van rekening-courant gelden, alsmede van de door anderen aangegane leningen die door het lichaam worden gegarandeerd, naar verhouding van het inwonertal op 1 januari, voorafgaande aan het jaar waarin voor de eerste maal rente en aflossing is verschuldigd.

De VVI is één van de 17 aandeelhouders van de NV Huisvuilcentrale (HVC) en heeft 529 aandelen A in bezit. Op basis van artikel 32 van de gemeenschappelijke regeling betekent dit voor de deelnemende gemeenten een garantieaandeel op basis

van het aantal inwoners. Jaarlijks wordt een garantstellingprovisie van 1% over de gegarandeerde leningen per 1 januari van het betreffende boekjaar uitgekeerd.

Ontwikkelingen

In Nederland is sprake van overcapaciteit op het gebied van afvalverbranding. De brandbare afvalstoffen zijn voor 45% afkomstig van aandeelhouders. Met de import van brandbaar restafval uit Engeland is de vulling van de verbrandingsovens zeker gesteld voor de periode tot en met 2017. In 2014 nam het aangeboden afval (aandeelhouders, derden) met 1,3% af. Het verwerkingstarief voor de aandeelhouders steeg met 3% naar € 92,70 per ton restafval en naar € 55,62 per ton groente-, fruit-, en tuinafval (GFT).

In de loop van 2014 werd door het ministerie van infrastructuur & milieu een 'belasting op brandbaar afval' aangekondigd á € 13,00 per ton restafval. De beleidsfocus op hergebruik van grondstoffen zal een gestage daling van brandbaar restafval in gang zetten. HVC profileert zich steeds nadrukkelijker op het terrein van duurzame energie. 'Energie uit afval' (warmte, elektriciteit) is niet meer de voornaamste bron van energieproductie en is uitgebreid met initiatieven voor duurzame energie uit zon, wind en geothermie. Afvalverwerking en duurzame energie zijn al lang niet meer standaard aan elkaar gekoppeld.

In de zomer van 2014 startte de bouw van het grootste Nederlandse offshore windpark 'Gemini' waarin HVC voor 10% participeert en waar Nederlandse groene windenergie wordt opgewekt voor 650.000 huishoudens. De aandeelhouders hebben

aangegeven in de toekomst uitsluitend te willen focussen op lokale initiatieven van en met aandeelhouders. In 2014 werd het lokaal duurzaam energiebedrijf DECRA actief, waarbij Alkmaar, Bergen, Castricum en Heerhugowaard samen met HVC de duurzame energieproductie willen aanjagen en behaalde winsten opnieuw willen herinvesteren in duurzame energieprojecten.

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	24	24
Vreemd vermogen	2.175	2.136
Resultaat over boekjaar	0	0
Begroot resultaat voor 2016	0	
Bijdrage Bergen voor 2016	0	

11. Overeenkomst financiële dienstverlening Bank Nederlandse Gemeenten NV (BNG Bank) te Den Haag

Programma 7. Middelen.

Openbaar belang

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG Bank bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Vestigingsplaats: Den Haag

Partijen

Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.

Bestuurlijk belang

Onze gemeente heeft zeggenschap in de BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die wij bezitten. De gemeente is vertegenwoordigd in de algemene vergadering voor aandeelhouders door wethouder R. Zeeman. Als plaatsvervangend lid is wethouder P. van Huissteden aangewezen.

Financieel belang

Van de aandelen BNG Bank is 50% in bezit van het rijk en 50% van gemeenten en provincies. We hebben 149.994 aandelen in bezit met een nominale waarde van € 2,50 per stuk.

Ontwikkelingen

Gedurende het begrotingsjaar 2014 hebben zich geen

veranderingen voorgedaan in het belang dat onze gemeente in de BNG Bank heeft.

De winst over 2014 (netto € 126 mln.) ten opzichte van 2013 (€ 283 mln.) is gedaald met € 157 mln.

Het streven de banken veiliger te maken leidt tot nieuwe wet-en regelgeving. De financiële gevolgen daarvan zijn een structurele stijging van de operationele lasten en het bijdragen aan heffingen zoals de bankbelasting en het Europese resolutiefonds.

Het renteresultaat over 2015 zal naar verwachting lager uitkomen dan over 2014. De aanhoudend lage marktrente veroorzaakt een dalende trend van de renteopbrengst uit de eigen middelen van de bank. Het resultaat zal voorlopig gevoelig blijven voor de politieke en economische ontwikkelingen binnen de Europese Unie.

Gezien de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de nettowinst 2015.

Financiële risico's

De netto winst van de BNG Bank is gedaald van € 283 mln. in 2013 naar € 126 mln. in 2014. Evenals 2014 wordt er in 2015 25% van de netto winst uitgekeerd als dividend. Dit betekent over 2014 een dividend uitkering in 2015 van € 85.500,- (Begroot € 200.000,-). Er is geen aanleiding om een financieel risico op te nemen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	3.582	3.430
Vreemd vermogen	149.923	127.721
Resultaat over boekjaar	126	283

Wij zijn aandeelhouder van de BNG Bank en ontvangen dividend.

12. N.V. Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord-Holland (GKNH)

Programma: 7. Middelen

Openbaar belang

De GKNH beheert de aandelen Nuon van de deelnemende gemeenten in het voormalig Gasbedrijf. Hiermee is de zeggenschap over het netwerkbedrijf gewaarborgd.

Vestigingsplaats: Amsterdam

Bestuurlijke belang

Wij zijn als mede-eigenaar van de GKNH vertegenwoordigd in de algemene vergadering van aandeelhouders door wethouder P. van Huissteden. Als plaatsvervangend lid is wethouder R. Zeeman aangewezen.

Financieel belang

Wij bezitten ruim 6% van de aandelen van de NV Houdstermaatschappij GKNH.

Ontwikkelingen

De Nederlandse energiebedrijven zijn gesplitst in een netwerkbedrijf en een productie en/of leveringsbedrijf. Het netwerkbedrijf blijft verantwoordelijk voor de publieke taak van het netwerk. Als gevolg van deze splitsing heeft de raad op 26 mei 2009 ingestemd met de verkoop van de aandelen Nuon productie en leveringsbedrijf. De laatste tranche daarvan vindt plaats in 2015. De N.V. GKNH blijft wel zeggenschap houden in het netwerkbedrijf (Liander).

Financiële risico's

Er is geen aanleiding om een financieel risico op te nemen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen	91.557	92.764
Vreemd vermogen	4.802	4.839
Resultaat over boekjaar	4.787	110.558

Wij zijn aandeelhouder van N.V. GKNH en ontvangen dividend.

13. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V.

Programma: 6. Economie, toerisme en cultuur.

Openbaar belang

Om NHN vitaal te houden zijn een evenwichtige bevolkingsopbouw, een gevarieerd woningaanbod, een goede voorzieningenstructuur, de nodige recreatieve mogelijkheden en een breed aanbod van werkgelegenheid nodig. Het ONHN draagt daar aan bij met concrete activiteiten die bijdragen tot meer activiteit, investeringen en uiteindelijk meer werkgelegenheid in Noord-Holland Noord.

Partijen

21 gemeenten uit de regio Noord-Holland Noord en de Provincie Noord-Holland. Per 1 januari 2015 is gemeente Bergen alleen nog aandeelhouder en betaalt zij geen financiële bijdrage meer. Er wordt gekeken op welke manier gemeente Uitgeest aansluit, zonder de samenwerkingsovereenkomst te herzien.

Vestigingsplaats: Alkmaar

Bestuurlijk belang

Onze gemeente is als mede-aandeelhouder van het ontwikkelingsbedrijf vertegenwoordigd in de algemene vergadering van aandeelhouders door wethouder O. Rasch. Daarnaast heeft de wethouder zitting in het REON: het Regionaal economisch overleg Noord-Holland Noord. Dit overleg stuurt op activiteiten van het ONHN door inbreng op en vaststellen van jaarplannen en het programmakader.

Financieel belang

51% van de aandelen is in bezit van de gemeenten van de regio Noord-Holland Noord en 49% in het bezit van de Provincie Noord-Holland. De aandelen zijn niet vrij verhandelbaar. Onze gemeente heeft 1.038 aandelen met een nominale waarde van € 1 per stuk. Per 1 januari 2017 wordt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgesteld.

Ontwikkelingen

De organisatie verricht werkzaamheden op basis van het door de aandeelhouders vastgestelde jaarplan. Aan de wens van de aandeelhouders om de resultaten tastbaarder te maken wordt tegemoet gekomen door een betere communicatie met de aandeelhouders, in de vorm van nieuwsbrieven en informatiebijeenkomsten. De organisatie is uitvoeringsgericht en de aandeelhouders sturen sterk op activiteiten van het ONHN door inbreng op en vaststellen van jaarplannen.

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen		
Vreemd vermogen		
Resultaat over boekjaar	Niet vastgesteld	Niet vastgesteld

Paragraaf F. Grondbeleid

Visie Grondbeleid

In april 2006 is de nota grondbeleid door de raad vastgesteld. Deze nota geeft de kaders en uitgangspunten voor het grondbeleid. De visie op het grondbeleid is dat het grondbeleid bijdraagt aan een gewenste ruimtelijke ontwikkeling waarmee een verantwoord woon- en werkklimaat kan worden behouden of versterkt.

Doel is dat de gemeente vanuit de regiefunctie de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen versterkt en het grondbeleid op een financieel transparante en op economisch verantwoorde wijze uitvoert.

Grondbeleid is geen doel op zich maar een instrument om gewenste ruimtelijke of maatschappelijke ontwikkeling te realiseren. Uitgangspunten zijn daarbij:

- De toedeling van schaarse grond aan beoogde functies vindt evenwichtig plaats;
- Bij nieuwbouwprojecten wordt ten minste 40 procent sociale woningbouw gerealiseerd;
- Een grondexploitatie is ten minste kostenneutraal.

De gemeente bepaalt per locatieontwikkeling zijn keuze voor actief of facilitair grondbeleid of voor een combinatie daarvan. Deze keuze is mede afhankelijk van de gemeentelijke grondpositie, van doelstellingen en ambities en van de risicoreserve.

Waarin is het gemeentelijk grondbeleid vastgelegd?

- *Kadernota Grondbeleid april 2006*
- *Beleidsnotitie snippergroen februari 2008*
- *Strandnota juni 2008*
- *Beleidsnotitie Jaarrond exploitatie van strandpaviljoens 2009*
- *Nota gronduitgifte en grondprijzen februari 2010*
- *Nota Vastgoed Portefeuille Management 2013*

Grondbeleid in de huidige begroting

Beheer Vastgoed

Het gemeentelijk vastgoed inclusief gronden wordt beheerd door team Vastgoed. Het gaat om circa 700 titels inzake (agrarische) gronden, ondergrond voor opstallen, snippergroen, het strand, maatschappelijk vastgoed waaronder enkele sportaccommodaties, overige gebouwen en woningen. Sinds 2014 wordt het beheer geautomatiseerd, niet kern vastgoed afgestoten en vindt onderhoud plaats op grond van de NEN 2767 normering.

Grondexploitaties behorend bij ruimtelijke projecten

In de huidige financiële administratie vormen projecten onderdeel van de exploitatie of ze zijn, zoals in het geval van Mooi Bergen, ondergebracht in een aparte door de raad vastgestelde gemeentelijke grondexploitatie.

De kosten (en opbrengsten) van projecten komen in het eerste geval direct ten laste of ten gunste van het financiële resultaat van het jaar waarin ze gerealiseerd worden.

Per jaar moet er dekking zijn voor de uitgaven. Nadeel van deze manier is dat minder inzichtelijk is welke kosten aan een project kunnen worden toegerekend.

Bij een aparte grondexploitatie wordt het financiële resultaat van een project direct in beeld gebracht. Gedurende de looptijd wordt het project blijvend geactualiseerd. Het treffen van een afboeking of een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van dit volledige verlies. Voor tussentijds winst nemen, geldt de afweging tussen het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel. Het voorzichtigheidsbeginsel leidt er toe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat.

De belangrijkste ontwikkelingen

- *Structuurvisie Mooi Bergen 2.0 vastgesteld door de raad op 29 januari 2015*
- *Raadsbesluit 12 mei 2015 dat er geen structuurvisie Schoorl Klopt' meer wordt gemaakt voor het bij dit project behorende plangebied*
- *Raadsbesluit 9 april 2015 om het plangebied voor de structuurvisie Dorp en Duin aan te passen en te beperken tot alleen Egmond ad Hoef*
- *Het Oude Hof*
- *Regionale woonvisie en Regionaal actie plan*
- *Recente ontwikkelingen vastgoedmarkt*
- *De Wet ruimtelijke ordening (incl. de Grondexploitatiewet)*
- *Nota Vastgoed Portefeuille Management 2013*
- *Regionale samenwerking*
- *De wet Markt en Overheid 2014*

Lopende vastgoedgerelateerde projecten

In de komende jaren wordt uitvoering gegeven aan enkele grotere ruimtelijke projecten en een heel aantal kleinere. Voor (delen van) deze projecten worden in diverse soorten overeenkomsten de gemaakte afspraken vastgelegd (intentieovereenkomst, samenwerkingsovereenkomst, planschadeovereenkomst,

huurovereenkomst en koopovereenkomst). Hieronder worden enkele projecten nader toegelicht.

- **Mooi Bergen**

Hiervoor is op 29 januari 2015 de structuurvisie Mooi Bergen 2.0 vastgesteld, waarin ook aandacht wordt besteed aan de wijze waarop deze moet worden gerealiseerd (uitvoerings-paragraaf). In Bergen centrum hebben wij enkele vastgoedposities: de brandweerkazerne, Plein 1, Plein 7 en vier van de zes appartementen in de Bakemaflat.

Door het gevestigde voorkeursrecht verwerft de gemeente er waarschijnlijk nog enkele.

Deze verwervingen zijn strategisch van aard en het is de intentie deze in een latere fase door te verkopen aan een ontwikkelaar. Het is niet de bedoeling zelf tot ontwikkeling over te gaan. Voor de verwerving is/wordt de marktwaarde betaald. Het risico bestaat dat er gezien de recente ontwikkelingen op de vastgoedmarkt of als de ontwikkelingen niet doorgaan met een (rente)verlies moeten worden verkocht.

- **Schoorl Klopt**

De gemeenteraad heeft op 12 mei 2015 besloten tot het opknippen van project Schoorl Klopt in een aantal aparte deelprojecten. Eén van deze projecten is dat een visie wordt gemaakt voor het aangekochte perceel van de voormalige Rabobank, Heereweg 56 met als doel deze kavel te verkopen.

- **Dorp en Duin**

De gemeenteraad heeft op 9 april 2015 besloten tot ontvlechting van het project Dorp en Duin. Dat betekent onder meer dat de ontwikkeling van het Watertorenterrein in Egmond aan Zee een eigen en dus losstaand project is. In dit gebied zijn een nieuwe sporthal en woningbouw in een landschappelijke setting beoogd. Ook worden de mogelijkheden voor CPO in dit kader onderzocht.

Het is de planning dat de raad in het eerste kwartaal van 2016 een besluit neemt over deze onderwerpen.

Ook de zoektocht naar een fusielocatie voor de drie Egmondse voetbalclubs is door dit raadsbesluit een apart en op zichzelf staand project geworden. Het is de planning dat de raad in het eerste kwartaal van 2016 hierover een principe besluit neemt.

- *Slotkwartier*

Herbestemming van het Slotkwartier is opgenomen in de door de raad vastgestelde Programmabegroting 2015-2018. In 2015 is Hoeve Overslot door de provincie Noord-Holland geselecteerd als herbestemmingproject binnen het Programma Herbestemming NH. In dit traject ondersteunt de Cultuurcompagnie partijen en initieert de dialoog tussen eigenaren, experts, creatieven en bewoners om te komen tot kansrijke nieuwe functies voor gebouwd erfgoed. Herbestemming van de gemeentelijke panden biedt een kans om het Slotkwartier een kwaliteitsimpuls te geven. In het Collegeprogramma is daarover opgenomen: Het Slotkwartier is van onschatbare historische waarde. Het is de wens van velen om de mogelijkheden van dit unieke erfgoed beter te benutten. Wij maken voor de omgeving van het Slotkwartier een ontwikkelingsplan. De werkzaamheden aan de fundamenteën zijn eind 2015 afgerond.

- *Boendermakerhof*

De eigenaar Kennemer Wonen heeft deze locatie herontwikkeld. Bij de herinrichting vond er een grondruil plaats. Hiervoor ontving de gemeente een koopsom. Er was in een enkel geval sprake van onrechtmatig in gebruik genomen gemeentegrond. Hier is een schikking getroffen.

- *De Laars, woningen Elkshove en Dr. Van Peltlaan*

De laatste transacties rondom de Dr. Van Peltlaan, De Laars en Elkshove zijn in 2015 afgerond.

- *Egmond aan Zee*

In Egmond aan Zee wacht een aantal locaties op herontwikkeling. Bij De Werf, Torensduin, het Watertorenterrein, de voormalige Trompschool, de voormalige bibliotheek, het voormalige VVV kantoor en de voormalige brandweerkazerne is gemeentelijk vastgoed betrokken.

- *Merici*

Bij het Ursulinen-terrein in Bergen wordt een ontwikkeling gerealiseerd op grond die al in bezit is van een projectontwikkelaar. In een exploitatieovereenkomst is vastgelegd dat de projectontwikkelaar de openbare ruimte inricht volgens onze voorschriften, om niet overdraagt en dat er sociale woningbouw wordt gerealiseerd. De gemeente ontvangt geen bedrag voor grond.

Het bestemmingsplan is vastgesteld en de verkoop van woningen is gaande. De eerste aanvragen voor een omgevingsvergunning liggen ter goedkeuring bij de gemeente.

- *Het Oude Hof*

De status van de huidige erfpacht/opstalovereenkomst met Stichting Blooming is onderzocht met het doel om binnen vastgestelde kaders nieuwe afspraken te maken over het toekomstig gebruik en de daarbij horende vergoeding. Over de uitgangspunten en de hoogte van de vergoeding is in principe overeenstemming bereikt. Een nieuwe overeenkomst kan naar verwachting eind 2015 gereed zijn.

Er is een projectgroep gestart met de vaste gebruikers en de provincie. Er wordt gezamenlijk gekeken hoe we binnen de door de provincie aan te geven kaders het toekomstig gebruik van het Hof vorm kunnen geven, waarbij tevens een einde wordt gemaakt aan de bestaande parkeerproblematiek en de renovatie en toekomstig beheer van het landgoed wordt veiliggesteld. In 2015 wordt duidelijkheid verwacht over de verschillende parkeeroplossingen. Wanneer die duidelijkheid er is kan worden gewerkt aan een nieuw

bestemmingsplan alsmede aan de eerdergenoemde nieuwe erfpachtovereenkomst met Stichting Blooming.

- *MAG complex*

De raad van state heeft het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan MAG op formele gronden vernietigd. De grondslag valt te repareren, daartoe heeft de provincie de lijst voor bedrijventerreinen aangepast. Dit biedt de grondslag om het bestemmingsplan opnieuw in procedure te brengen.

Als de ruimtelijke procedures zijn afgerond, vindt via een ABC constructie verkoop plaats van het magazijn complex van partij A: DLG, via partij B: de gemeente, naar partij C: de firma's Min en Tambach.

- *Gemeentehuis*

De vakcommissie Nieuw Gemeentehuis heeft in juni 2013 geadviseerd om geen nieuw gemeentehuis te realiseren, maar om bestaande gebouwen te gebruiken voor gemeentelijke huisvesting. In een motie is gevraagd om een voorstel voor de noodzakelijke ingrepen die op korte termijn aan het pand op de JL4 moeten worden gedaan voor een periode van 2-5 jaren op basis van het RI&E rapport. De raad is hierover in september 2013 geïnformeerd. De motie gaat tevens in op mogelijke ontwikkelingen die op langere termijn een effect op de huisvestingsbehoefte en de dienstverlening kunnen hebben:

1. Mogelijkheden tot samenwerking in de regio;
2. Het optimaal inrichten van de dienstverlening, met als uitgangspunt dichtbij & digitaal;

Het onderzoek naar 1 en 2 wordt meegenomen in het huisvestingsdeel van het bedrijfsvoeringplan voor de BUCH samenwerking.

3. Decentraal vergaderen in de drie kernen door de Raad en commissies.

Op 20 mei 2014 is in het presidium, op basis van een memo van de griffier over dit onderwerp, afgesproken de volgende werkwijze te hanteren:

- Op een centrale locatie de vergaderingen van de gemeenteraad en de raadscommissies houden. Een werkgroep, waarin raadsleden, griffier en ambtelijke ondersteuning deelnemen, onderzoekt de mogelijkheden.
- Decentrale bijeenkomsten in de dorpen op locatie houden, waarbij in incidentele gevallen voor een specifiek onderwerp, de start van de politieke meningvorming en besluitvorming in de raadscommissie ook op locatie gedaan kan worden.

- *De Marke*

De directie van De Marke heeft aangegeven de planontwikkeling zoals vastgelegd in het stedenbouwkundig plan niet te kunnen realiseren. De Marke verkeert in financiële moeilijkheden en heeft niet de middelen om het voorliggende plan te realiseren. De multifunctionele accommodatie is daarmee ook van de baan. De Marke beraamt zich op de mogelijkheden om het verzorgingshuis te vernieuwen en de aanleunwoningen te renoveren. Van een verkoop van gemeenteground is voorlopig geen sprake.

- *Snippergroen*

Elk kwartaal worden de aanbodverzoeken behandeld. Deze verzoeken worden getoetst aan de notitie snippergroen. Het betreft jaarlijks circa 20 verzoeken. In een aantal gevallen kan overgegaan worden tot verkoop.

- *Strand*

De verhuurprijzen voor horecapaviljoens zijn in 2012 herzien. De overeenkomsten met niet commerciële huurders (5 watersportverenigingen, 1 opslagvereniging een kanoclub) in 2013. De overeenkomsten met de twee kampeerverenigingen in Egmond aan Zee zijn in 2015 herzien. De komende jaren wordt gewerkt

conform een nieuwe, transparantere methodiek. In 2016 wordt de prijszonering geëvalueerd.

In 2016 wordt ook duidelijk of er overeenkomsten worden aangegaan voor de huur van een zandterras direct voor een horecapaviljoen.

- *Onrechtmatig in gebruik genomen gemeentegrond*

In 2012 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van onrechtmatig in gebruik genomen gemeentegrond. Er zijn circa 1000 gevallen geconstateerd.

Intentie was om de herinrichting van Plan Oost te gebruiken als pilot-project. Het college heeft in september 2014 echter besloten om in deze wijk de ingebruikname van gemeentegrond in stand te laten.

Bij het herinrichtingsplan voor de Kruidenbuurt bleek bij circa 60 woningen sprake te zijn van onrechtmatig in gebruik genomen gemeentegrond. Met vrijwel alle bewoners is een overeenstemming bereikt en een overeenkomst tot koop gesloten.

Daarnaast worden ad hoc dossiers opgepakt als in gebruik genomen gemeentegrond tot een acuut probleem leidt, bijvoorbeeld bij een herinrichtingsplan en bij een verzoek om toekenning van verjaring. Eind 2015 wordt tijdens een vastgoedsessie met de raad een beleidsvoorstel besproken. In 2016 volgt een raadsvoorstel hoe in de toekomst om te gaan met het vraagstuk onrechtmatig in gebruik genomen gemeentegrond.

- *Nota Vastgoed Portefeuille Management*

Eind 2013 heeft de raad de nota Vastgoed Portefeuille Management vastgesteld. Met het vaststellen van deze nota is besloten om het gemeentelijk vastgoed op basis van de vastgestelde NEN 2767 norm te onderhouden, het beheer te professionaliseren en te automatiseren, de raad tweejaarlijks uitgebreid over de portefeuille te informeren en de portefeuille te verkleinen door gebouwen en gronden die niet tot het kernvastgoed behoren, af te stoten.

- *Afstoten gemeentelijk vastgoed*

Een doorgaand proces is het afstoten van niet kernvastgoed zoals huurwoningen. Met het afstoten is in 2014 begonnen. Ook woningen in verhuurde staat zijn / worden actief afgestoten. Een aantal objecten kan nog niet worden afgestoten zolang de mogelijkheden voor herbestemmen niet duidelijk zijn.

- *Wet Markt en Overheid*

Per 1 juli 2014 moeten gemeenten en andere overheden handelen volgens de gedragsregels uit de Wet Markt en Overheid (hierna wet M en O). Met deze regels wordt oneigenlijke concurrentie door de overheid tegengegaan. De belangrijkste regel is dat een overheid wel economische activiteiten mag aanbieden, maar dan de integrale kostprijs in rekening moet brengen.

Op 9 april 2015 heeft de raad besloten om een aantal activiteiten aan te wijzen als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang.

- Verhuur/in gebruik geven van sportaccommodaties;
- Verhuur/in gebruik geven van maatschappelijk vastgoed;
- In gebruik geven van accommodaties aan de reddingsbrigades;
- In gebruik geven van anti-kraak vastgoed;
- Verhuur van kantoorruimte aan de politie.

Bij deze activiteiten wordt een gemeentelijke accommodatie beschikbaar gesteld voor een bedrag dat lager is dan de kostprijs. Met dit besluit heeft de gemeente Bergen zijn verhuuractiviteiten in overeenstemming gebracht met de gedragsregels uit de wet MenO.

- *Herontwikkeling leegstaand gemeentelijk vastgoed*

Van een aantal objecten wordt de mogelijkheid voor herbestemming onderzocht. Als deze duidelijk is, kan het vastgoed worden herontwikkeld of verkocht.

- *Cultureel tijdelijk leegstandbeheer*

Wij worden regelmatig benaderd met de vraag om goedkope huisvesting voor kunstenaars en andere culturele initiatiefnemers. Wij kennen - gelukkig - weinig (permanente) leegstand. De wetgever hanteert het principe dat er een integrale, en daarmee voor de culturele sector vaak een te hoge kostprijs gehanteerd moet worden. De raad kan hiervan echter gemotiveerd afwijken. Wij onderzoeken voor een aantal locaties de mogelijkheden voor ingebruikgeving aan kunstenaars.

- *Fusie BSV en Berdos*

Op 25 juni 2015 heeft de raad besloten een fusie tussen de voetbalclubs BSV Bergen en VV Berdos mogelijk te maken en hiervoor middelen ter beschikking te stellen. Uit het raadsbesluit

volgen een aantal afspraken die in 2015 en 2016 worden uitgevoerd.

Het onderzoek naar herontwikkeling van het achterblijvende BSV terrein start in 2016.

- *De Beeck*

De overeenkomst met de exploitant van het zwembad verloopt in april 2016. Eind 2015 / begin 2016 vindt er een aanbestedingstraject plaats voor de exploitatie van de gehele Beeck met uitzondering van het bestuurscentrum.

- *Regionale samenwerking*

De samenwerking met de gemeente Uitgeest, Castricum en Heiloo spits zich in eerste instantie toe op een vastgoedbeheersysteem en op het standaardiseren van het contract- en technisch beheer. Verder vindt er regelmatig overleg plaats.

Paragraaf G. Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid van de gemeentelijke heffingen voor 2016 tot en met 2019.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

- tarievenbeleid
- hoofdlijnen per belastingsoort
- kwijtscheldingsbeleid
- opbrengstoverzicht
- lokale lastendruk
- toeristenbelasting

1 Tarievenbeleid

In het coalitieakkoord 2014-2018 zijn criteria vastgesteld die van belang zijn voor de samenstelling van de concept begroting voor het volgend jaar.

1. Jaarlijks wordt bekeken of en op welke wijze een stijging van de tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing kan worden voorkomen. Hierbij geldt dat volledige kostendekkendheid zal worden nagestreefd, gelet op de directe relatie met de exploitatie-uitgaven;
2. Voor de onroerende zaakbelastingen (OZB) wordt eveneens jaarlijks bekeken of en op welke wijze een stijging van de opbrengst kan worden voorkomen.

Voor de overige belastingen, heffingen en leges geldt dat de opbrengsten jaarlijks worden verhoogd met een percentage. Voor de meerjarenbegroting 2016-2019 is daarom een verhoging van 2% gehanteerd.

Bij bovenvermelde uitgangspunten wordt uitgegaan van een verhoging van de opbrengst over het bestaande areaal aan belastbare feiten en de bij de afzonderlijke belastingen, rechten en retributies behorende heffingsgrondslagen. Toename en afname van het areaal en/of de heffingsgrondslagen kunnen leiden tot hogere of lagere opbrengsten ten opzichte van de berekende stijgingen.

Tot slot is het van belang te vermelden dat een 2% opbrengststijging over heffingen en leges in de praktijk kan leiden tot onwerkbaar tarieven van centen achter de komma. Op dit punt is er al een staande praktijk van afronding op 5 eurocenten, halve euro's en/of hele euro's afhankelijk van de belastingsoort.

Tarieven

De tarieven voor de belastingsoorten waarvan op dit moment onvoldoende duidelijkheid is over de omvang van het areaal worden in deze paragraaf niet genoemd. Alle belastingtarieven worden in december 2015 bij het vaststellen van de belastingverordeningen 2016 aan uw raad voorgelegd.

2 Hoofdlijnen per belastingsoort

2.1 Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerende zaakbelastingen betreffen een drietal belastingen, te weten;

- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van niet-woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor gebruikers van niet-woningen.

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De onroerende zaakbelastingen voor het eigendom van woningen en niet-woningen worden geheven van degene die op 1 januari van het belastingjaar in het Kadaster bekend staat als de zakelijk gerechtigde van de onroerende zaak. De onroerende zaakbelasting voor het gebruik van niet-woningen wordt geheven van de degene die op 1 januari van het belastingjaar de gebruiker van de onroerende zaak is.

De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaak. De belasting wordt geheven als percentage van deze waarde. De waarde van de onroerende zaken wordt vastgesteld onder het regime van de Wet WOZ.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

De kerncijfers voor de bepaling van de te verwachten opbrengst van de onroerende zaakbelastingen betreffen het aantal woningen, het aantal niet-woningen, de totaalwaarde van de woningen, de totaalwaarde van de niet-woningen en het percentage van de leegstand van niet-woningen op 1 januari van het belastingjaar.

Opbrengsten

Zoals omschreven wordt jaarlijks bepaald in hoeverre een stijging van de opbrengst kan worden voorkomen. Gebleken is dat de begroting onvoldoende ruimte biedt om de opbrengst niet te verhogen. Om deze reden worden de opbrengsten 2016 verhoogd met het verwachte inflatie percentage van 1,2% voor 2016 zoals in juni gepubliceerd door het Centraal Planbureau (CPB). In 2015 heeft een uitbreiding van het areaal geresulteerd in een structureel gevolg voor de opbrengsten. Een dergelijke uitbreiding wordt in 2016 niet verwacht. Rekeninghoudend met een nagenoeg gelijkblijvend areaal, een gelijkblijvende waarde voor de komende jaren, een uitgangspunt van 1,2% stijging van de opbrengsten in 2016 en een gemiddeld inflatiepercentage van 2% voor de

opvolgende jaren, worden de begrote opbrengsten voor 2016 tot en met 2019 als volgt geraamd:

	2016	2017	2018	2019
Gebruikers niet-woningen	1.092.000	1.114.000	1.136.000	1.159.000
Eigenaren niet-woningen	1.292.000	1.318.000	1.344.000	1.371.000
Eigenaren woningen	5.936.000	6.055.000	6.176.000	6.300.000
Totaal opbrengst OZB	8.320.000	8.487.000	8.656.000	8.830.000

2.2 Afvalstoffenheffing

Bij de berekening van de afvalstoffenheffing is volledige kostendekking het uitgangspunt. Tot de kosten behoort, naast de directe kosten voor het inzamelen en verwerken van de afvalstoffen, ook een aandeel in de kosten van:

- Straatreiniging: 30% aandeel
- Strandreiniging: 30% aandeel van de schoonmaakkosten
- BTW

Bij hantering van het uitgangspunt van een volledige kostendekking bepalen de geraamde kosten het tarief voor het komende jaar. Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan werkelijke kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer werkelijke kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

De afvalstoffenheffing kent, buiten de tarieven voor extra containers, een tweetal tarieven, te weten een tarief voor:

- meerpersoonshuishoudens en
- voor alleenwonenden/2^e woningen/vakantiewoningen.

Dit laatste tarief bedraagt 75% van het eerstgenoemde.

Belastingplichtig is de gebruiker van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor huishoudelijke afvalstoffen.

Kerncijfers

In de berekening van de opbrengst in relatie tot de kostendekkendheid wordt uitgegaan van 5.101 éénpersoons- en 8.877 meerpersoonshuishoudens. In deze aantallen wordt de komende jaren geen groei verwacht.

Opbrengsten

Rekeninghoudend met een nagenoeg gelijkblijvend areaal zoals genoemd bij de kerncijfers, een positief blijvende voorziening worden de opbrengsten voor 2016 tot en met 2019 als volgt geraamd:

	2016	2017	2018	2019
Afvalstoffenheffing	4.471.000	4.567.000	4.709.000	4.851.000

Tarieven

Om de hierboven geraamde opbrengsten te realiseren worden de tarieven als volgt voorgesteld:

	2016	2017	2018	2019
Éénpersoonshuishouden	257	263	271	279
Meerpersoonshuishouden	343	350	361	372

2.3 Rioolheffing

Het uitgangspunt bij de heffing van de rioolheffing is maximale kostendekkendheid. De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een object van waaruit direct of indirect water wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering. De heffingsgrondslag voor de rioolheffing heeft een relatie met het afgevoerde water dat vanuit het object wordt afgevoerd.

Er is een gedifferentieerd tarievenstelsel dat opgebouwd is uit eenheden per 500 m³ waterverbruik. Veruit de meeste woningen vallen onder de eerste eenheid: het basistarief.

Gelijk aan de afvalstoffenheffing is ook bij de rioolheffing volledige dekking van de geraamde kosten die de gemeente maakt het principiële uitgangspunt. De werkelijke verschillen worden gestort in, of onttrokken aan de egalisatievoorziening.

De kerncijfers voor de bepaling van de hoogte van de inkomsten uit de rioolheffing zijn:

- het aantal percelen voor het basis tarief (0 tot en met 500 m³ waterafvoer)
- het aantal percelen vallend onder grootverbruik (gestaffeld boven de 500 m³ afgevoerd water), gedifferentieerd naar de tariefstaffel.

Kerncijfers

In de berekening van de opbrengst in relatie tot de kostendekkendheid wordt uitgegaan van 17.333 eenheden. In dit aantal zijn de grootverbruiktarieven teruggerekend naar het basistarief. In dit aantal wordt de komende jaren geen groei verwacht. Vanaf 2014 zijn in de berekening van de heffing veegkosten (30%) en baggerkosten (50%) opgenomen. Uit het in voorbereiding zijnde GRP 2016-2020 volgen vooralsnog geen wijzigingen ten aanzien van de kerncijfers.

Opbrengsten

Rekeninghoudend met een gelijkblijvend areaal zoals genoemd bij de kerncijfers en een positief blijvende voorziening worden de opbrengsten voor 2016 tot en met 2019 als volgt geraamd:

	2016	2017	2018	2019
Rioolheffing	5.749.000	6.152.000	6.244.000	6.338.000

Tarieven

Conform het coalitieakkoord wordt jaarlijks bepaald in hoeverre een stijging van het tarief kan worden voorkomen. Gebleken is dat de

begroting onvoldoende ruimte biedt om het tarief gelijk te houden. Om de hierboven geraamde opbrengsten te realiseren wordt het basistarief als volgt voorgesteld:

	2016	2017	2018	2019
Rioolheffing	332	355	360	366

2.4 Kwijtscheldingsbeleid

Voor de afvalstoffen- en rioolheffing bestaat de mogelijkheid om een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. In Bergen wordt uitgegaan van de meest ruime, zogenaamde 100% norm. Dit houdt in, dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de landelijk geldende bijstandsnorm ligt.

Kwijtschelding wordt zoveel mogelijk automatisch verleend. Dit gebeurt middels een automatische koppeling met landelijke inkomens- en vermogensgegevens door het Inlichtingenbureau met belastingplichtigen die hiervoor toestemming hebben gegeven.

Bij het behandelen van verzoeken om kwijtschelding wordt verder samengewerkt met het Hoogheemraadschap. Deze samenwerking houdt in, dat de beslissingen op verzoeken in principe worden overgenomen en informatie wordt uitgewisseld.

Kerncijfers

Sinds de start van de belastingsamenwerking met Cocensus wordt actiever gestuurd op de mogelijkheden voor kwijtschelding. Dit zorgt voor een stijging van het aantal toegekende kwijtscheldingen. Om deze reden worden deze uitgaven verhoogd. Naast de toegekende gehele kwijtschelding bestaat er een grote variatie in gedeeltelijk toegekende verzoeken waarbij een percentage van de aanslag wordt kwijtgescholden. Om deze reden wordt niet uitgegaan van het totale aantal toekenningen maar een teruggerekend aantal volledige toekenningen. Voorafgaand aan

deze aanpassing werd uitgegaan van 340 volledige toekenningen. Uitgaande van het resultaat voor 2014 en de prognose voor 2015 wordt nu uitgegaan van 410 toegekende gehele kwijtscheldingsverzoeken. Voor de komende jaren verwachten we dat dit zo blijft.

Uitgaven

Rekeninghoudend met een gelijkblijvend aantal toekenningen zoals genoemd bij de kerncijfers worden de uitgaven voor 2016 tot en met 2019 als volgt geraamd:

	2016	2017	2018	2019
Kwijtschelding	244.000	249.000	254.000	259.000

2.5 Hondenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De belasting wordt geheven van houders van één of meer honden. Er zijn twee tarieven: een tarief per hond en een tarief voor kennels.

Kerncijfers

Voor de bepaling van de te verwachten opbrengst van de hondenbelastingen zijn de kerncijfers over het aantal honden, en het aantal kennels bepalend.

In de samenwerking met Cocensus is een jaarlijks controlebeleid ingevoerd met ingang van 2014. Hierover is duidelijk gecommuniceerd via de media. Dit zal invloed hebben op een blijvende aangiftebereidheid van de inwoners en heeft er voor gezorgd dat het areaal van de geregistreerde honden op peil is.

Tarieven

Bij een opbrengstverhoging van 2% en een gelijkblijvend areaal stijgt het tarief met 2%.

	2016	2017	2018	2019
Per hond	82,70	84,35	86,05	87,75
Kennels	712,25	726,50	741,05	755,85

De tarieven zijn afgerond op 5 eurocent.

Opbrengsten

Op grond van bovenvermelde tarieven en van 2 % opbrengststijging per jaar worden de begrote opbrengsten voor 2016 tot en met 2019 als volgt geraamd:

	2016	2017	2018	2019
Hondenbelasting	177.400	180.900	184.500	188.200

2.6 Forensenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De forensenbelasting wordt geheven van personen die niet in Bergen wonen, maar hier wel gedurende meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning beschikbaar houden. De heffingsgrondslag voor de forensenbelasting is een percentage van de WOZ-waarde.

De forensenbelasting wordt in de regel na afloop van het belastingjaar geheven. Dit omdat pas na afloop van het belastingjaar kan worden bepaald of er sprake is van een belastingplicht.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

Het areaal voor deze belasting bestaat uit het aantal (tweede) woningen dat voldoet aan de criteria van de forensenbelasting en de verwachte totaalwaarde van deze woningen op 1 januari van het belastingjaar.

Als gevolg van een wijziging jurisprudentie is het areaal in 2015 aanzienlijk afgenomen. Dit heeft een structureel nadeel tot gevolg

gehad van € 900.000,- zoals vastgesteld in de tussentijdse rapportage 2015 / perspectiefnota 2016-2019.

Opbrengsten

Rekeninghoudend met de verlaging van het areaal zoals vermeld onder de kerncijfers en een uitgangspunt van 2% stijging van de opbrengsten van het resterende areaal in 2016 en de opvolgende jaren worden de begrote opbrengsten voor 2016 tot en met 2019 als volgt geraamd:

	2016	2017	2018	2019
Forensenbelasting	796.000	830.000	865.000	900.000

2.7 Toeristenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De toeristenbelasting wordt geheven voor het tegen betaling overnachten in de gemeente door personen die geen inwoner van Bergen zijn. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot nachtverblijf biedt. De aanslagoplegging voor de toeristenbelasting vindt, op grond van het heffingsstelsel, na afloop van het belastingjaar plaats, op basis van de ingediende aangiften.

Kerncijfers en areaal

In de uitvoering van de toeristenbelasting wordt doorlopend gecontroleerd op de juistheid en volledigheid van de gevoerde verblijfsadministraties door de aanbieders van verblijf, alsmede op de volledigheid van het areaal (het aantal aanbieders van verblijf). Naast het aantal overnachtingen kent de toeristenbelasting ook forfaitaire tarieven voor vaste jaarplaatsen en seizoenplaatsen. Sinds een aantal jaren is het aanbieden van verblijf via internet aanzienlijk toegenomen. Dit heeft aanleiding gegeven om een onderzoek uit te voeren naar mogelijk ontbrekend areaal.

Bij de berekening van de opbrengsten in de programmabegroting wordt uitgegaan van het gemiddelde aantal overnachtingen van de

3 voorgaande afgesloten belastingjaren. Tot en met belastingjaar was dit gebaseerd op de jaren 2010 t/m 2012 en gemiddeld 1.259.000. Inmiddels is belastingjaar 2013 afgesloten zodat het gemiddelde gebaseerd kan worden op de jaren 2011 t/m 2013. Dit gemiddelde is 1.273.000. Als gevolg van het in 2015 uitgevoerde areaalonderzoek wordt daarbij een structurele verhoging van het aantal verwacht van 29.000. Uitgaande van deze aantallen wordt vanaf 2015 uitgegaan van gemiddeld 1.302.000 overnachtingen.

Op initiatief van de raad is de opbrengst per 2016 structureel verhoogd met € 125.000,-. Deze verhoging was gebaseerd op de verwachte toename van het areaal als gevolg van verscherpte controle en handhaving. Het recente onderzoek naar ontbrekend areaal toont aan dat deze verwachting te hoog is geweest omdat hier uit maximaal € 50.000,- kan worden verwacht. Het hierdoor ontstane tekort wordt grotendeels gedekt uit de stijging van het gemiddeld aantal overnachtingen in het bestaande areaal.

Tarief

Aan uw raad wordt net als voorgaande jaren een apart besluit voorgelegd om de verordening en daarmee het tarief toeristenbelasting 2016 vast te stellen. Uitgaande van de het verhoogde gemiddelde aantal overnachtingen wordt voorgesteld het tarief te verhogen van € 1,75 naar € 1,80 (+2% afgerond).

Opbrengsten

Rekeninghoudend met het bovengenoemde en het uitgangspunt van een stijging van 2% van de opbrengst in de opvolgende jaren worden de begrote opbrengsten voor 2016 tot en met 2019 als volgt geraamd:

	2016	2017	2018	2019
Toeristenbelasting	2.344.000	2.391.000	2.439.000	2.488.000

2.8 Precariobelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De precariobelasting wordt geheven van degenen die voorwerpen hebben die zich op, onder of boven openbare gemeentegrond bevinden. De precariobelasting bestaat uit permanente belastbare feiten (bijvoorbeeld terrassen en uithangborden) en incidentele belastbare feiten (bijvoorbeeld een tijdelijke bouwcontainer). De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening precariobelasting. In de regel worden de aanslagen voor de permanente belastbare feiten na afloop van het belastingjaar opgelegd. Dit aangezien pas na afloop van het belastingjaar de omvang van de belastingplicht bekend is.

Kerncijfers en areaal

Door periodieke controles in het veld wordt de actualiteit van de bestandsgegevens voor de precariobelasting op peil gehouden. Daarnaast leiden vergunningaanvragen tot inzicht in belastbare feiten. Het areaal voor de precariobelasting van de permanente belastbare feiten is redelijk stabiel.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 2% stijging van de opbrengsten in 2016-2019 worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

	2016	2017	2018	2019
Precariobelasting	131.700	134.500	137.300	140.200

2.9 Parkeerbelastingen

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Bij de parkeerbelastingen onderscheiden we drie soorten belastingen:

1. *Parkeergelden*
2. *Parkeernaheffingsaanslagen (parkeerboetes)*
3. *Rechten parkeervergunningen*

1. Parkeergelden

Voor voertuigen die op bepaalde dagen en tijden geparkeerd worden, op daartoe aangewezen openbare parkeerplaatsen, is de eigenaar van het voertuig parkeergeld verschuldigd. Het doel van de belasting is het reguleren van parkeergedrag en verkeersstromen.

2. Naheffingsaanslagen

Als er geen of onvoldoende parkeergeld is betaald worden naheffingsaanslagen opgelegd. Wij hanteren het door het rijk vastgestelde maximumtarief.

3. Rechten parkeervergunningen

Naast het parkeergeld en de naheffingsaanslagen zijn de parkeervergunningen een inkomstenbron vanuit de parkeerbelasting.

Kerncijfers en areaal

In de opbrengsten van de parkeergelden wordt een daling gesignaleerd. De jaarlijkse actualisatie van het hier aan verbonden gemiddelde aantal parkeeruren laat een daling bijna 70.000 uren zien en zorgt voor een structureel nadeel van € 127.000,-. Deze daling wordt veroorzaakt door de invoering van de dagkaart en het belparkeren.

Voor Schoorl klopt! worden nieuwe plannen ontwikkeld. Er wordt niet verwacht dat in het nieuwe plan ook een parkeergarage komt.

Hierdoor vervallen de minder inkomsten zoals eerder opgenomen vanaf 2017. Bij de toekomstige planontwikkeling Schoorl klopt! zal opnieuw rekening moeten worden gehouden met gevolgen voor de opbrengsten indien hierdoor gemeentelijke parkeerplaatsen komen te vervallen.

Tarieven

Aan uw raad wordt net als voorgaande jaren een apart besluit voorgelegd om de verordening en daarmee de tarieven parkeerbelasting 2016 vast te stellen. Uitgaande van een verhoging van 2% van de opbrengst en een gelijkblijvend aantal parkeeruren wordt een stijging van het parkeermeter tarief van € 1,90 naar € 1,95 voorgesteld(+2% afgerond).

Opbrengsten

Uitgaande van het bovenstaande, gelijkblijvende parkeerduur, vergunningen en 2% verhoging van de opbrengst in de opvolgende jaren worden de begrote opbrengsten voor 2016 tot en met 2019 als volgt geraamd:

	2016	2017	2018	2019
Parkeerbelasting (parkeergeld)	3.366.000	3.452.000	3.538.000	3.625.000
Naheffingsaanslag	200.000	200.000	200.000	200.000
Parkeervergunningen	504.000	498.000	498.000	498.000

2.10 Marktgelden

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Voor het innemen van een standplaats op de markten in Egmond en Bergen wordt marktgeld geheven. De berekening van de hoogte van het marktgeld wordt gedaan naar strekkende meters van de kraam.

Kerncijfers en areaal

Het heffingsareaal wordt bepaald door het aantal strekkende meters kramen dat op de markt wordt geplaatst. Normaliter is er voor de markt in Egmond maximaal 97 m1, en praktisch 80 m1, beschikbaar. Voor de markt in Bergen is er maximaal 169 m1 en praktisch 150 m1 beschikbaar.

Opbrengsten

Bij een gelijkblijvend areaal en 2% stijging van de opbrengsten per begrotingsjaar zien de opbrengsten er als volgt uit:

Verwachte opbrengst	2016	2017	2018	2019
Marktgeld	17.730	18.080	18.440	18.810

2.11 Lijkbezorgingsrechten

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De lijkbezorgingrechten worden geheven voor ondermeer het begraven van personen en voor het onderhoud van de begraafplaatsen. De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten staan opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingrechten.

Kerncijfers en areaal

De kerncijfers voor de lijkbezorgingrechten bestaan hoofdzakelijk uit het aantal meerjarige rechten op graven en dergelijke, het aantal begravingen en bijzettingen per jaar en het aantal onderhoudsrechten op graven en dergelijke.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 2% stijging van de opbrengsten in 2016-2019 worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

	2016	2017	2018	2019
lijkbezorgingrechten	437.000	446.000	455.000	464.000

Tarieven

Bij de tariefstelling voor de afzonderlijke lijkbezorgingrechten geldt dat deze uit praktische overwegingen op 5 eurocent worden afgerond, waarbij over het geheel genomen de 2% opbrengststijging wordt bewerkstelligd.

2.12 Leges

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Leges kunnen worden geheven voor van gemeentewege verleende diensten. De diverse diensten waarvoor leges zijn verschuldigd zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de legesverordening.

Kostendekkendheid en transparantie

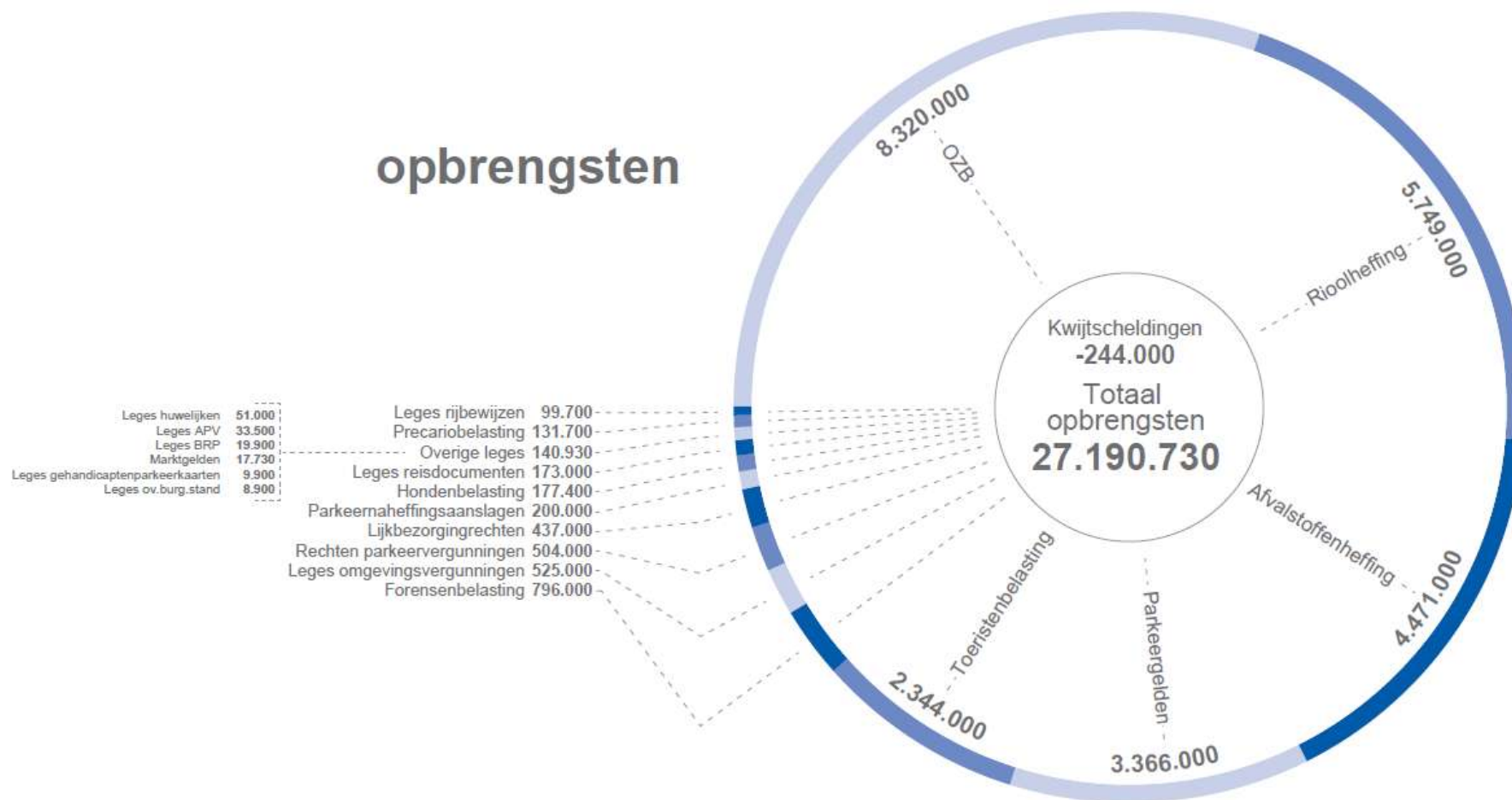
In 2012 heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de kostendekkendheid en transparantie van de legesverordening. Dit heeft geleid tot een door uw raad vaststellen van een geheel herziene legesverordening met onderbouwde tarieventabel.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 2% stijging van de opbrengsten in 2016-2019 worden de begrote opbrengsten, behoudens wettelijk gemaximeerde tarieven, geraamd zoals weergegeven in het opbrengstenoverzicht.

3. Opbrengstenoverzicht 2016

In onderstaande tabel worden de werkelijke opbrengsten 2014, en de begrote opbrengsten 2015-2019 getoond.

<i>prod.nr</i>	<i>Progr</i>	<i>Belastingsoort</i>	<i>Rekening 2014</i>	<i>Begroting 2015</i>	<i>Begroting 2016</i>	<i>Begroting 2017</i>	<i>Begroting 2018</i>	<i>Begroting 2019</i>
6.004.01	3	Leges huwelijken	50.600	50.000	51.000	52.000	53.000	54.100
6.004.02	3	Leges ov.burg.stand	9.100	8.700	8.900	9.100	9.300	9.500
6.004.03	3	Leges rijbewijzen	72.000	76.800	99.700	135.000	91.100	91.100
6.004.04	3	Leges reisdocumenten	160.000	144.000	173.000	175.000	156.000	44.000
6.004.05	3	Leges BRP	19.000	19.500	19.900	20.300	20.700	21.100
6.004.06	3	Leges APV	33.000	41.500	33.500	34.000	34.600	35.300
6.004.07	3	Leges gehandicaptenparkeerkaarten	7.600	9.700	9.900	10.100	10.300	10.500
6.614.03	7	Kwijtscheldingen	-221.000	-210.000	-244.000	-249.000	-254.000	-259.000
6.215.01	4	Parkeergelden	3.353.000	3.403.000	3.366.000	3.452.000	3.538.000	3.625.000
6.215.02	4	Parkeernaheffingsaanslagen	308.000	230.000	200.000	200.000	200.000	200.000
6.215.02	4	Rechten parkeervergunningen	491.000	480.000	504.000	489.000	498.000	498.000
6.311.01	6	Marktgelden	16.100	17.380	17.730	18.080	18.440	18.810
6.732.01	5	lijkbezorgingrechten	439.000	428.000	437.000	446.000	455.000	464.000
6.725.01	5	Afvalstoffenheffing	4.254.000	4.304.000	4.461.000	4.567.000	4.709.000	4.851.000
6.726.01	5	Rioolheffing	5.391.000	5.389.000	5.749.000	6.152.000	6.244.000	6.338.000
6.823.01	3	Leges omgevingsvergunningen	359.000	525.000	525.000	525.000	525.000	525.000
6.931.01 en 02	7	OZB	8.100.000	8.222.000	8.320.000	8.487.000	8.656.000	8.830.000
6.935.01	7	Forensenbelasting	1.291.000	763.000	796.000	830.000	865.000	900.000
6.936.01	7	Toeristenbelasting	1.830.000	2.279.000	2.344.000	2.391.000	2.439.000	2.488.000
6.937.01	7	Hondenbelasting	154.000	173.900	177.400	180.900	184.500	188.200
6.939.01	7	Precariobelasting	38.300	141.200	131.700	134.500	137.300	140.200
Totaal generaal			26.154.700	26.495.680	27.180.730	28.058.980	28.590.240	29.072.810

4. Lokale lastendruk

Onder lokale lastendruk wordt verstaan het totaal aan woonlasten van de drie voornaamste gemeentelijke heffingen voor particuliere huishoudens, te weten de Onroerende Zaakbelastingen (OZB), de Afvalstoffenheffing en de Rioolheffing.

OZB

Om de gemiddelde woonlastenstijging (of daling) op OZB te berekenen zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- Een gelijkblijvende WOZ waarde
- Een nagenoeg gelijkblijvend areaal
- Stijging opbrengsten OZB met 1,2% zorgt voor stijging van gemiddelde aanslag OZB met 1,2% het indicatieve tarief voor 2016 wordt dan 0,115%
- een gemiddelde woningwaarde voor de OZB van € 302.000,-.

De gemiddelde OZB woonlast voor 2016 komt op € 348,-. In 2016 is de stijging van de woonlasten OZB 1,2% ten opzichte van 2015.

De woonlasten OZB is alleen van toepassing op huiseigenaren.

Afvalstoffen en rioolheffing

Om de gemiddelde woonlastenstijging op afvalstoffenheffing en rioolheffing te berekenen zijn de volgende uitgangspunten gekozen:

- De afvalstoffenheffing 2016 bedraagt voor een meerpersoonshuishouden € 343,-
- De rioolheffing 2015 bedraagt € 332,-

De totale woonlast op afvalstoffen- en rioolheffing komt daarmee op € 675,-. In 2015 was dit € 646,-. In 2016 is de stijging van deze woonlasten 4,5% ten opzichte van 2015.

Deze woonlastenstijging is van toepassing op huurders en woningeigenaren.

Totale woonlastenstijging huiseigenaren

Omdat op huiseigenaren ook de heffing van OZB van toepassing is wordt de totale woonlastenstijging van huiseigenaren apart berekend.

Uit bovengenoemde uitgangspunten voor de tarieven OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing; alsmede een gemiddelde woningwaarde van € 302.000,- komen de totale gemiddelde woonlasten voor huiseigenaren in 2016 op € 1.023,-. In 2015 was dit € 990,-. In 2016 is de stijging van de totale woonlasten voor eigenaren 3,3% ten opzichte van 2015.

Op basis van deze uitgangspunten kan een vergelijk met de gemiddelde lastendruk met het voorgaande jaar worden gemaakt, en kan onze gemeente tevens worden vergeleken met buurgemeenten (Coelo atlas van lokale lasten).

Prognose woonlastenstijging over de jaren 2016-2019

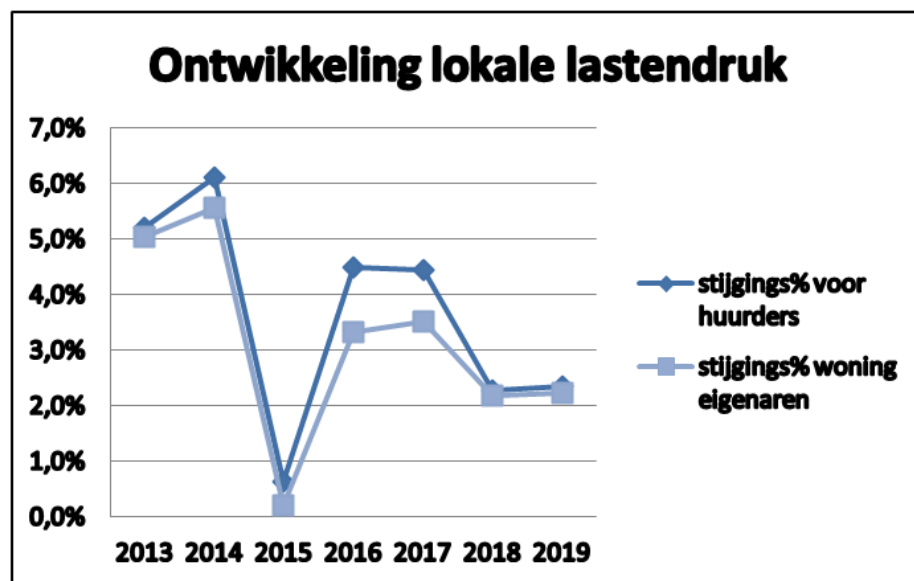
Hieronder volgt een tabel waarin een prognose wordt gegeven voor de woonlastenstijgingen tot en met 2019. Hierbij zijn als uitgangspunt gebruikt:

- Een gelijkblijvende WOZ waarde in 2016;
- Een jaarlijkse WOZ waardestijging van 1% vanaf 2017;
- Een nagenoeg gelijkblijvend areaal;
- Een jaarlijkse stijging van de opbrengsten OZB vanaf 2017 met het gemiddelde inflatiecijfer van 2%;
- een gemiddelde woningwaarde voor de OZB van € 302.000,- in 2016;
- De tarieven voor rioolheffing van de begroting 2016;
- De tarieven voor afvalstoffenheffing van de begroting 2016.

Onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de lokale lastendruk in tabel en grafiekvorm

Belasting- jaar	Tarief afval- stoffen- heffing	Tarief riool- heffing	Totale woonlast voor huurders	Lasten- stijging voor huurders	Stijgings- % voor huurders	Gemid- delde Woning- waarde	Lokale last OZB	Totale woonlast woning- eigenaren	Lasten- stijging woning- eigenaren	Stijgings-% voor woning- eigenaren
Kolom1	Kolom2	Kolom3	Kolom4	Kolom5	Kolom6	Kolom7	Kolom8	Kolom9	Kolom10	Kolom11
2013	310	295	605	30	5,2%	335.000	331	936	45	5,1%
2014	332	310	642	37	6,1%	305.000	346	988	52	5,6%
2015	336	310	646	4	0,6%	302.000	344	990	2	0,2%
2016	343	332	675	29	4,5%	302.000	348	1.023	33	3,3%
2017	350	355	705	30	4,4%	305.000	354	1.059	36	3,5%
2018	361	360	721	16	2,3%	308.000	361	1.082	23	2,2%
2019	372	366	738	17	2,4%	314.000	368	1.106	24	2,2%

5. Toeristenbelasting, inkomsten en kosten

De achterliggende gedachte van toeristenbelasting is dat ook niet-inwoners gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen terwijl de verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds hiermee geen rekening houdt. De toeristenbelasting is geen bestemmingsheffing, ofwel de opbrengst is niet bedoeld om toeristische voorzieningen in stand te houden, maar vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. Het belastbare feit is het verblijf houden binnen de gemeente door niet-inwoners. Dagtoerisme valt niet onder de toeristenbelasting.

Toerisme: welke uitgaven worden er gedaan?

Vanuit het beginsel 'de gebruiker betaalt' is het niet onredelijk dat ook vanuit de toerist een bijdrage wordt gevraagd aan het in stand houden van de openbare voorzieningen. In deze paragraaf worden de kosten die een relatie hebben met het toerisme globaal beschreven.

Direct en indirecte uitgaven aan toerisme

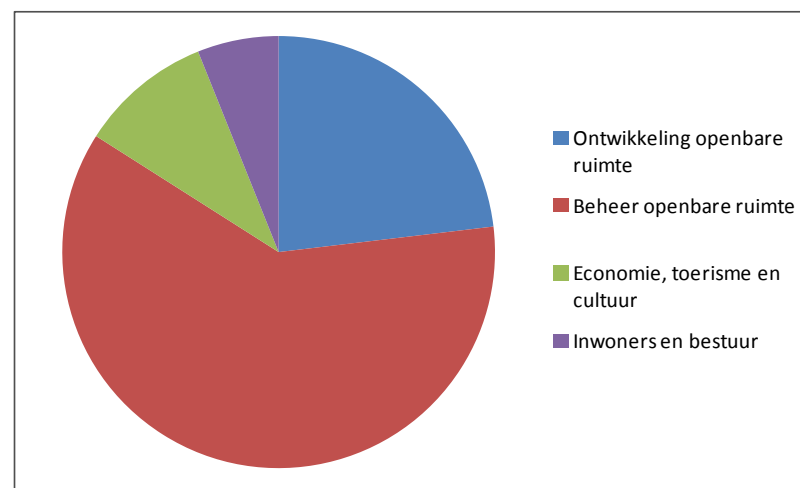
Binnen de gemeentelijke budgetten zijn kosten opgenomen die een directe of indirecte relatie hebben met toerisme. Deze uitgaven bevinden zich grofweg in de programma's: Inwoners en bestuur, Ontwikkeling openbare ruimte, Beheer openbare ruimte en Economie, toerisme en cultuur.

Bij kosten met een directe relatie kan gedacht worden aan uitgaven voor musea, kunst en openluchtrecreatie waaronder strand en reddingsbrigade. Ook de minder directe uitgaven in de openbare ruimte en publieke voorzieningen staan ten dienste van de toerist. Ook zij maken hier immers gebruik van. In de genoemde kosten bestaat een grote verscheidenheid in de mate waarin een relatie tot toerisme bestaat. Om deze reden is het schier onmogelijk om een directe link te leggen tussen al deze kosten en de inkomsten uit de toeristenbelasting. Om toch een verband te kunnen leggen tussen de uitgaven en inkomsten wordt uitgegaan van een percentage van

de totale genoemde kosten welke kunnen worden toegerekend aan toerisme.

Door het aantal overnachtingen tengevolge van toeristische vakanties af te zetten tegen het aantal overnachtingen door de inwoners van Bergen kan uit worden gegaan van een percentage van circa 10%. Een toerekening van 10% van de genoemde kosten aan de toerist zou, wanneer hiervan uitgegaan wordt, redelijk zijn.

De totale kosten van uitgaven met een relatie tot toerisme uit de genoemde programma's bedragen circa € 25,5 miljoen. Uitgaande van een toerekening van 10% van de kosten aan de toerist en de jaarlijkse opbrengst toeristenbelasting worden in onderstaand overzicht de verhoudingen weergegeven.

Paragraaf H. Decentralisaties

Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 hebben we als gemeente een groot aantal nieuwe taken gekregen (transitie). Hiermee zijn we het eerste aanspreekpunt voor onze inwoners voor het brede sociale domein. De nieuwe taken op het sociale domein zijn overgeheveld en er vindt een verschuiving plaats van transitie (overdracht van taken) naar transformatie (nieuwe werkwijze).

Transformeren kan de gemeente niet alleen. De decentralisaties vragen om een nieuw samenspel tussen gemeenten, vitale en kwetsbare inwoners en aanbieders. Ook vraagt dit om een andere werkwijze binnen de gemeente. Daarbij gaat het om de dienstverlening aan onze inwoner, en om een kanteling in onze eigen werkwijze. Beleidsontwikkeling en uitvoering vinden plaats samen met onze partners en inwoners. Het is de uitdaging om werkelijk aan te sluiten bij de lokale vraagstukken en initiatieven vanuit de inwoners te stimuleren.

1 Integrale toegang

In 2016 zijn de bedrijfsvoering en beleidsuitvoering (grotendeels) ingebed in de gemeentelijke organisatie. De doorontwikkeling van de inkoop en de sociale teams zal langer doorlopen. De dienstverlening (wat merkt de klant) in het sociale domein binnen BUCH is op elkaar afgestemd. In ons handelen laten we ons leiden door te redeneren van buiten (klantbehoefte) naar binnen (hoe regelen we het). Onze eigen werkwijze sluit aan bij de transformatie opgave (inwoner als startpunt en actief betrekken van inwoners en ketenpartners).

In 2016 dragen sociale teams aantoonbaar bij aan het versterken van de sociale cohesie in de wijken/kernen. Hierbij hanteren we het uitgangspunt dat alleen inwoners met elkaar de sociale cohesie kunnen versterken en dat professionals (waaronder de gemeente)

voorwaarden kunnen creëren die inwoners de mogelijkheid bieden om sociale cohesie te versterken (door initiatieven de ruimte te bieden, bijv. door een ontmoetingsruimte beschikbaar te stellen) en eventueel mensen met elkaar verbinden. De sociale teams zetten in op lichtere vormen van ondersteuning in de buurt.

De samenwerking met zorgaanbieders en de ketenpartners (netwerkstructuur) is vormgegeven vanuit het principe één huishouden, één plan, één regisseur.

Onze inwoners zoeken het antwoord op hun vraag zelf op internet (click). Als een inwoner er digitaal niet uitkomt, kan telefonisch of per mail hulp worden gevraagd (call). Als dit niet volstaat is een afspraak mogelijk (contact), bijvoorbeeld via een keukentafel gesprek, inloop sociaal team of het gemeentehuis.

2 Samenwerking BUCH gemeenten

Het is een gegeven dat onze vier zelfstandige 'BUCH winkels Sociaal Domein' inmiddels zijn geopend, en ook dat er de komende tijd nog flink doorgebouwd wordt. Zowel als het gaat om de inrichting, de uitstraling, de logistiek, het personeel als in het productassortiment is nog veel werk aan de winkel.

Per 1 januari 2017 gaan de vier gemeenten fuseren tot één (ambtelijke) organisatie met een aantal filialen/loketten/steunpunten. De klant (inwoner) kan dan nog steeds dichtbij aankloppen met zijn/haar zorgvraag.

3 Samenwerking Regio Alkmaar

Regionaal is besloten de inkoop van Jeugd en nieuwe Wmo taken gezamenlijk uit te voeren. Er zijn regionale mijlpalen voor de transformatie van de Jeugdhulp en de nieuwe Wmo benoemd. Voor de aansturing is er een regionaal bestuurlijk inkoopteam ingericht en de ambtelijke sturing op de decentralisaties vindt plaats via het Directieteam Regio Alkmaar. Onder dit directieteam functioneren drie projecten:

- Inkoop en contractmanagement Jeugd en nieuwe taken Wmo
- Transformatie Jeugd
- Transformatie Wmo

Transformatie participatie: is nog onderwerp van gesprek op bestuurlijk niveau binnen de regio Alkmaar.

Voor het inkoop en contractmanagement wordt een regionale netwerkorganisatie opgezet, die de inkoop en het contractbeheer gaan vormgeven en uitvoeren. De BUCH levert capaciteit aan deze netwerkorganisatie.

4 Facilitering Rijk

In de meicirculaire 2015 hebben we aangegeven welke middelen we in 2016 krijgen om aan de taken binnen het sociale domein uit te voeren. Duidelijk is dat de decentralisaties gepaard gaan en gerealiseerd moeten worden binnen een bezuinigingstaak die per decentralisatie verschillend is. Wij hanteren daarbij het uitgangspunt dat we het met de door het rijk beschikbaar gestelde middelen gaan doen (kostenneutraal).

Omdat de huidige situatie, wanneer we niets doen, onbetaalbaar dreigt te worden gaan we verder onderzoeken welke algemene voorzieningen geoptimaliseerd of nieuw ontwikkeld kunnen worden om de korting op de decentralisaties op te vangen. Dit onderzoek pakken we kerngericht aan. De verwachting hierbij is dat, door te

investeren in collectieve en algemene voorzieningen, de toeloop naar de (duurdere) individuele voorzieningen wordt ingeperkt.

5 Middelen

In programma 2 Samenleving onder het kopje 'Wat gaat het programma kosten' zijn de daarvoor benodigde middelen opgenomen.

Bijlage 1. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016
A. Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is									
OZB gebruikers		948	948		1.079	1.079		1.092	1.092
OZB eigenaren		7.152	7.152		7.143	7.143		7.228	7.228
Forensenbelasting		1.291	1.291		-187	-187		796	796
Toeristenbelasting		1.830	1.830		2.178	2.178		2.344	2.344
Hondenbelasting		154	154		174	174		177	177
Reclame									
Precario		38	38		141	141		132	132
Totaal A		11.414	11.414		10.528	10.528		11.769	11.769
B. algemene uitkeringen									
Algemene uitkering gemeentefonds		24.532	24.532		20.925	20.925		22.034	22.034
Uitkering deelfonds sociaal domein					8.104	8.104		9.249	9.249
Totaal B		24.532	24.532		29.029	29.029		31.284	31.284
C. dividend									
Dividenden/beleggingen	40	498	458	25	4.041	4.016	18	300	282
Totaal C	40	498	458	25	4.041	4.016	18	300	282
D. saldo van de financieringsfunctie									
Rente eigen financieringsmiddelen									
Totaal D									
E. overige algemene dekkingsmiddelen									
Algemene lasten									
Kosten geldleningen en uitzettingen < 1jaar	23		-23	26		-26	23		-23
Overig financieel concernbeleid (excl. Onvoorzien)	324	172	-152		90	90	15	90	75
Uitvoering wet woz	587		-587	605		-605	602		-602
Lasten heffing gem. belastingen	445	81	-364	274	75	-200	245	75	-170
Kwijtscheldingen	221		-221	210		-210	260		-260
Totaal E	1.600	253	-1.348	1.115	165	-950	1.145	165	-980
Totaal A t/m E (Algemene Dekkingsmiddelen)	1.640	36.697	35.057	1.140	43.763	42.623	1.162	43.518	42.355

Bijlage 2. Overzicht financiële vermogenspositie

Investerings:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde Begin 2016	Inves- teringen 2016	Bijdr. van derden 2016	Afschr. & afloss. 2016	Boekwaarde Eind 2016
Materiële vaste activa naar economisch nut					
Gronden en terreinen	888			10	877
Woonruimten	2				2
Bedrijfsgebouwen	22.464	955		1.341	22.077
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.612			197	2.415
Vervoermiddelen	774	120		146	748
Machines apparaten en installaties	1.035	151		232	954
Overige materiële vaste activa	3.154	284		624	2.814
Totaal	30.928	1.510		2.550	29.888
Economisch nut, dekking door heffing					
Gronden en terreinen					
Woonruimten					
Bedrijfsgebouwen	73			7	65
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	48.205	2.703		1.147	49.761
Vervoermiddelen		265			265
Machines apparaten en installaties	73			24	48
Overige materiële vaste activa	60			4	55
Totaal	48.410	2.968		1.183	50.195

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde Begin 2016	Inves- teringen 2016	Bijdr. van derden 2016	Afschr. & afloss. 2016	Boekwaarde Eind 2016
Materiële vaste activa naar maatschappelijk nut					
Gronden en terreinen					
Woonruimten					
Bedrijfsgebouwen	38			4	34
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	16.005	4.699	489	737	19.477
Vervoermiddelen					
Machines apparaten en installaties	53	38		3	89
Overige materiële vaste activa	385			33	351
Totaal	16.480	4.737	489	777	19.950
Financiële vaste activa					
Leningen u/g woningcorporaties	7.748			2.585	5.163
Leningen u/g overige	2.910			42	2.868
Hypotheken ambtenaren	5.391			11	5.380
Deelnemingen en effecten	504				504
Langlopende vorderingen	816				816
Bijdragen aan activa in eigendom van derden					
Totaal	17.370			2.638	14.733
Immateriële vaste activa					
Kosten afsluiten geldleningen/saldo (dis)agio					
Kosten onderzoek en ontwikkeling	109			25	84
Totaal Immateriële vaste activa	109			25	84
Totaal	113.298	9.215	489	7.173	114.850

De financiering:

Langlopende schulden (bedragen x € 1.000)	Saldo per 1 januari 2016	Op te nemen 2016	Aflossingen 2016	Saldo per 31 december 2016
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen:				
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	584		17	567
binnenlandse banken en overige financiële instellingen	88.468	9.100	9.065	88.503
binnenlandse bedrijven overige binnenlandse sectoren buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren				
Subtotaal onderhandse leningen	89.052	9.100	9.082	89.070
Door derden belegde gelden Waarborgsommen				
Totaal	89.052	9.100	9.082	89.070

Reserves en voorzieningen

De staat van reserves en voorzieningen is opgenomen als bijlage 7.

Bijlage 3. Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten	Progr	2016		2017		2018		2019	
De bedragen zijn afgerond op € 1.000	Nr	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Exploitatie									
Extra kosten rechtshulp	1	60.000							
Schikkingsvoorstel Trabaco BV	1								
Website Responsive maken (www.bergen-nh.nl)	1	10.000							
Website aanpassen voor de Cookiewet, de wet op de privacy en overheidswebrichtlijnen v2.	1	19.000							
Belastingloket laten voldoen aan de huisstijl van de gemeente.	1	5.000							
Regionale Samenwerking *)	1	105.000							
Digitalisering burgerlijke stand	3	20.000							
Projectplan Oude Hof	4	25.000							
Plankosten projecten	4	90.000							
Strategisch vastgoed	4		14.000						
Verkoop onroerend goed *)	4		20.000		20.000		20.000		20.000
Herplant omgewaaide bomen zomerstorm 2015	5	19.000							
Opstellen economische en toeristische visie	6	30.000							
Plaatsen hoog uitzichtbalkon Camperduin	6	25.000	19.000						
Opstellen toeristische visie	6	20.000							
Digitalisering en marketing *)	6	5.000							
Aanschaf elektrische dienstauto	7	15.000							
TOTAAL INCIDENTEEL EXPLOITATIE		448.000	53.000	0	20.000	0	20.000	0	20.000

Incidentele baten en lasten	Progr	2016		2017		2018		2019	
De bedragen zijn afgerond op € 1.000	Nr	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Reserves									
Toevoeging verkoop vast goed aan algemene reserve	4	20.000		20.000		20.000		20.000	
Digitalisering en marketing	6		5.000						
Uitnamen 2015 en 2016 reserve aanloopkosten BUCH	7		162.000						
Toevoegen weerstandsvermogen aan algemene reserve	7	6.200.000	6.200.000						
Uitname algemene reserve transitiekosten BUCH	7								
TOTAAL INCIDENTEEL MUTATIES RESERVES		6.220.000	6.367.000	20.000	0	20.000	0	20.000	0
TOTAAL INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		6.668.000	6.420.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000

Opmerkingen

*) In de exploitatie opgenomen lasten en baten waar stortingen of onttrekkingen tegenover staan zie het kopje reserves

Bijlage 4. Wijzigingen in investeringsplan 2015 - 2019

act. nr.	Omschrijving	Pr	mutatie kap.lst. 2015	mutatie kap.lst. 2016	mutatie kap.lst. 2017	mutatie kap.lst. 2018	mutatie kap.lst. 2019	uitg. 2015	ink. 2015	uitg. 2016	ink. 2016	uitg. 2017	ink. 2017	uitg. 2018	ink. 2018	uitg. 2019	ink. 2019	Nieuwe investering?	Motivatie
2827	Molenweidjtje 2 De Beeck 2019 (5 jr)	2	0	0	0	0	310									16.355		Ja, vervanging	Investerings groot onderhoud De Beeck 2019.
2828	Molenweidjtje 2 De Beeck 2019 (20 jr)	2	0	0	0	0	352									18.561		Ja, vervanging	Investerings groot onderhoud De Beeck 2019.
	Subtotaal programma 2		0	0	0	0	662									34.916			
2595	Bgn - Trambaan/Van Reenenpark e.o.	5	-1.083	-642	0	0	0	-40.000		40.000								Nee	In verband met het beschermde dorpsgezicht wordt hier een breder inspraaktraject doorlopen dan eerder was voorzien. Hierdoor is er vertraging ontstaan en wordt er € 40.000,- doorgeschoven naar 2016.
2684	Aag - Afkoppelen Aagtdorp	5	-2.708	-6.270	-5.837	-5.725	-5.613	-100.000		20.000								Nee	De locaties van de oorzaak van de overbelasting van het riool zijn nog niet bekend. Het krediet wordt verlaagd van € 120.000,- naar € 40.000,-, waarvan € 20.000,- wordt doorgeschoven naar 2016.
2690	EaZ - Reconstructie Julianastraat	5	-1.219	-3.346	-3.283	-3.220	-3.157	-45.000										Nee	Op dit moment zijn er geen werkzaamheden noodzakelijk in de Julianastraat. € 45.000,- aframen.
2692	EaZ - Berging en infiltratievoorz Boulev. en NW	5	-2.582	-2.848	-2.793	-2.738	-2.684	-39.037										Nee	Na actualisatie van het meerjaren investeringsprogramma civiel technische werken zijn er andere projecten die een hogere prioriteit hebben. € 39.037,- aframen.
2693	EaZ - Noord oost	5	-623	-3.168	-3.502	-3.435	-3.368	-23.000		-25.000								Nee	Dit krediet wordt deels afgeraamd omdat er meer prioriteit is bij het project Bgn - Bergen Noord 3.
2696	Ebi - Plan Mooy - Egmond Binnen	5	-1.490	-882	0	0	0	-55.000		55.000								Nee	De voorbereiding is uitgelopen. Er wordt € 55.000,- doorgeschoven naar 2016.

act. nr.	Omschrijving	Pr	mutatie kap.lst. 2015	mutatie kap.lst. 2016	mutatie kap.lst. 2017	mutatie kap.lst. 2018	mutatie kap.lst. 2019	uitg. 2015	ink. 2015	uitg. 2016	ink. 2016	uitg. 2017	ink. 2017	uitg. 2018	ink. 2018	uitg. 2019	ink. 2019	Nieuwe investering?	Motivat
2708	BaZ - wegreconstructie-programma	5	-4.063	-11.154	-10.944	-10.734	-10.524	-150.000										Nee	Na actualisatie van het meerjarenonvesteringsprogramma civiel technische werken zijn er andere projecten die een hogere prioriteit hebben. € 150.000,- doorschuiven naar 2016.
2795	BaZ - wegreconstructie-programma	5	0	2.844	11.154	10.944	10.734			150.000								Nee	Zie regel hiervoor.
2709	Sch - Plan Oost (2015)	5	-13.542	-37.179	-36.479	-35.779	-35.079	-500.000										Nee	De voorbereiding is met drie maanden uitgelopen. Hierdoor vindt de aanbesteding in het derde kwartaal van 2015 plaats. De uitvoering kan pas starten in het vierde kwartaal. Er wordt een deel van de uitvoering doorgeschoven naar 2016: € 150.000.
2749	Sch - Plan Oost	5	0	2.844	11.154	10.944	10.734			150.000								Nee	Zie regel hiervoor.
2710	Bgn - Kruidenbuurt (2015)	5	8.938	24.539	24.077	23.615	23.153	330.000										Nee	Het werk loopt voor op de planning. Er wordt € 330.000,- van 2016 naar 2015 gehaald.
2753	Bgn - Kruidenbuurt (2016)	5	0	-6.256	-24.538	-24.076	-23.614			-330.000								Nee	Zie regel hiervoor.
2742	Bgn - Herinrichting en afkoppeling Molenstraat	5	-1.679	-4.610	-4.523	-4.437	-4.350	-62.000										Nee	Uit onderzoek is gebleken dat er geen noodzaak was voor een hemelwaterafvoer. Hierdoor is er geen herinrichting noodzakelijk. Het krediet wordt afgeraamd met € 62.000,-.
2743	Sch - Herinrichting Schoorl centrum Noord	5	1.354	3.718	3.648	3.578	3.508	50.000										Nee	De grond- en hemelwaterafvoer problemen in Bregtdorp zijn ingrijpende dan verwacht. Het gevolg is dat er meer bovengrondse maatregelen nodig zijn. Het krediet is verhoogd met € 50.000,-.
2744	Bgn - Bergen Noord 3	5	1.896	6.386	6.246	4.925	4.827	70.000										Nee	Uit onderzoek is gebleken dat er meer grondwatermaatregelen nodig zijn dan voorzien. Het gevolg is dat er meer herinrichtingsmaatregelen nodig zijn. Er wordt € 70.000,- in 2015 en € 109.000,- in 2016 bijgeraamd.
2830	Bgn - Bergen Noord 3 (2016)	5	0	6.357	7.952	7.800	7.647			109.000								Nee	Zie regel hiervoor.

act. nr.	Omschrijving	Pr	mutatie kap.lst. 2015	mutatie kap.lst. 2016	mutatie kap.lst. 2017	mutatie kap.lst. 2018	mutatie kap.lst. 2019	uitg. 2015	ink. 2015	uitg. 2016	ink. 2016	uitg. 2017	ink. 2017	uitg. 2018	ink. 2018	uitg. 2019	ink. 2019	Nieuwe investering?	Motivatie
2769	EaH-Reconstructie Egmonderstraatweg	5	-15.438	-32.759	840	840	840	-570.000		570.000								Nee	Door de zachte winter van 2014 was het niet noodzakelijk om de reconstructie in 2015 uit te voeren. Krediet wordt doorgeschoven naar 2016.
2770	Reconstructie Luilaantje	5	1.083	2.974	2.918	2.862	2.806	40.000										Nee	De eerste raming was te laag ingeschat. Naar verwachting is er € 40.000,- extra nodig in 2015.
2786	Sch-afwatering/herinr kruising Schoorlsezeeweg	5	-2.979	-7.668	210	210	210	-110.000		110.000								Nee	Op verzoek van het bezoekerscentrum staatsbosbeheer is de planning aangepast. € 110.000,- doorschuiven naar 2016.
2522	Rioolinvestering 2015 60 jr	5	-4.360	-10.672	-10.537	-10.403	-10.269	-161.000										Nee	De voorbereiding van Plan Oost is met drie maanden uitgelopen. Hierdoor vindt de aanbesteding in het derde kwartaal van 2015 plaats. De uitvoering kan pas starten in het vierde kwartaal. Hierdoor schuift er voor drie rioleringskredieten € 161.000 plus € 10.000,- plus € 17.000,- door. Totaal € 186.000,-.
2773	Rioolinvesteringen 2015 15 jr	5	-460	-1.958	-1.901	-1.845	-1.788	-17.000										Nee	Zie motivatie actief 2522
2774	Rioolinvesteringen 2015 45 jr	5	-271	-229	0	0	0	-10.000		10.000								Nee	Zie motivatie actief 2522
2598	Rioolinvestering 2016 60 jr	5	0	3.052	8.275	8.181	8.087			161.000								Nee	Zie motivatie actief 2522
2780	Rioolinvestering 2016 (15 jaar)	5	0	322	1.711	1.671	1.631			17.000								Nee	Zie motivatie actief 2522
2594	Bgn - Afkoppelen Bergen Centrum	5	0	-2.916	-3.648	-3.578	-3.508			-50.000								Nee	We ramen € 50.000,- af doordat er meer maatregelen nodig zijn bij het project Bgn - Bergen Noord 3.
2695	EaZ - Noorderstraat/centrum gebied	5	-782	-1.138	-1.431	-1.403	-1.375			-20.000								Nee	Het project wordt in 2015 afgerond. Hierdoor ramen we € 20.000,- af in 2016.
2754	EaZ - overige	5	0	-1.138	-4.462	-4.378	-4.294			-60.000								Nee	Na actualisatie van het meerjareninvesteringsprogramma civiel technische werken zijn er andere projecten die een hogere prioriteit hebben. € 60.000,- aframen in 2016.

act. nr.	Omschrijving	Pr	mutatie kap.lst. 2015	mutatie kap.lst. 2016	mutatie kap.lst. 2017	mutatie kap.lst. 2018	mutatie kap.lst. 2019	uitg. 2015	ink. 2015	uitg. 2016	ink. 2016	uitg. 2017	ink. 2017	uitg. 2018	ink. 2018	uitg. 2019	ink. 2019	Nieuwe investering?	Motivat
2755	alg - Hemelwater afvoer	5	0	-948	-3.718	-3.648	-3.578			-50.000								Nee	We ramen € 50.000,- af doordat er meer maatregelen nodig zijn bij het project Bgn - Bergen Noord 3.
2831	Sch - Fietspad Dennenlaantje tussen Voorweg en Molenweg	5	271	2.625	9.667	9.485	9.303	10.000		120.000								Ja, vervanging	Dit is een half verhard fietspad. Er zijn veel klachten over de kwaliteit van het fietspad. Investering is noodzakelijk om het fietspad te asfalteren.
2832	EaZ - Herinrichting Westeinde en Boulevard	5	5.417	14.872	14.592	14.312	14.032	200.000										Ja, vervanging	Het wegdek is zeer slecht en de verkeers technische inrichting sluit niet bij de omgeving. Er is voor 2015 € 200.000,- nodig en voor 2016 ook € 200.000,-
2833	EaZ - Herinrichting Westeinde en Boulevard 2016	5	0	3.792	14.872	14.592	14.312			200.000								Ja, vervanging	Zie regel hiervoor.
	Subtotaal programma 5		-34.320	-61.456	-282	-1.440	-1.376	-1.182.037		1.177.000		0		0		0			
2557	Verv. Snippermachine /takkenbreker	7	0	-227	-1.207	-1.179	-1.151	-12.000		-12.000								Nee	Door een verandering van werkwijze is een kleinere en voordeligere machine functioneel genoeg om de werkzaamheden uit te voeren.
	Subtotaal programma 7		0	-227	-1.207	-1.179	-1.151	-12.000		-12.000		0		0		0			
	Totaal mutatie kapitaallasten		-34.320	-61.683	-1.489	-2.619	-1.865	-1.194.037		1.165.000		0		0		34.916			

Bijlage 5. Investeringsplan 2016 - 2019

Nr.	Pr	Omschrijving investering	Jaar	Nut	AT
2621	1	VRB Strandpost Bergen aan Zee	2016	E	15
2597	1	Renoveren Romneyloods SRB	2016	E	15
2602	2	De Beeck afschrijving 20 jaar 2016	2016	E	20
2601	2	De Beeck afschrijving 10 jaar 2016	2016	E	10
2376	2	Planning De Beeck 2013, afschrijvingstermijn 10 jr	2016	E	10
2457	2	De Beeck afschrijving 20 jaar 2015	2016	E	20
2600	2	De Beeck afschrijving 5 jaar 2016	2016	E	5
2456	2	De Beeck afschrijving 10 jaar 2015	2016	E	10
2468	2	De Beeck afschrijving 20 jaar 2014	2016	E	20
2379	2	Planning De Beeck 2014, afschrijvingstermijn 10 jr	2016	E	10
2749	5	Sch - Plan Oost	2016	M	25
2753	5	Bgn - Kruidenbuurt (2016)	2016	M	25
2769	5	EaH-Reconstructie Egmonderstraatweg	2016	M	25
2307	5	Herinrichten Heereweg	2016	M	25
2752	5	Bgn - Oranjebuurt (2016)	2016	M	25
2795	5	BaZ - wegreconstructieprogramma	2016	M	25
2833	5	EaZ - Herinrichting Westeinde en Boulevard 2016	2016	M	25
2696	5	Ebi - Plan Mooy - Egmond Binnen	2016	M	25
2786	5	Sch-afwatering/herinr kruising Schoorlsezeeweg	2016	M	25
2800	5	EaH - Centrum Egmonderstraat en Herenweg	2016	M	25

Nr.	Pr	Omschrijving investering	Jaar	Nut	AT
2831	5	Sch - Fietspad Dennenlaantje	2016	M	25
2830	5	Bgn - Bergen Noord 3 (2016)	2016	M	25
2825	5	Versterken verblijfsfunctie rotonde	2016	M	10
2788	5	EaZ-Emmastraat	2016	M	25
2595	5	Bgn - Trambaan/Van Reenenpark e.o.	2016	M	25
2824	5	Aanleg fietspad (rest. deel) langs Hargerstrandweg	2016	M	25
2757	5	Incidenteel nog te plannen	2016	M	25
2693	5	EaZ - Noord oost	2016	M	25
2572	5	Uitzichtpunt op het hoge duin met wandelpad	2016	M	10
2826	5	Wandelpad Hargerstrandweg	2016	M	25
2684	5	Aag - Afkoppelen Aagtdorp	2016	M	25
2756	5	Project bepaling	2016	M	25
2644	5	Vervanging speeltoestellen 2016	2016	M	10
2562	5	Verv. John Deere zitmaaier	2016	E	8
2563	5	Verv. John Deere zitmaaier	2016	E	8
2561	5	Verv. grote zoutstrooier	2016	E	10
2559	5	Verv. grote sneeuwplough	2016	E	15
2558	5	Verv. kleine sneeuwplough	2016	E	15
2598	5	Rioolinvestering 2016 60 jr	2016	H	60
2781	5	Rioolmaterieel	2016	H	10
2780	5	Rioolinvestering 2016 (15 jaar)	2016	H	15
2774	5	Rioolinvesteringen 2015 45 jr	2016	H	45
2766	7	geïntegreerde Midoffice-suite 2016	2016	E	5
2576	7	Software investeringen 2016	2016	E	5
2582	7	Vervangen plotters	2016	E	5
2581	7	Vervangen opslagsysteem servers 2016	2016	E	5
2580	7	Vervangen werkplekapparatuur 2016	2016	E	5

Nr.	Pr	Omschrijving investering	Jaar	Nut	AT
2578	7	Vervangen actieve componenten	2016	E	5
2762	7	Digikoppeling, Digimelding en Digilevering 2016	2016	E	5
2811	7	Vervangen mobiele telefoons en tablets 2016	2016	E	3
2653	7	4 elektrische dienstauto's algemeen gebruik	2016	E	7
2557	7	Verv. snippermachine/takkenbreker	2016	E	15
2556	7	Verv. Skoda fabia combi	2016	E	10
2560	7	Verv. bladveger amazone	2016	E	10
2629	1	ERB verv EGM149 rubberboot, trailer en motor	2017	E	8
2630	1	ERB vervanging EGM139 rubberboot trailer en motor	2017	E	8
2631	1	SRB vervanging SRB3 rubberboot trailer en motor	2017	E	8
2603	1	Waterscooter SRB	2017	E	7
2626	1	ERB Vervanging waterscooter en strandtrailer	2017	E	7
2635	2	Molenweidtje 2 De Beeck 2017 (20 jr)	2017	E	20
2634	2	Molenweidtje 2 De Beeck 2017 (10 jr)	2017	E	10
2633	2	Molenweidtje 2 De Beeck 2017 (5 jr)	2017	E	5
2790	5	Sch-plan Oost	2017	M	25
2791	5	Bgn - Bergen Noord 3	2017	M	25
2798	5	Ebi - Ruygenkroft	2017	M	25
2793	5	Bgn - Oranjestraat (2017)	2017	M	25
2797	5	EaH - Centrum Egmonderstraat en Herenweg	2017	M	25
2794	5	Bgn - Kruidenbuurt (2017)	2017	M	25
2796	5	BaZ - wegreconstructieprogramma	2017	M	25
2789	5	alg - Incidenteel nog te plannen	2017	M	25

Programmabegroting 2016 – 2019, v1, raad 29 oktober 2015

Nr.	Pr	Omschrijving investering	Jaar	Nut	AT
2751	5	Bgn - Molenweidtje	2017	M	25
2787	5	alg - Projectbepaling	2017	M	25
2792	5	Bgn - afkoppelen Bergen Centrum	2017	M	25
2799	5	alg - Hemelwater afvoer	2017	M	25
2645	5	Vervanging speeltoestellen 2017	2017	M	10
2642	5	Grote Zoutstrooier (tractieplan)	2017	E	10
2643	5	Vervangen grote Sneeuwpluig (tractieplan)	2017	E	15
2647	5	Rioolinvestering 2017 (60 jaar)	2017	H	60
2782	5	Rioolinvestering 2017 (15 jaar)	2017	H	15
2658	7	Vervangen / uitbreiden opslagsysteem server 2017	2017	E	5
2654	7	Modernisering GBA	2017	E	5
2733	7	Vervangen thin clients en pc's	2017	E	5
2655	7	Software investeringen 2017	2017	E	5
2659	7	Vervangen servers (Windows/VMware/UNIX/Mimesweeper)	2017	E	5
2734	7	Vervangen beeldschermen	2017	E	5
2767	7	geïntegreerde Midoffice-suite 2017	2017	E	5
2731	7	Vervangen mobiele telefoons	2017	E	3
2657	7	Vervangen werkplekapparatuur 2017	2017	E	5
2763	7	Digikoppeling, Digimelding en Digilevering 2017	2017	E	5
2662	7	Vervangen Renault Master 98-VBF-3 (tractieplan)	2017	E	7
2666	7	ROM op aanhangwagen	2017	E	10
2663	7	Actie/Veiligheidswagen Schoorl (tractieplan)	2017	E	10
2664	7	Actie/Veiligheidswagen Egmond (tractieplan)	2017	E	10

Pagina 123 van 138

Nr.	Pr	Omschrijving investering	Jaar	Nut	AT
2665	7	Actie/Veiligheidswagen Bergen (tractieplan)	2017	E	10
2737	1	Vervangen strandpost ERB	2018	E	15
2738	1	Vervangen bijpost SRB	2018	E	15
2627	1	SRB Vervanging waterscooter en strandtrailer	2018	E	7
2716	2	Sporhal Egmond - Plankosten en bouwkosten 40 jr	2018	N	40
2775	2	Sporthal Egmond - Installaties 20 jaar	2018	E	20
2726	2	Molenweidtje 2 de beeck 2018 (5jr)	2018	E	5
2727	2	Molenweidtje 2 de beeck 2018 (10jr)	2018	E	10
2746	5	Reconstructie wegen 2018	2018	M	25
2740	5	Vervanging speeltoestellen 2018	2018	M	10
2748	5	Rioolinvestering 2018	2018	H	60
2783	5	Rioolinvestering 2018 (15 jaar)	2018	H	15
2735	7	Software investeringen 2018	2018	E	5
2732	7	Vervangen scanners inkomende documenten	2018	E	5
2806	7	Vervangen thin clients en pc's 2018	2018	E	5
2804	7	Vervangen werkplekapparatuur 2018	2018	E	5
2764	7	Digikoppeling, Digimelding en Digilevering 2018	2018	E	5
2810	7	Vervangen printers 2018	2018	E	5
2812	7	Vervangen mobiele telefoons en tablets 2018	2018	E	3
2729	7	Vervanging 7 afzetcontainers	2018	E	10
2728	7	Pick-up / 4 wheeldrive	2018	E	7
2828	2	Molenweidtje 2 De Beeck 2019 (20 jr)	2019	E	20
2827	2	Molenweidtje 2 De Beeck 2019 (5 jr)	2019	E	5
2801	5	Reconstructie wegen 2019	2019	M	25

Nr.	Pr	Omschrijving investering	Jaar	Nut	AT
2785	5	Vervangen speeltoestellen 2019	2019	M	10
2784	5	Rioolinvestering 2019 (60 jaar)	2019	H	60
2779	7	Stelpost software investering 2019	2019	E	5
2778	7	Vervangen telefooncentrale	2019	E	5
2813	7	Vervangen smartboards vergaderruimtes	2019	E	7
2809	7	Vervangen servers 2019	2019	E	5
2803	7	Vervangen actieve componenten 2019	2019	E	7
2805	7	Vervangen werkplekapparatuur 2019	2019	E	5
2808	7	Vervangen/uitbreiden opslagsysteem servers 2019	2019	E	5
2777	7	Digikoppeling, Digimelding en Digilevering 2019	2019	E	5
2807	7	Vervangen beeldschermen 2019	2019	E	5
2814	7	Vervangen mobiele telefoons en tablets 2019	2019	E	3
2776	7	Vervanging vrachtwagen Schoorl	2019	E	10

Het totaalbedrag aan kredieten en kapitaallasten op basis van dit plan is per jaarschijf als volgt:

Jaarschijf	Totaal uitgaven	Totaal inkomsten	Kapitaal-lasten
2016	9.215.044	489.350	217.402
2017	7.291.356	0	896.444
2018	9.446.857	0	1.569.170
2019	5.864.916	0	2.175.472

Bijlage 6. Recapitulatie baten & lasten

Bedragen x € 1.000 (zonder afronding)	-/- = N			-/- = N			-/- = N			-/- = N			-/- = N			-/- = N		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
	realisatie	realisatie	realisatie	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	2014	2014	2014	2015	2015	2015	2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018	2019	2019	2019
Inwoners en bestuur	9.070	417	-8.654	8.902	191	-8.711	8.702	155	-8.547	8.513	144	-8.369	8.338	133	-8.204	8.481	160	-8.322
Samenleving	23.672	7.766	-15.906	33.159	5.595	-27.563	28.103	5.078	-23.025	28.351	4.915	-23.436	28.475	4.925	-23.550	28.654	4.970	-23.684
Dienstverlening	3.699	967	-2.732	3.429	1.115	-2.315	3.085	1.192	-1.894	3.064	1.253	-1.811	3.078	1.215	-1.863	2.992	991	-2.001
Ontwikkeling openbare ruimte	9.542	6.918	-2.624	5.232	5.092	-140	6.412	6.090	-322	5.868	5.823	-45	5.106	5.203	97	4.875	5.015	140
Beheer openbare ruimte	19.144	10.746	-8.398	24.329	11.295	-13.035	19.389	11.526	-7.863	19.920	11.761	-8.159	20.224	11.866	-8.358	20.625	12.036	-8.588
Economie, toerisme en cultuur	2.335	676	-1.658	2.258	694	-1.564	2.169	683	-1.487	2.049	681	-1.368	2.052	687	-1.366	2.056	693	-1.363
Middelen	1.640	40.061	38.421	1.726	46.843	45.117	1.162	45.350	44.188	1.417	45.782	44.365	1.555	46.125	44.570	1.677	46.645	44.968
Totaal saldo van baten en lasten	69.102	67.551	-1.550	79.035	70.825	-8.210	69.024	70.073	1.050	69.181	70.358	1.177	68.829	70.155	1.326	69.360	70.509	1.149
<i>Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves:</i>																		
Programma 1		174	174	1.002	80	-922												
Programma 2	500	1.366	866		4.593	4.593	157		-157	157		-157	157		-157	157		-157
Programma 3																		
Programma 4	302	1.663	1.361	90	130	40	20	136	116	20	143	123	20	150	130	20	158	138
Programma 5	12	340	328		213	213												
Programma 6	38	65	28	38	18	-20	32	5	-27	32		-32	32		-32	32		-32
Programma 7	468		-468	5.660	9.529	3.869	6.731	6.362	-369	537		-537	549		-549	562		-562
Resultaat	70.421	71.160	739	85.825	85.388	-437	75.963	76.577	613	69.926	70.502	575	69.587	70.305	718	70.131	70.667	536

Overzicht per programma/functie		LASTEN			BATEN			SALDI		
Begrotingjaar + voorgaande jaren		Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Programma 1										
Inwoners en bestuur										
001	Bestuursorganen	1.754.965	1.663.407	1.603.735	335.859	147.362	154.792	-1.419.106	-1.516.045	-1.448.943
002	Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	2.524.939	2.599.546	2.584.534	0	0	0	-2.524.939	-2.599.546	-2.584.534
003	Burgerzaken	85.285	74.746	170	0	0	0	-85.285	-74.746	-170
005	Bestuurlijke samenwerking	496.506	516.844	451.591	0	15.000	0	-496.506	-501.844	-451.591
006	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)	390.269	414.799	410.933	0	0	0	-390.269	-414.799	-410.933
120	Brandweer en rampenbestrijding	2.718.044	2.459.140	2.630.588	71.820	28.820	300	-2.646.224	-2.430.320	-2.630.288
140	Openbare orde en veiligheid	1.052.840	1.093.962	1.020.817	9.192	0	0	-1.043.649	-1.093.962	-1.020.817
160	Opsporing en ruiming conventionele explosieven	47.580	80.000	0	0	0	0	-47.580	-80.000	0
Totaal programma 1		9.070.428	8.902.444	8.702.368	416.871	191.182	155.092	-8.653.557	-8.711.262	-8.547.276
Programma 2										
Samenleving										
420	Openbaar basisonderwijs, excl. huisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
421	Openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting	1.120.765	1.458.591	1.310.689	155.274	193.530	181.030	-965.491	-1.265.061	-1.129.659
423	Bijzonder basisonderwijs, huisvesting	510.242	0	0	0	0	0	-510.242	0	0
431	Openbaar (voortgezet) speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting	0	164.273	145.864	0	0	0	0	-164.273	-145.864
433	Bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs, Huisvesting	228.320	0	0	2.392	0	0	-225.927	0	0
441	Openbaar voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting	0	3.934.191	226.167	0	0	0	0	-3.934.191	-226.167
443	Bijzonder voortgezet onderwijs, huisvesting	457.060	0	0	0	0	0	-457.060	0	0
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	820.373	852.434	839.056	15.648	9.192	6.585	-804.725	-843.242	-832.471
482	Volwasseneneducatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Overzicht per programma/functie		LASTEN			BATEN			SALDI		
Begrotingjaar + voorgaande jaren		Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
510	Openbaar bibliotheekwerk	878.776	791.421	747.242	117.524	105.659	5.021	-761.252	-685.762	-742.221
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	51.974	48.016	0	0	0	0	-51.974	-48.016	0
530	Sport	1.520.784	1.478.839	1.318.276	262.943	282.790	298.485	-1.257.840	-1.196.049	-1.019.791
531	Groene sportvelden en terreinen	535.190	1.290.258	476.337	45.124	32.422	32.422	-490.066	-1.257.836	-443.915
541	Oudheidkunde/musea	181.996	0	0	0	0	0	-181.996	0	0
580	Overige recreatieve voorzieningen	229.316	237.368	239.207	195.663	58.528	56.914	-33.654	-178.840	-182.293
610	Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen	4.711.060	4.741.548	4.694.571	3.863.299	3.766.397	3.820.525	-847.761	-975.151	-874.046
611	Werkgelegenheid	1.909.363	1.983.430	1.785.315	1.710.584	0	0	-198.779	-1.983.430	-1.785.315
614	Gemeentelijk minimabeleid	948.066	1.015.425	1.018.615	56.650	36.500	36.500	-891.416	-978.925	-982.115
620	Maatschappelijke Begeleiding en Advies	724.676	0	0	6.043	0	0	-718.633	0	0
622	Huishoudelijke verzorging	3.498.506	0	0	735.059	0	0	-2.763.446	0	0
623	Participatiebudget	620.793	455.444	468.266	414.002	0	0	-206.791	-455.444	-468.266
630	Sociaal cultureel werk	1.841.739	0	0	106.242	0	0	-1.735.497	0	0
650	Kinderdagopvang	388.520	380.439	375.842	78.843	18.805	21.415	-309.677	-361.634	-354.427
652	Voorziening gehandicapten	1.200.479	0	0	0	0	0	-1.200.479	0	0
661	Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO	0	444.100	370.314	0	0	0	0	-444.100	-370.314
662	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO	0	5.391.354	3.959.203	0	143.000	143.000	0	-5.248.354	-3.816.203
667	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO	0	0	12.571	0	856.602	385.702	0	856.602	373.131
670	Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	0	2.087.074	2.478.094	0	92.031	90.249	0	-1.995.043	-2.387.845
671	Eerstelijnsloket WMO en Jeugd	0	592.064	1.733.350	0	0	0	0	-592.064	-1.733.350
672	PGB WMO en Jeugd	0	1.132.564	1.147.349	0	0	0	0	-1.132.564	-1.147.349
682	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	0	2.713.134	2.841.451	0	0	0	0	-2.713.134	-2.841.451
683	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd	0	454.176	444.994	0	0	0	0	-454.176	-444.994
714	Openbare gezondheidszorg	657.220	692.484	673.727	0	0	0	-657.220	-692.484	-673.727
715	Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	512.627	588.872	582.027	0	0	0	-512.627	-588.872	-582.027
716	Jeugdgezondheidszorg (maatwerk-deel)	124.411	0	0	864	0	0	-123.547	0	0

Overzicht per programma/functie		LASTEN			BATEN			SALDI		
Begrotingjaar + voorgaande jaren		Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
821	Stads- en dorpsvernieuwing	0	231.001	214.808	0	0	0	0	-231.001	-214.808
Totaal programma 2		23.672.256	33.158.500	28.103.335	7.766.155	5.595.456	5.077.848	-15.906.100	-27.563.044	-23.025.487

Programma 3

Dienstverlening

003	Burgerzaken	2.016.476	1.890.052	1.643.668	6.802	6.700	6.700	-2.009.674	-1.883.352	-1.636.968
004	Baten secretarieleges burgerzaken	234.484	217.200	244.900	601.554	583.420	656.770	367.071	366.220	411.870
822	Overige volkshuisvesting	1.448.136	1.321.936	1.196.656	0	0	0	-1.448.136	-1.321.936	-1.196.656
823	Bouwvergunningen	0	0	0	358.463	524.500	528.090	358.463	524.500	528.090
Totaal programma 3		3.699.095	3.429.188	3.085.224	966.820	1.114.620	1.191.560	-2.732.276	-2.314.568	-1.893.664

Programma 4

Ontwikkeling openbare ruimte

214	Parkeren	580.122	538.923	524.539	0	0	0	-580.122	-538.923	-524.539
215	Baten parkeerbelasting	0	0	50.000	4.091.709	4.117.500	4.075.000	4.091.709	4.117.500	4.025.000
550	Natuurbescherming	292.986	285.745	296.475	0	0	0	-292.986	-285.745	-296.475
723	Milieubeheer	1.760.140	916.717	912.304	24.931	0	0	-1.735.210	-916.717	-912.304
810	Ruimtelijke ordening	2.326.234	2.100.590	2.038.673	99.154	51.500	1.500	-2.227.079	-2.049.090	-2.037.173
820	Woningexploitatie/woningbouw	633.744	485.337	379.817	556.296	378.526	253.413	-77.448	-106.811	-126.404
821	Stads- en dorpsvernieuwing	31.113	0	0	31.113	0	0	0	0	0
822	Overige Volkshuisvesting	248.220	201.498	118.699	201.975	75.000	0	-46.245	-126.498	-118.699
830	Bouwgrondexploitatie	3.668.990	703.647	2.091.374	1.912.720	469.708	1.759.608	-1.756.270	-233.939	-331.766
		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma 4		9.541.550	5.232.457	6.411.881	6.917.897	5.092.234	6.089.521	-2.623.653	-140.223	-322.360

Programma 5

Beheer openbare ruimte

003	Burgerzaken	491.876	488.153	637.102	5.000	0	0	-486.876	-488.153	-637.102
210	Wegen, straten en pleinen	4.789.581	10.220.922	5.846.669	12.668	59.800	5.400	-4.776.913	-10.161.122	-5.841.269
211	Verkeersmaatregelen te land	1.083.481	0	0	592	0	0	-1.082.889	0	0
214	Parkeren	594.863	758.757	506.070	0	20.250	0	-594.863	-738.507	-506.070
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	287.361	373.559	278.973	15.878	200	200	-271.484	-373.359	-278.773

Overzicht per programma/functie		LASTEN			BATEN			SALDI		
Begrotingjaar + voorgaande jaren		Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
330	Nutsbedrijven	74.462	40.282	44.642	51.551	18.200	18.200	-22.912	-22.082	-26.442
340	Agrarische productie en ontginning	129.635	118.173	130.028	184.457	194.705	202.705	54.822	76.532	72.677
550	Natuurbescherming	167.931	343.762	140.527	9.250	0	0	-158.681	-343.762	-140.527
560	Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.904.320	1.922.457	1.835.460	5.210	135	135	-1.899.110	-1.922.322	-1.835.325
580	Overige recreatieve voorzieningen (multifunct. Accommod.)	216.829	267.454	195.674	0	0	0	-216.829	-267.454	-195.674
721	Afvalverwijdering en -verwerking	3.367.444	3.626.330	3.471.921	962	394.092	253.000	-3.366.482	-3.232.238	-3.218.921
722	Riolering (gecombineerd)	4.811.874	4.943.394	5.093.550	175.665	361.341	288.968	-4.636.210	-4.582.053	-4.804.582
723	Ongediertebestrijding	7.070	7.389	7.178	0	0	0	-7.070	-7.389	-7.178
724	Lijkbezorging	556.898	548.260	518.583	14.549	0	0	-542.349	-548.260	-518.583
725	Baten reinigingsrechten en afvalstofheffing	0	0	0	4.434.389	4.403.958	4.571.262	4.434.389	4.403.958	4.571.262
726	Baten rioolheffing (gecombineerd)	0	0	0	5.390.829	5.389.040	5.749.356	5.390.829	5.389.040	5.749.356
732	Baten begraafplaatsrechten	0	0	0	438.664	428.000	437.000	438.664	428.000	437.000
822	Overige Volkshuisvesting	650.376	658.314	678.922	6.491	25.000	0	-643.885	-633.314	-678.922
940	Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	9.683	12.027	3.748	0	0	0	-9.683	-12.027	-3.748
Totaal programma 5		19.143.686	24.329.233	19.389.047	10.746.154	11.294.721	11.526.226	-8.397.532	-13.034.512	-7.862.821

Programma 6

Economie, toerisme en cultuur

310	Handel en ambacht	273.079	242.357	245.214	39.888	43.217	19.217	-233.190	-199.140	-225.997
311	Baten marktgelden	0	0	0	16.101	17.380	17.730	16.101	17.380	17.730
540	Kunst	257.123	276.904	228.311	0	0	0	-257.123	-276.904	-228.311
541	Oudheidkunde/musea	899.919	794.415	730.664	94.725	124.521	94.650	-805.194	-669.894	-636.014
560	Openbaar groen en openluchtrecreatie (openbaar groen)	904.599	944.031	965.070	525.583	509.065	551.065	-379.016	-434.966	-414.005
Totaal programma 6		2.334.720	2.257.707	2.169.259	676.298	694.183	682.662	-1.658.422	-1.563.524	-1.486.597

Programma 7

Middelen

614	Kwijtscheldingen	220.668	209.938	259.724	0	0	0	-220.668	-209.938	-259.724
-----	------------------	---------	---------	---------	---	---	---	----------	----------	----------

Overzicht per programma/functie		LASTEN			BATEN			SALDI		
Begrotingjaar + voorgaande jaren		Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
911	Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar	23.351	25.823	22.976	0	0	0	-23.351	-25.823	-22.976
913	Overige financiële middelen	39.708	25.220	17.654	497.910	4.040.947	300.000	458.201	4.015.727	282.346
914	Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
921	Algemene uitkering gemeentefonds	0	0	0	24.532.326	20.925.109	22.034.275	24.532.326	20.925.109	22.034.275
922	Algemene baten en lasten	324.187	0	15.484	171.954	90.000	90.000	-152.233	90.000	74.516
923	Uitkering deelfonds sociaal domein	0	0	0	0	8.104.170	9.249.242	0	8.104.170	9.249.242
930	Uitvoering Wet WOZ	587.105	604.879	602.014	0	0	0	-587.105	-604.879	-602.014
931	Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	0	0	0	948.246	1.079.000	1.092.000	948.246	1.079.000	1.092.000
932	Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	0	0	0	7.151.861	7.143.000	7.228.000	7.151.861	7.143.000	7.228.000
935	Baten forensenbelasting	0	0	0	1.291.063	-187.000	796.000	1.291.063	-187.000	796.000
936	Baten toeristenbelasting	0	0	0	1.830.437	2.178.000	2.344.000	1.830.437	2.178.000	2.344.000
937	Baten hondenbelasting	0	0	0	154.298	173.900	177.400	154.298	173.900	177.400
938	Baten reclamebelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
939	Baten precariobelasting	0	0	0	38.330	141.200	131.700	38.330	141.200	131.700
940	Lasten heffing en invordering gem. heffingen	445.119	274.476	244.638	80.638	74.950	74.950	-364.481	-199.526	-169.688
960	Saldo van kostenplaatsen	0	545.394	-39.928	3.364.122	3.079.699	1.832.818	3.364.122	2.534.305	1.872.746
Totaal programma 7		1.640.137	1.685.730	1.122.562	40.061.183	46.842.975	45.350.385	38.421.046	45.157.245	44.227.823
922	Onvoorzien	0	39.835	39.835	0	0	0	0	-39.835	-39.835
980	Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfunctie 0 tot en met 9	1.319.038	6.789.597	6.939.761	3.608.991	14.562.704	6.503.323	2.289.953	7.773.107	-436.438
981	Mutaties reserve in verband met toets deelfonds sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0	0
990	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-808.328	4	7	-1.547.786	436.620	-613.340	-739.459	436.616	-613.347

Bijlage 7. Stand meerjarig reserves en voorzieningen

Stand reserves 2016-2019:

Naam reserve	rente	Saldo per 31-12-15	Rente	Storting 2016	Onttrekking 2016	Saldo 31-12-16	Rente	Storting 2017	Onttrekking 2017	Saldo 31-12-17	Rente	Storting 2018	Onttrekking 2018	Saldo 31-12-18	Rente	Storting 2019	Onttrekking 2019	Saldo 31-12-19
Algemene reserve																		
Algemene reserve	ja	13.501.555	270.031	458.119	136.231	14.093.474	281.869	458.119	143.042	14.690.420	293.808	458.119	150.195	15.292.152	305.843	458.119	157.704	15.898.410
BESTEMMINGSRESERVES:																		
Sociale woningbouw	ja	387.586	7.752			395.338	7.907			403.245	8.065			411.310	8.226			419.536
Toerisme- en innovatiefonds	ja	78.543	1.571	32.182	4.758	107.538	2.151	32.386		142.075	2.841	32.436		177.352	3.547	32.385		213.284
Reserve wijkgericht werken	nee	73.081				73.081				73.081				73.081				73.081
Reserve mantelzorgwoningen	nee	125.000				125.000				125.000				125.000				125.000
Reserve niet gesprongen explosieven	nee	257.389				257.389				257.389				257.389				257.389
Risico reserve grote projecten	nee	709.173				709.173				709.173				709.173				709.173
Reserve aanloopkosten samenwerking BUCH	nee	162.334			162.334	0				0				0				0
Reserve transitiekosten BUCH	nee	1.001.722				1.001.722				1.001.722				1.001.722				1.001.722
Totaal bestemmingsreserves		2.794.828	9.323	32.182	167.092	2.669.241	10.058	32.386	0	2.711.685	10.906	32.436	0	2.755.027	11.773	32.385	0	2.799.185
Totaal reserves		16.296.383	279.354	490.301	303.323	16.762.715	291.927	490.505	143.042	17.402.105	304.714	490.555	150.195	18.047.179	317.616	490.504	157.704	18.697.595

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

		2016		2017		2018		2019					
Structurele toevoeging en onttrekkingen Algemene reserve	besluitvorming	Storting	Rentetoev. Onttrekking	Storting	Rentetoev. Onttrekking	Storting	Rentetoev. Onttrekking	Storting	Rentetoev. Onttrekking				
Structurele rentetoevoeging aan algemene reserve			270.031		281.869		293.808		305.843				
Opbrengsten verkoop snippergroen / onroerend goed	raad 01-07-14 PPN 2015	20.000		20.000		20.000		20.000					
Oprenting netto contante waarde Grote projecten	raad 29-01-15		136.231		143.042		150.195		157.704				
Structurele toevoeging in verband met beheersen netto schuldquote : terugsparen uitname in verband afkoop huurvergoeding ARVH school.	raad 25-06-15	156.500		156.500		156.500		156.500					
Structurele toevoeging in verband met beheersen netto schuldquote : Rentevrijval in verband met verwachte stand algemene reserve d.d. 01-01-2016	raad 30-06-16 PPN 2017	162.219		162.219		162.219		162.219					
Structurele toevoeging in verband met beheersen netto schuldquote : Rentevrijval in verband met verwachte stand algemene reserve d.d. 01-01-2016	raad 29-10-15	19.400		19.400		19.400		19.400					
Structurele toevoeging in verband met beheersen netto schuldquote : € 100.000,- structureel toevoegen aan algemene reserve. Mutatie 7.10 PB 2016.	raad 29-10-15	100.000		100.000		100.000		100.000					
subtotaal		458.119	270.031	136.231	458.119	281.869	143.042	458.119	293.808	150.195	458.119	305.843	157.704
Structurele toevoegingen en onttrekkingen bestemmingsreserves													
Toerisme- en innovatiefonds		32.182	1.571	32.386	2.151	32.385	2.841	32.385	3.547				
Sociale woningbouw		7.752	7.907	8.065	8.226								
subtotaal		32.182	9.323	32.386	10.058	32.385	10.906	32.385	11.773				
Totaal		490.301	279.354	136.231	490.505	291.927	143.042	490.504	304.714	150.195	490.504	317.616	157.704

Stand voorzieningen 2016-2019:

VOORZIENINGEN :	Saldo per 31-12-15	Storting 2016	Onttrekking 2016	Saldo per 31-12-16	Storting 2017	Onttrekking 2017	Saldo per 31-12-17	Storting 2018	Onttrekking 2018	Saldo per 31-12-18	Storting 2019	Onttrekking 2019	Saldo per 31-12-19
Risicovoorziening:													
Bodemsanering	604.000		293.000	311.000		105.000	206.000		103.000	103.000		103.000	0
Wethouderspensioenen	3.215.142	105.366	96.692	3.223.816	104.942	112.636	3.216.122	81.211	133.189	3.164.144	95.436	159.248	3.100.332
Wachtgelden wethouder	89.390		58.100	31.290		31.290	0			0			0
Totaal risicovoorzieningen	3.908.531	105.366	447.792	3.566.105	104.942	143.926	3.422.121	81.211	236.189	3.267.143	95.436	262.248	3.100.331
Egalisatievoorziening:													
Onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen	1.221.258	413.617	647.300	987.575	418.144	510.829	894.890	414.848	434.533	875.205	414.848	514.000	776.053
Totaal egalisatievoorzieningen	1.221.258	413.617	647.300	987.575	418.144	510.829	894.890	414.848	434.533	875.205	414.848	514.000	776.053
Voorziening uit bijdragen derden:													
Rioolheffing	358.481		268.968	89.513		55.020	34.493		6.041	28.452		20.534	7.918
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	567.692		253.000	314.692		194.000	120.692		105.000	15.692		16.000	-308
Totaal voorzieningen uit bijdragen derden	926.173	0	521.968	404.205	0	249.020	155.185	0	111.041	44.144	0	36.534	7.610
Totaal voorzieningen	6.055.962	518.983	1.617.060	4.957.885	523.086	956.275	4.472.196	496.059	781.763	4.186.492	510.284	812.782	3.883.994

Bijlage 8. Saldo ontwikkeling t/m 30-06-2015

	2015	2016	2017	2018	2019	
Start begrotingssaldo 2015 na begrotingsraad 30-10-2014	247 V	228 V	492 V	659 V	659 V	
Doorschuiven opschonen collecties 2015	-25 N					B&W 25-11-14
VHR overdracht restant materieel	15 V	14 V	14 V	6 V	5 V	B&W 25-11-14
Aframen subsidie ivm minder peuters	34 V				0	B&W 02-12-14
huuropbrengst Berkenlaan	4 V				0	B&W 02-12-14
Actualiseren jaarschijf 2019					170 N	B&W 02-12-14
Aanpassing Groeterschool	6 N	19 N	18 N	18 N	18 N	Raad 11-12-14
1 fte handhaving perm.bewoning recr.woning.	50 N	0	0	0	0	Raad 11-12-14
Voorbereiding jaarrekening 2014 Raadsdeel	22 V	18 V	18 V	18 V	18 V	Raad 11-12-14
Begrotingssaldo na Raad 11-12-2014	241 V	241 V	506 V	665 V	494 V	
Verkiezingen Provinciale Staten en Waterschap 2015	20 V	0	0	0	0	B&W 13-01-15
Plaatsing pinbox Heereweg	3 V	3 V	3 V	3 V	3	B&W 20-01-15
Baggerplan 2014-2024	22 N	25 V	22 N	25 V	22 N	Raad 29-01-15
Begrotingssaldo na Raad 29-1-2015	242 V	269 V	487 V	693 V	475 V	
Vergoeding haal- en brengvrz Reshare	22 N	11 N	0	0	0	B&W 03-02-15
Projectvoorstel gebruik 't Oude Hof	20 N					B&W 24-02-15
Begrotingssaldo na Raad 05-03-2015	200 V	258 V	487 V	693 V	475 V	
Sanering Oosterdijk	170 N	293 N	105 N	103 N	103 N	Raad 09-04-15
Begrotingssaldo na Raad 09-04-2015	30 V	35 N	382 V	590 V	372 V	
Verdwijnen chipknip; aanschaf 2 nieuwe pin-parkeerautomaten en 5 bestaande parkeerautomaten ombouwen naar pin.	26 N	2 N	2 N	2 N	2 N	B&W 21-04-16
TR2015/PPN2016 collegebevoegdheid	91 V	392 V	320 V	354 V	322 V	B&W 28-04-15
Fusie Berdos BSV voorbereidingskosten	25 N	0	0	0	0	B&W 12-05-15

	2015	2016	2017	2018	2019	
Invulling taakstelling personeel	0	0	13 V	0	0	B&W 12-05-15
Exploitatiekosten JOEB	1 N	3 N	3 N	6 N	9 N	Raad 12-05-15
Begrotingssaldo na Raad 12-05-2015	69 V	352 V	710 V	936 V	683 V	
Huurovereenkomsten kampeerverenigingen strand Egmond aan Zee	21 V	38 V	55 V	61 V	67 V	B&W 26-05-15
Uitkomst schikkingsvoorstel Trabaco BV	30 N	0	0	0 0	0 0	B&W 16-06-15
verlaging bijdrage van de Watertoren	12 N	24 N	24 N	0 0	0 0	B&W 23-06-15
Aankoop ARH School Bergen	16 N	10 N	9 N	9 N	9 N	Raad 25-06-15
Fusie Berdos BSV	12 N	3 N	1 N	0	1 V	Raad 25-06-15
Begrotingssaldo na Raad 25-06-2015	20 V	353 V	731 V	988 V	742 V	
Mutatie naar aanleiding van de meicirculaire 2015	365 N	689 V	199 V	207 V	292 V	Raad 30-06-15
TR 2015 / PPN 2016 raadsbevoegdheid	180 N	125 N	116 N	297 N	381 N	Raad 30-06-15
Begrotingssaldo na Raad 30-06-2015	525 N	917 V	814 V	898 V	653 V	

Bijlage 9. Lijst van afkortingen

Afkortingen:	Verklaring
3D's	3 decentralisaties Jeugdzorg Participatiewet en WMO
ABS	Afval brengstation
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting (over de toegevoegde) waarde
BUCH gemeenten	Bergen, Uitgeest, Castricum en Uitgeest
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAR	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling
CIZ	Centrum indicatiestelling zorg
CJG	Centrum jeugd en gezin
CPB	Centraal Plan Bureau
CPI	Consumenten prijsindex
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
DMS	Document Management Systeem
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EMU	Europese Monetaire Unie
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GR	Gemeenschappelijke regeling
Hh	Hulp bij het huishouden
HOF	Wet houdbare overheidfinanciën

Afkortingen:	Verklaring
HVC	Huisvuilcentrale Alkmaar
I/S	Incidenteel of structureel
IHP	Integraal Huisvestingsplan
Inv	Investerings
KCC	Klant Contact Centrum
Mln.	Miljoen
NUP	Nationaal uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid
OZB	Onroerende-zaakbelasting
PPN	Perspectief Nota
RNI	Registratie Niet Ingezetene
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
UvW	Unie van Waterschappen
V/N	Voordeel / Nadeel
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VR NHN	Veiligheidsregio Noord Holland Noord
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNK	Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland
WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wwb	Wet werk en bijstand
ZZP	Zorgzwaartepaketten

Bijlage 10. EMU saldo

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
	x € 1000,- Programma- begroting 2016	x € 1000,- Programma- begroting 2016	x € 1000,- Programma- begroting 2016	x € 1000,- Programma- begroting 2016
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.050	1.177	1.326	1.149
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	4.521	4.777	4.859	5.071
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	519	523	496	510
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	9.215	7.291	9.447	5.865
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	489			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord				
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)				

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
	x € 1000,- Programma- begroting 2016	x € 1000,- Programma- begroting 2016	x € 1000,- Programma- begroting 2016	x € 1000,- Programma- begroting 2016
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord				
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	721	291	329	495
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten				
11 Verkoop van effecten:				
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?				
Berekend EMU-saldo	-3.357	-1.105	-3.095	370
Referentiewaarde	-3.200	-3.200	-3.200	-3.200
Overschrijding (-) Onderschrijding (+)	-157	2.095	105	3.570

